L. S. 440/1884.

Aleg. 114.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu na rok 1885.

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliminował wydatki na rok 1885, w ilości . .	3,650.427 zł.
i wniósł żądanie kredytu dodatkowego na tenże rok, który uchwałą Wys. Sejmu z d. 11. Października b. r. przyznanym został, w kwocie	28.029 „
Wydatki więc wynosiłyby według obliczenia Wydziału krajowego .	3,678.456 zł.
komisya budżetowa obliczyła wydatki, objęte preliminarzem Wydziału kraj. wraz z wyżwspomnionym kredytem dodatkowym w ilości 28.029 zł., na . . .	3,451.865 „
i wstawiła do budżetu kwoty, które W. Sejm przed zamknięciem budżetu wskutek petycyi uchwalił, t. j. dla parowej żeglugi na Dniestrze 3.000 zł. i dla Szczepana Mazurkiewicza 100 zł. razem	3.100 „
Okazuje się więc według obliczenia komisyi suma wydatków . .	3,454.965 zł.
która niższą jest od preliminarza Wydziału krajowego o	223.491 „
Dochody obliczone były w preliminarzu Wydziału krajowego na . .	537.575 „
komisya obliczyła dochody na	632.437 „
Będą one więc według obliczenia komisyi wyższe od preliminarza Wydziału krajowego o	94.862 zł.
Niedobór wynosił według preliminarza Wydziału krajowego, łącznie z kredytem dodatkowym 28.029 zł.	3,140.881 „
Według wniosków komisyi budżetowej niedobór wynosi, łącznie z kredytem dodatkowym 28.029 zł.	2,822.528 „

Porównanie niniejszego budżetu z budżetem uchwalonym na rok 1884. wykazuje następujące rezultaty:

Na rok 1884. uchwalił Sejm wydatki w kwocie	3,342.976 zł.
„ „ 1885. preliminuje komisya	3,454.965 „
Wydatki przeto preliminowane na rok 1885. będą większe o . . .	111.989 zł

Gdyby zaś dla ściślejszego porównania potrącono kredyt dodatkowy 28.029 zł.,—preliminowane wydatki na r. 1885. byłyby większe od preliminowanych na rok 1884. tylko o . . . . 83.960 zł.

Dochody wynosiły w budżecie uchwalonym na rok 1884. . . . 417.417 „
komisya preliminuje dochody na r. 1885. w kwocie . . . . 632.437 „
komisya więc przypuszcza, iż dochody w r. 1885. będą większe o . . . 215.020 zł.

Niedobór preliminowany na rok 1884. wynosił . . . . 2,925.559 „
Niedobór wynikający z niniejszego preliminarza wynosi . . . 2,822.528 „
to jest mniej od preliminowanego na rok 1884. o . . . . 103.031 zł
mniej od niedoboru, który miał wyniknąć z preliminarza Wydziału kraj. o . . 290.324 „
a niebiorąc w rachunek kredytu dodatkowego 28.029 zł., właściwie mniej o . 318.353 „

Niedobór wykazany w ilości 2,822.528 zł. ma być pokryty dodatkami do podatków bezpośrednich.

Sprawdzona należytość podatków bezpośrednich za rok 1882 wynosiła 9,828.757 zł., więc jeden cent dodatku krajowego czynił 98.287 zł. 57 ct. Należytość ta podatkowa zapewne zwiększy się znacznie do r. 1885 wskutek prawdopodobnego wzrastania sumy podatku gruntowego. Z drugiej strony jednak należy mieć na względzie dwie okoliczności, które niezostaną bez wpływu na wysokość owej należytości i na regularne uiszczanie w roku przyszłym podatków i dodatków krajowych. Pewna część podatku będzie niewątpliwie odpisaną wskutek klęsk zrządzonych przez powódź, a w tych także okolicach, które niezostały klęską powodzi dotknięte, c. k. władze nie będą mogły ściągać ze zwykłą energią podatków. Według przypuszczenia komisyi budżetowej jeden cent dodatku mało co więcej wyda w r. 1885, jak 96.000 zł. Na podstawie tego przypuszczenia komisya wnosi na uchwalenie 30 centów od jednego złotego bezpośrednich podatków i spodziewa się z tego źródła 2,880.000 zł. dochodu, tak iż budżet zostałby zamknięty z prawdopodobną nadwyżką dochodów w ilości 57.472 zł., jeśli Wysoki Sejm nieraczy uchwalić nowych jeszcze wydatków, obciążających budżet na r. 1885.

Szczegółowe uzasadnienie wniosków komisyi budżetowej znajduje się w osobnych sprawozdaniach odnośnie do poszczególnych rubryk i pozycyi budżetu. Na tem miejscu jednak komisya pragnie usprawiedliwić tę pozycyę dochodów, w której wstawiła 120.000 zł., pochodzącą z zaciągnąć się mającej pożyczki na udzielanie pożyczek miastom, które chcą budować koszary. Odnośna pozycya wydatków w przeciągu lat trzech urosła w dwójnasób a mnogie podania o podobne pożyczki, wniesione już do Wydziału krajowego, zdają się wskazywać, że przez szereg lat jeszcze zachodzić będzie potrzeba udzielania takich pożyczek. Cel jest niewątpliwie pożyteczny. Miasta przy pomocy kraju przychodzą do posiadania gmachów, których bez tej pomocy nie mogłyby dla siebie wystawić. Komisya jednak mniema, iż niebyłoby rzeczą słuszną wydatki podobne, nie należące właściwie do bieżącej gospodarki funduszu krajowego i mające raczej cechę pośredniej inwestycyi, opędzać rokrocznie z tych jedynie dochodów, które wpływają do skarbu krajowego na podstawie opodatkowania. Ciężar spowodowany nakładami produktywnemi, których przeznaczeniem jest przysparzać dochody przez długi przeciąg lat, winien być także ile możności rozkładany na lata, jeźli nie ma wyczerpać obecnego zasobu sił podatkujących. Rozkład taki odbywa się za pomocą pożyczki, zwolna umarzać się mającej. Dla tego komisya wnosi na pokrycie tego wydatku za pomocą zaciągnąć się mającej pożyczki, tak iżby skarb kraju stał się niejako pośrednikiem tylko między kapitałem, szukającym stałej lokacyi a gminami, które takiego kapitału potrzebują, i żeby skarb ten nie ponosił z tego tytułu innego ciężaru, prócz oprocentowania pożyczek, w mowie będących.

Na podstawie powyższych uwag komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy powziąść uchwałę pod I. i uchwalić projekt ustawy pod II., tudzież uchwałę pod III.

I. Uchwała.

1. Na pokrycie niedoboru funduszu krajowego ma być w roku 1885 pobieranym dodatek do podatków bezpośrednich po 30 centów od każdego złotego wal. austr. całej należytości tych podatków.
2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do przenoszenia w dziale zwyczajnych wydatków oszczędności jednej rubryki na potrzeby rubryk innych.

II. Ustawa

z dnia . . . . dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem o zaciągnięciu pożyczki w sumie 120.000 zł. w. a.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Upoważnia się Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki pod jak najkorzystniejszemi dla skarbu krajowego warunkami w sumie 120.000 zł. wal. austr. i do wypuszczenia takiej ilości obligacyj długu krajowego, jaka okaże się potrzebną dla uzyskania wyż wymienionej sumy w gotowiźnie.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Memu ministrowi skarbu i Memu ministrowi spraw wewnętrznych.

III. Uchwała.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby dla pożyczki krajowej celem uzyskania sumy 120.000 zł. w. a. zaciągnąć się mającej, wyjednał w drodze właściwej uwolnienie od wszelkich opłat i należytości skarbowych.

We Lwowie, 16. Października 1884.

Przewodniczący i sprawozdawca:
Smarzewski.

Dział I.

DOCHODY.

(Str. 46—59).

Sprawozdawca p. Chrzanowski.

Rubryka I.

Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych

z końcem r. 1883, przekazana na dochód z r. 1885.

Rachunki z lat 1877, 1878, 1879, 1880 i 1882 zamknięte zostały niedoborami, jak to wykazały zamknięcia rachunków przedłożone przez Wydział krajowy, zbadane przez komisyę budżetową, zatwierdzone przez Wysoki Sejm; a na pokrycie tych niedoborów z lat od 1877 do 1880 włącznie, wyznaczył Wysoki Sejm na wniosek naszej komisyi oddzielne fundusze. Znaczną sumę, bo 140.000 zł. w. a.. z pozostałości z rachunków z r. 1881 przekazał Wysoki Sejm uchwalając budżet na rok 1883. na uposażenie kasy krajowej, a resztę pozostałości użył na pokrycie innych wydatków tegoż roku 1883. Przeto nie ma żadnej pozostałości z rachunków z lat ubiegłych po rok 1883. Jakkolwiek zamknięcie rachunków za rok 1883. nie jest jeszcze Wysokiemu Sejmowi przez Wydział krajowy przedłożone, jednak rachunki z owego roku już są zamknięte i komisya budżetowa z przedłożonego jej przez oddział rachunkowy wykazu rzeczywistych wydatków i dochodów w 1883 roku przekonała się, że rachunki te wykazują niedobór 207.468 złr. Lecz ten niedobór już przewidziany w roku zeszłym przez naszą komisyę, pokryty został częścią pożyczki miliona złr. w. a., która zaciągniętą została mocą uchwały Wysokiego Sejmu, wydanej na propozycyę komisyi budżetowej, a przeznaczonej na pokrycie niedoborów w latach 1882, 1883 i 1884 i na uposażenie kasy krajowej.

Na mocy powyżej przedstawionego położenia rzeczy, komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych . . . —

Rubryka II.

Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent.

Wysoki Sejm uchwałą z 20. października 1883 upoważnił Wydział krajowy do zaciągnięcia pożyczki w sumie 1,000.000 zł. w. a. *na pokrycie niedoborów w latach 1882, 1883 i 1884 oraz na uposażenie kasy krajowej*, jak to już wyżej wspomnieliśmy. Na mocy tej uchwały, Wydział krajowy wydał obligacye pożyczki krajowej z roku 1884 i za sprzedaż — tych obligacyj uzyskał w gotówce 900.000 zł. w. a. Z sumy tej, odpowiednio wyżej powołanej uchwale sejmowej, użyto: Po 1sze 89.607 zł. w. a. na pokrycie niedoboru rzeczywistego w 1882 roku, wykazanego zamknięciem rachunków już zatwierdzonem przez Wysoki Sejm. Po 2gie, 207.468 zł. w. a. na pokrycie rzeczywistego niedoboru w 1883. roku wynoszącego tę sumę, jak to wykazują rachunki za ów rok, których zamknięcie jeszcze urzędowo przedłożone nie zostało Wysokiemu Sejmowi, ale już jest ułożone przez oddział rachunkowy Wydziału krajowego. Po 3cie, pokryć należy jeszcze niedobór przewidziany w r. b., chociażby ten tegoroczny niedobór wynosił nawet 390.000 zł. w. a., jak to przypuszcza Wydział krajowy — (a która to suma przypuszczalna niedoboru w r. b. jest może za wielka), w takim razie po pokryciu niedoborów z tych trzech lat 1882, 1883 i 1884 sumą 687.075 zł. w. a., pozostałoby jeszcze z pożyczki z 1884 roku gotowych pieniędzy 212.925 zł. w. a., zaś pomijając końcówkę, 212.000 zł. w. a. Tę resztę pożyczki przeznaczyła uchwała sejmowa z 20 października z. r. wyraźnie tylko na uposażenie kasy krajowej. Ponieważ zaś była już kasa krajowa uposażona sumą 140.000 zł. w. a. na mocy uchwały Wysokiego Sejmu z 20. października 1882 r. (patrz budżet uchwalony na rok 1883.) przeto *stałe uposażenie kasy krajowej* składa się dzisiaj nietylko z sumy 140.000 zł. w. a., jak to także Wydział krajowy przedstawia, ale także z całej pozostać mającej po pokryciu niedoborów z r. 1882, 1883 i 1884 *reszty pożyczki* w 1884 roku zaciągniętej, którą to resztę pożyczki Wysoki Sejm wyraźnie w uchwale swojej na uposażenie kasy przeznaczył, a która w najgorszym razie wynosić będzie przynajmniej 212.000 zł. w. a., czyli w okrągłej sumie 210.000 zł. (jeżeli niedobór z roku bieżącego 1884 aż 390.000 zł. w. a. wynosić będzie). Uposażenie więc kasy temi dwoma sumami wynosiłoby 350.000 zł. w. a. i sumę tę przynajmniej przez pół roku umieszczać można na procent. Ponieważ jednak może być tylko oprocentowana przez umieszczenie jej na rachunek bieżący, a więc w stosunku po 4% rocznie, przeto przynieść może 7.000 zł. w. a.

Ale oprócz tego będzie jeszcze w roku 1885. dochód z tymczasowego oprocentowania znacznej reszty pozostałej z wielkiej pożyczki krajowej, zaciągniętej w 1883 roku na mocy uchwały Sejmu z 1882 roku, na trzy wyraźnie oznaczone cele t. j. na uposażenie banku krajowego, wypłatę przyrzeczonego zasiłku dla ułatwienia budowy kolei transwersalnej i na konwersyę pożyczki z 1873 r. zaciągniętej wówczas pod bardzo uciążliwymi warunkami.

Albowiem z tej wielkiej pożyczki krajowej zaciągniętej w 1883. roku przez wydanie obligacyj w imiennej wysokości 3,800.000 zł. w. a., które sprzedane, przyniosły w gotówce		3,420.000 zł.
wypłaciła kasa krajowa dotychczas:		
1. na uposażenie banku krajowego	1,025.000 zł. w. a.	
2. jako krajowy zasiłek na budowę drogi żelaznej transwersalnej	1,100.000 „ „ „	
3. na wykupno obligacyj pożyczki z 1873 roku wydano w ciągu 1883 i 1884 r. do dnia dzisiejszego	712.968 „ „ „	
4. zwrot kosztów druku obligacyj tej wielkiej pożyczki z 1883 r. i kosztów administracyjnych . . .	4.822 „ „ „	

(NB. Kwot wydanych na opłatę procentów i na umorzenie obligacyj tej pożyczki z 1883 r. nie potrąca się od

kapitalnej sumy otrzymanej z tej pożyczki, gdyż na te procenta i na umorzenie wyznaczył Sejm oddzielnie a ściśle obrachowane sumy w budżetach uchwalonych na rok 1883 i 1884).

Ogółem więc wydano do dziś dnia z gotowych pieniędzy otrzymanych z tej wielkiej pożyczki z 1883 roku — 2,842.790 zł.

Przeto pozostaje z pożyczki z 1883 r. reszta . . . . 577.210 zł.
przeznaczona wyłącznie na wykup i umarzanie obligacyj pożyczki z 1873 r.

Choćby z tej reszty gotówki pozostałej z pożyczki 1883 r. wydano na wykup i umorzenie obligacyj pożyczki 1873 r. do końca r. 1884 i w ciągu 1885 r. — 350.000 zł.

jak to Wydział krajowy przypuszcza, pozostanie jeszcze z pożyczki 1883 r. do umieszczenia na procent przez cały rok 1885 suma . . . . . . 227.210 zł.

przeto gdyby od sumy tej 227.210 zł. w. a., a biorąc w zaokrągleniu od sumy 227.000 zł. w. a. którą można umieścić na procent przez cały rok 1885, pobierano tylko 4%, jak to Wydział krajowy liczy, przyniesie ona 9.080 zł. Komisya budżetowa niechcąc za wysoko obliczać w budżecie przypuszczalnych dochodów, nie zapisuje już w tej rubryce budżetu żadnego dochodu z oprocentowania choć przez parę miesięcy 1885 roku części sumy 350.000 zł., przeznaczonej w roku przyszłym na spłatę i umorzenie obligacyj pożyczki 1873 r., bo może pomimo znacznego uposażenia kasy krajowej sumą 350.000 zł., będzie potrzeba i z tych drugich 350.000 zł. resztujących z pożyczki 1883 r. pokrywać bieżące wydatki 1885 r., zaczem wpłyną dochody na ów rok przeznaczony.

W całem tem przedstawieniu stanu rzeczy komisya budżetowa wykazała: po 1sze, iż z wielkiej pożyczki 1883 r. pozostaje w dniu dzisiejszym reszta wynosząca 577.210 zł. w. a. przeznaczona na wykup i umorzenie obligacyj pożyczki z 1873 r.; zaś z pożyczki zaciągniętej w 1884 r. pozostanie, po pokryciu niedoborów 1882. 1883. 1884. r. 212.000 zł. w. a. (jeżeli niedobór w 1884 r. wyniesie aż 390.000 zł.) przeznaczona także na stałe uposażenie kasy krajowej, (które to uposażenie stanowiła dotychczas suma 140.000 zł. na ten cel w 1883 r. udzielona). Po 2gie, komisya wykazała, że oprocentowanie po 4% przez pół roku 1885. sumy 350.000 zł. w. a. która będzie uposażeniem kasy krajowej w r. 1885. przyniesie dochodu . . . . 7.000 zł.
oprocentowanie zaś także po 4 od sta przez cały rok 1885 sumy 227.000 zł. — która to reszta z pożyczki z 1883 r. przeznaczona jest na dalszy w 1886 r. wykup obligacyj pożyczki 1873 r. przyniesie . . . . 9.080 zł.

Przeto komisya wnosi:

Odsetki od pieniędzy umieszczanych chwilowo na procent . . . . 16.080 „

Rubryka III.

Dochody z dróg krajowych.

Na podstawie przedłożonych Wysokiemu Sejmowi wniosków swoich w oddzielnym budżecie wydatków na drogi krajowe i dochodów z tychże dróg, komisya budżetowa wpisawszy w Dziale wydatków cały wydatek na drogi krajowe, wpisuje w tę rubrykę Działu dochodów, dochody z dróg krajowych w 1885. r. jak następuje:

1. Dochód z myt na drogach krajowych . . . . 224.000 zł.
2. Odsetki za zwłokę w opłacie myt . . . . 350 „
3. Grzywny za przestępstwa drogowe . . . . 160 „
4. Datki dobrowolne na budowę dróg:

a) Od stron prywatnych . , ... 5.000 „
b) Od skarbu państwa na utrzymanie drogi z Krynicy do Muszyny 400 „

Przeto komisya wnosi:

Dochody z dróg krajowych . . . . 229.910 zł.

Rubryka IV.

Nadwyżki dochodów od zakładów uposażonych z skarbu krajowego.

Według roztrząśniętych przez komisyę budżetową budżetów na r. 1885. dla zakładów uposażonych z skarbu krajowego, obrachowane są przewyżki ich dochodów na ich wydatki:

1. Od funduszu policyi krajowej w kwocie	. . . .	5.890 zł.
2. „ „ szpitala św. Łazarza w Krakowie	. . . .	10.499 „
3. „ „ szpitala powszechnego lwowskiego	. . . .	15.790 „
4. Od zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie	. . . . , . .	4.467 „
	Razem . .	36.646 zł.

Budżety wszystkich innych funduszów uposażonych z skarbu krajowego nie wykazują żadnej przewyżki dochodów nad ich wydatki, przeciwnie wykazują niedobory, które trzeba pokryć zasiłkami z skarbu krajowego. Komisya budżetowa odpowiednio wnioskom swoim w budżetach czterech wyże wspomnionych funduszów, które według jej obrachowania wykazują nadwyżki dochodów, wnosi:

Nadwyżki dochodów zwracane do skarbu krajowego przez zakłady uposażone z, tegoż skarbu . . . . 36.646 zł.

Rubryka V.

Zwroty zaliczek z lat ubiegłych.

Dopóki znaczna zalegała u gmin należytość za zaliczoną przed 1875 r. ze skarbu krajowego szpitalom krajowym część kosztów leczenia ubogich chorych, przypadającą na też gminy przed wydaniem nowej w tym względzie ustawy w 1875. — główną pozycyą dochodów w tej rubryce stanowił zwrot przez gminy tej zaliczonej za nie części kosztów. Jednak ta wielka dawniej zalegająca należytość w części spłaconą została, a w części nie mogła być ściągnięta z powodu niemożności wyśledzenia do której gminy należy chory, za którego zapłacił skarb krajowy przed r. 1875. cały koszt leczenia. Z tego to powodu ogół rzeczywistych dochodów w tej rubryce, który jeszcze w 1878. r. wynosił 68.851 zł., w następnych latach coraz stopniowo się zmniejszał, bo wyczerpywało się główne w niej źródło dochodów.

W projekcie budżetu na 1885 Wydział krajowy w szczegółowych pięciu pozycyach tej rubryki, obrachował dochód na zasadzie przecięciowego z trzech lat dochodu rzeczywistego lub odpowiednio kwocie preliminowanej na r. b., jak następuje:

a) ze zwrotu zaliczek danych urzędnikom na płace	. . . . . .	8.000 zł. w. a.
b) „ „ „ „ szpitalom	. . . .	6.000 „ „ „
c) ze zwrotu przez gminy zaliczonych za też gminy w latach dawniejszych kosztów leczenia	. . . .	7.000 „ „ „
d) „ „ zaliczek w sprawach drogowych	. . . .	2.000 „ „ „
e) „ „ rozmaitych zaliczek	. . . .	5.200 „ „ „

Komisya zgodnie z tem obrachowaniem Wydziału krajowego wnosi:

Zwroty zaliczek z lat dawniejszych . . . . 28.200 zł. w. a.

Rubryka VI.

Zwroty pożyczek.

Odpowiednio umowom i planom umorzenia pożyczek zaciągniętych z skarbu krajowego, na mocy uchwał Wysokiego Sejmu przez gminy, zakłady i osoby prywatne, powinny wpłynąć do tegoż skarbu w ciągu r. 1885 raty spłacanych kapitałów oraz odsetki od pożyczek, wyszczególnione w projekcie budżetu przedłożonym przez Wydział krajowy w tej rubryce VI od poz. 14 do 52 włącznie, a które to spłaty kapitałów oraz procenty od nich przypadające w r. 1885, obrachował Wydział krajowy na 36.524 zł.

Komisya budżetowa zbadawszy pozycye: 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 i 25 wykazujące dochód w 1885 r. ze zwrotu pożyczek udzielonych oddzielnemi uchwałami wysokiego Sejmu i z opłaty odsetek od nich, dochód wynoszący ogółem 6.613 zł., zgadza się zupełnie z wnioskami Wydziału krajowego, bo przekonała się, że w pozycyach tych zapisane są zwroty pożyczek i odsetki od nich odpowiednio prawomocnym umowom zawartym na mocy wspomnionych uchwał wysokiego Sejmu; wnosi więc zapisanie tych pozycyj w budżecie na r. 1885 ściśle wedle wniosku Wydziału krajowego.

Pozycye 26 i 27 obejmują spłatę bezprocentowych pożyczek udzielonych miastom na budowę koszar. Wysoki Sejm wyznaczył na te pożyczki uchwałą swoją z 21. października 1884 r. 60.000 zł. w. a. w budżecie na r. 1882., uchwałą z 28. września 1882 r. 120.000 zł. w. a. w budżecie na r. 1883, zaś uchwałą z 19. października 1883. r. także 120.000 zł. w budżecie na rok 1884. wreszcie uchwałą z 27 września r. b. również 120.000 zł. w budżecie na 1885 rok. Ogółem więc wyznaczył Sejm dotychczas na pożyczki bezprocentowe miastom w celu budowy koszar dla wojska 420.000 zł. w. a.

Z tej wyznaczonej sumy 420.000 zł. w. a. na pożyczki miastom w celu budowania koszar udzielił Wydział krajowy w 1882, 1883 i 1884 pożyczki miastom: Brzeżanom 4.000 i 12.000 zł. w. a., Przemyślowi 25.000 zł. w. a., Rzeszowowi 20.000 zł. w. a., Sanokowi 10.000 zł. w. a., Trembowli 10.000 zł. w. a., Złoczowowi 6.000 zł. w. a., Gródkowi 6.000 i 14.000 zł. w. a., jak to Wydział krajowy wykazał w projekcie budżetu na r. 1885.

Ogółem udzielone przez Wydział krajowy miastom pożyczki bezprocentowe zwrotne na budowę koszar wynosiły aż po czas ułożenia w sierpniu r. b. przez Wydział krajowy projektu budżetu, tylko 107.000 zł. w. a.

Po ułożeniu projektu budżetu aż do dnia dzisiejszego udzielił Wydział krajowy pożyczkę na budowę koszar jedynie miastu Stanisławowi w sumie 60.000 zł. w. a., jednak wypłacono dotychczas tylko 20.000 zł.; według umowy spłata tych 20.000 zł. rozpocznie się dopiero 1 stycznia 1887 r., przeto nie wpłynie w niczem na dochody 1885 r. Przyznano wprawdzie jeszcze pożyczki kilku innym miastom, mianowicie: Czortkowowi, Tarnopolowi, Jarosławowi, drugą pożyczkę Przemyślowi i Trembowli; ale ponieważ udzielenie tych pożyczek zależy od spełnienia pewnych warunków dotychczas niewykonanych, przeto nic jeszcze na rachunek tych przyrzeczonych pożyczek nie wypłacono; a chociażby nawet jaka część tych przyrzeczonych pożyczek była jeszcze do końca r. b. lub na początku r. przyszłego udzielona miastom, przewidzieć można, iż zwrot jej nie rozpocznie się w 1885 r., przeto nie wpłynie w dochody tegoż roku.

Z wymienionych wyżej pożyczek bezprocentowych udzielonych miastom do sierpnia r. b. spłacone zostaną w ciągu 1885. r. odpowiednio umowom, raty pożyczek wyszczególnione w VI. rubryce projektu budżetu pod pozycyami 26 i 27 i komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

Poz. 26. Spłata pożyczek na budowę koszar . . . . 8.147 zł.
Poz. 27. Spłata pożyczek udzielonych miastu Brzeżanom na budowę stajni dla c. k. wojska . . . . 1.200 „

Dla podniesienia przemysłu rękodzielniczego i domowege uchwala Wysoki Sejm od lat kilku w każdorocznym budżecie znaczne sumy na zasiłki i pożyczki bezprocentowe lub procentowe, które Wydział krajowy udziela towarzystwom rękodzielników, gminom, zakładom lub pojedynczym przemysłowcom. Zwroty tych pożyczek i procenta od nich, przypadające w 1885 r., odpowiednio umowom zawartym, zapisane są w rubryce VI. zaprojektowanego przez Wydział krajowy budżetu na r. 1885 od pozycyi 28 do pozycyi 52. włącznie. Komisya budżetowa zbadawszy te pozycye dochodów, wynoszące ogółem 20.534 zł. w. a., wnosi ich zapisanie w budżecie na rok przyszły. W skutek tego cały przewidziany dochód ze spłaty pożyczek w 1885 r. i odsetek od nich wynosiłby 36.524 zł. w. a. Przeto komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziałem krajowego, wnosi:

Dochód ze zwrotu pożyczek i odsetek od nich . . . . . . 36.524 zł.

Rubryka VII.

Dochody szkoły gospodarstwa leśnego we Lwowie.

Na mocy przedłożonego już Wysokiemu Sejmowi projektu oddzielnego budżetu wydatków i dochodów tej szkoły na r. 1885, komisya budżetowa wstawia w tę rubrykę następujące pozycye dochodów własnych tej szkoły:

a) zasiłek ze skarbu państwa . . .	5.000 zł.
b) opłaty od uczniów	300 „
c) czynsz dzierżawny z ogrodu na Szumanówce	20 „
Razem .	5.320 zł.

Przeto razem *dochody własne szkoły gospodarstwa leśnego* . . . . . 5.320 zł.

Rubryka VIII.

Dochody szkół rolniczych krajowych w Dublanach i z folwarku Dublany.

Komisya budżetowa wpisuje w tę rubrykę dochodów, odpowiednio projektowi oddzielnego budżetu wydatków i dochodów tych szkół rolniczych, przedłożonemu przez nią Wysokiemu Sejmowi, następujące pozycye:

a) Dochód wyższej szkoły rolniczej	14.815 zł.
b) Dochód szkoły parobków i dozorców gospodarskich . . .	2.844 „
c) Dochód kursu gorzelnictwa	1.240 „
d) Dochód z folwarku Dublany	18.560 „
Razem *dochody własne szkół rolniczych w Dublanach i folwarku tamże*	37.459 zł.

Rubryka IX.

Dochód szkół rolniczych w Czernichowie i z folwarku Czernichów.

Komisya budżetowa odpowiednio projektowi oddzielnego budżetu wydatków i dochodów tej szkoły rolniczej, który równocześnie przedstawia Wysokiemu Sejmowi, wpisuje w tę rubrykę dochodochodów następujące pozycye:

a) Dochód średniej szkoły rolniczej . . 16.640 zł.
b) Dochód szkoły ogrodniczej . . . 2.525 „
c) Dochód z folwarku . . . . 16.253 „

Razem *dochody własne krajowych szkół w Czernichowie i folwarku tamże* . . . . 35.418 zł.

Rubryka X.

Należytość za sprawdzanie rachunków aptekarskich.

Szpitale krajowe zwracają skarbowi krajowemu za sprawdzanie rachunków aptekarskich wykonywane kosztem tegoż skarbu, kwotę odpowiednią liczbie sprawdzonych rachunków. Dochód rzeczywisty z tego źródła wynosił przecięciowo w ostatnich latach przeszło 600 zł. Jednak komisya budżetowa, zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego, wnosi:

Należytość za sprawdzanie rachunków aptekarskich . . . . . . 600 zł.

Rubryka XI.

Dochód z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi krajowej z 1866 r..

Przy wzięciu do wiadomości zamknięcia rachunków pozostałości z funduszu zapomogi krajowej z 1866 r. powziął Wysoki Sejm, na wniosek komisyi budżetowej, uchwałę, aby pozostałości z tego funduszu przelać do skarbu krajowego, który ponosi już ciężar obciążający tę resztę funduszu. Równocześnie Wysoki Sejm polecił, aby przypadające, według umów, w 1885 r. wpływy ze zwrotu pożyczek, udzielonych Wydziałom powiatowym z funduszu zapomogowego wstawić w budżet dochodu tegoż roku i w tymże budżecie dochodu zamieścić gotówkę jaką rozporządzać będzie ten fundusz z początkiem r. 1885.

Odpowiednio tym uchwałom sejmowym, komisya budżetowa wpisuje w tę rubrykę dochodów:

a) Wpływy ze zwrotu pożyczek udzielonych Wydziałom powiatowym . . 25.000 zł.
b) Obliczona w przybliżeniu gotówka, jaka z końcem r. 1884 w funduszu tym znajdować się będzie . . . . 50.000 „

Dochód z przelania do skarbu krajowego pozostałości z funduszu zapomogi z 1866 r. . . . . 75.000 „

Rubryka XII.

Rozmaite dochody.

Zamieszczone są w tej rubryce dochodów oprócz przypadkowych także takie, których nie można zaliczyć do żadnego z istniejących w budżecie tytułów dochodów. Wydział krajowy proponuje zamieścić w tej rubryce dochodów, oprócz wpływów z taks za wyciągi z archiwów aktów grodzkich i ziemskich w Krakowie i we Lwowie, także zasiłki warunkowo wyznaczane ze skarbu państwa na utrzymanie bióra melioracyjnego przy Wydziale krajowym i szkół rolniczych w Jagielnicy i Horodence.

Komisya zgodnie z wnioskami Wydziału krajowego, wpisuje w tę rubrykę następujące pozycye dochodów:

1. Dochód z taks za wyciągi z archiwów krajowych odpowiednio przecięciowemu dochodowi z lat ostatnich . . . . 380 zł.

z przeniesienia .	380 zł.
2. Zasiłek udzielany ze skarbu państwa dla bióra melioracyjnego . . a to odpowiednio reskryptowi ministerstwa rolnictwa z 30. września 1881 r. Zasiłek ten dawany jest z sumy wyznaczonej budżetem państwowym.	1.000 "
3. Z zasiłku wyznaczonego z skarbu państwa na pierwsze urządzenie szkół rolniczych w Jagielnicy i Horodence, ma być w r. 1885 wypłacona reszta w kwocie	4.700 "
4. Na utrzymanie tych szkół rolniczych zobowiązało się Ministerstwo rolrolnictwa płacić corocznie przez lat dziesięć, zasiłek po 2.000 zł. na każdą z tych dwóch szkół, jeżeli Rada państwa wyznaczy w budżecie odpowiedni na to fundusz. Na tej zasadzie wpisuje się w tę pozycyę budżetu, jako roczny zasiłek z skarbu państwa na utrzymanie szkół rolniczych w Jagielnicy i Horodence	4.000 "
5. Dochody przypadkowe:	
a) ze sprzedaży książek i druków . . . . . . , .	900 "
b) ze sprzedaży aktów szkartowanych i wzorów drukowanych . .	120 "
c) z kar za zwłokę w spłacie różnych należytości	80 "
d) różne drobne dochody	100 "

Kwoty w wszystkich tych czterech podpozycyach wpisano na zasadzie przeciętnego dochodu

Stosownie więc do kwot wpisanych w powyższych sześciu pozycyach „Rozmaitych dochodów", komisya budżetowa wnosi:

Rozmaite dochody . . . . . 11.280 zł.

Rubryka XIII.

Dochód z oddzielnej pożyczki krajowej zaciągnąć się mającej dla pokrycia uchwalonego wydatku w sumie 120.000 zł. na pożyczki dla miast budujących koszary.

Komisya budżetowa w ogólnem sprawozdaniu swojem o projekcie budżetu na r. 1885, a mianowicie o pokryciu wydatków na ten rok przyszły, wnosi i uzasadnia potrzebę zaciągnięcia oddzielnej pożyczki krajowej w wysokości 120.000 zł. w. a. w gotówce, na pokrycie takiejże sumy wyznaczonej przez Wysoki Sejm, na wniosek komisyi administracyjnej, uchwałą z 23. Września, na pożyczki bezprocentowe dla miast budujących koszary. Ponieważ w projekcie budżetu ten wydatek wpisanym jest w całej tej sumie 120.000 zł. w poczet wydatków na 1885 r., przeto w poczet dochodów r. 1885 przeznaczonych na pokrycie wydatków tegoż roku, należy wpisać dochód z tej pożyczki, jeżeli ją Wysoki Sejm uchwali odpowiednio wnioskom komisyi budżetowej.

Po powzięciu więc tej uchwały, należy wpisać w tej rubryce:

Dochód z pożyczki krajowej zaciągniętej dla pokrycia wydatku wyznaczonego na pożyczki bezprocentowe miastom budującym koszary dla c. k. wojska . . . . . 120.000 zł.

Suma dochodów z rubryk.

I.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	zł.
II.	Odsetki od pieniędzy, umieszczanych chwilowo na procent	16.080	„
III.	Dochody z dróg krajowych	229.910	„
IV.	Nadwyżka dochodów, zwracana przez zakłady uposażone z skarbu krajowego	36.646	„
V.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	28.200	„
VI.	Zwroty pożyczek i odsetki od nich	36.524	„
VII.	Dochody własne szkoły gospodarstwa leśnego we Lwowie	5.320	„
VIII.	Dochody własne szkół rolniczych krajowych w Dublanach i folwarku Dublany	37.459	„
IX.	Dochody własne szkół krajowych w Czernichowie i folwarku Czernichów	35.418	„
X.	Dochody za sprawdzanie rachunków aptekarskich	600	„
XI.	Wpływy w skutek przelania na fundusz krajowy pozostałości z funduszu zapomogi krajowej z 1866 roku	75.000	„
XII.	Rozmaite dochody	11.280	„
XIII.	Dochód z oddzielnej pożyczki krajowej zaciągnąć się mającej na pożyczki dla miast budujących koszary	120.000	„
	Razem	632.437	„

Za przewodniczącego:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
L. Chrzanowski.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Rubryka III.

Dochody z dróg krajowych.

Pod pozycyą 3cią „myta dróg krajowych“ preliminuje Wydział krajowy w dochodach zwyczajnych 224.000 zł. w. a., opierając się na przeciętnej dochodów mytniczych pobieranych w latach 1880., 1881. i 1882.

W pozycyi tej wstawianie w budżet sumy wprost odpowiedniej trzechletniemu przecięciu ogólnego dochodu z dróg krajowych i to z lat bardzo wstecz posuniętych, gdy liczba dróg omyconych była mniejszą jak obecna, jest nieuzasadnionym, a mianowicie:

Jeżeli zważymy, że z każdym rokiem przybywa pewna część dróg krajowych nowych, do publicznego użytku oddana, a tem samem omycona, to z każdym rokiem stopniowo dochód w tym dziale wzrastać będzie.

I tak: gdy w roku 1880. wynosił dochód 220.116 zł., już w roku 1882. podnosi się do sumy 227.377, a wynikłość z roku 1883. wykazuje w rubrykach dochodów jeszcze znaczniejszą zwyżkę, bo 231.770 zł. w. a.

Wprawdzie przerwy w komunikacyach i pewne ztąd wynikłe defalki mogłyby oddziaływać na nieznaczne obniżenie kwoty, alеż właśnie na ten cel preliminuje się w rubryce X. pod poz. 123 rok rocznie kwotę 2.500 zł.

Jest więc zupełnie uzasadnionem opierać preliminarz na wynikłości zamknięcia rachunków ostatniego roku, plus tej ilości kilometrów, jaka w ostatnim roku omyconą została, a natenczas przedstawi się rachunek w następujący sposób:

W r. 1882. było omyconych 1666 kilom., które przyniosły 227.376 zł., czyli na jeden kilometr 136 zł. 40 ct.

W r. 1883. było omyconych 1690 kilom., które przyniosły 231.770 zł., więc przyniosły to co rok przeszły 227.376 zł. + 24 kilom. po 136·40 zł. = 230.649 zł., przyczem zostaje jeszcze zwyżka 1.121 zł., czyli że rok 1883. przyniósł więcej przeciętnie na kilometrze od roku 1882.

W r. 1884. przybywa zapewne kilka kilom. jeszcze do omycenia, bo już w r. 1885. widzimy podane do konserwy 1705 kilom. Że jednak bardzo trudno jest obliczyć i wykazać czy i o ile w r. 1884. dobudowane części dróg krajowych mogły już być omycone a z drugiej strony, czy na dochód r. 1883 nie wpłynęły jakie pozycye zaległe z r. 1882, przeto przyjmując jedynie ilość omyconych kilometrów z r. 1883. za podstawę i nie wliczając zwyżki, która może być względną, otrzymamy kwotę dochodu 230.649 zł. którą za podstawę do preliminarza na rok 1885 z myt krajowych przyjąć bezpiecznie możemy. —

Zachodzi zaś jedna okoliczność, która wyjątkowo w tym roku na obniżenie preliminarza wpłynąć musi. — Mianowicie: w skutek zerwania mostu na Sanie pod Jarosławiem i przerwanej komunikacyi, stało się koniecznem zwolnienie dzierżawcy myta z kontraktu, któren zapewniał funduszowi krajowemu rocznie 8.951 zł. przerwa ta będzie trwała rok cały; utrzymywany zaś przewóz w własnej administracyi przynosi takie rezultata, że koszta bagierowania pochłaniają cały dochód.

Gdy zaś przeznaczona w rozchodach pozycya 123. na przerwy w komunikacyach tylko 2.500 zł. preliminuje, należy stan wyjątkowy uwzględnić i resztę kwoty nie pokrytej z obliczonego dochodu na r. 1885. eliminować.

Tym sposobem ostatecznie przychodzi komisya budżetowa w swoich obliczeniach do tej samej cyfry, jaką Wydział krajowy preliminował i wnosi przyjęcie pod pozycyą III. „dochód z myt krajowych" na rok 1885. . . . . . 224.000 zł.

Poz. 4. Odsetki zwłoki i kary konwencyonalne pochodzące ze zwłoki w opłacie czynszu dzierżawnego z myt, przyjmuje komisya zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego . . . . 350 „

Poz. 5. Grzywny za przestępstwa drogowe komisya budżetowa wnosi zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wstawienie kwoty . . . . 160 „

Por. 6. W pozycyi 6tej lit. *a)* z „dochodu datków dobrowolnych od stron prywatnych" preliminuje Wydział krajowy 5.000 zł. —

Co do tej pozycyi są zaległości wprawdzie bardzo znaczne, bo po wykreśleniu tych, które prawdopodobnie odpadną zostaje

na drodze	Lwów, Stojanów	87.352 zł.
„ „	Rzeszów, Nadbrzezie	26.010 „
„ „	Tarnów, Szczucin	4.600 „
	pod Gołkowicami	2.800 „
przeto razem		120.762 zł.

Gdy jednak dopiero w roku 1886. znaczniejszych wpływów spodziewać się można a wynikłość z roku 1883. tylko 5.781 zł. 40 ct. okazuje, przeto komisya budżetowa zgodnie z przypuszczalnym preliminarzem Wydziału krajowego proponuje wstawieniu w tej pozycyi kwoty . . . . 5.000 „

W tej samej pozycyi lit. *b)* przyjmuje komisya budżetowa wstawienie kwoty 400 zł. którę c. k. Skarb państwa na utrzymanie drogi z Krynicy do Muszyny rok rocznie aż po r. 1877. opłaca . . . . 400 „

przeto wnosi „dochody z dróg krajowych" 229.910 zł. w. a.

Ta suma jednak nie potrąca się od wydatków, gdyż nie uchwala się budżetu netto, lecz odpowiednio przyjętym zasadom budżetowym dochody z dróg krajowych wstawiają się wraz z innymi dochodami w oddzielnym dziale dochodów Skarbu krajowego.

We Lwowie dnia 11. Października 1884.

Za przewodniczącego:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Stanisław Jędrzejowicz.

(Budżet na rok 1885).

Rubr. I.

Koszta reprezentacyi kraju.

(Str. 4.)

Sprawozdawca p. A. Potocki.

Na wydatki tą rubryką objęte preliminuje Wydział krajowy kwotę 100.230 zł. to jest tę samą kwotę bez żadnych zmian, jaką uchwalono na rok 1884. Wydatki na Sejm krajowy zależne są od czasu trwania Sejmu; kwoty przez Wydział krajowy preliminowane odpowiadają w przybliżeniu wynikłościom z lat poprzednich, z wyjątkiem pozycyi 12. „Rozmaite drobne wydatki", w której w dwu latach poprzednich wydatkowano znacznie więcej, niż Wydział krajowy preliminuje. Ze względu jednak, że przekroczenia w tej pozycyi były spowodowane wydatkami nadzwyczajnemi, których się w przyszłości nie przewiduje, Komisya budżetowa nie wnosi podwyższenia tej pozycyi.

Preliminarz na Wydział krajowy, — oparty jest na uchwałach sejmowych i pozostaje niezmienny.

Komisya budżetowa przedstawia zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego Wysokiej Izbie w Rubryce I. do przyjęcia;

A. Sejm krajowy.

1.	Koszta podróży pp. Posłów	6.700 zł.
2.	Dyety pp. Posłów	36.000 „
3.	Koszta druków	11.000 „
4.	Spisywanie sprawozdań	4.200 „
5.	Pisarze dzienni	650 „
6.	Remuneracye dla urzędników Wydziału krajowego za dodatkowe zatrudnienia podczas Sejmu	1.200 „
7.	Służba	850 „
8.	Opał	1.300 „
9.	Oświetlenie	950 „
10.	Zapuszczanie i mycie podłog	120 „
11.	Potrzeby kancelaryjne	160 „
12.	Rozmaite drobne wydatki	100 „
	Razem	63.230 zł.

B. Wydział krajowy.

13.	Marszałek krajowy	6.000 zł.	10.000 zł.	
	i dodatek na reprezentacyę	4.000 „		
14.	Sześciu członków Wydz. po 4.000 zł.		24.000 „	
	Do przeniesienia		34.000 zł.	63.230 zł.

	Z przeniesienia .	34.000 zł.	63.230 zł.
15.	Zastępcy	2.000 „	
16.	Dodatek dla Członka Wydziału, mianowanego przez Marszałka zastępcą do kierownictwa w Wydz. kraj. .	1.000 „	37.000 „
	Razem . .		100.230 zł.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na wydatki Rubryką I. budżetu objęte, sumę zł. w. a. 100.230.

Rubr. II.

Koszta zarządu.

(Str. 4—16).

Sprawozdawca p. A. Potocki.

Na wydatki tą rubryką objęte preliminuje Wydział krajowy kwotę 229.746 zł., a więc o 307 zł. mniej niż uchwalono w tej rubryce na rok 1884.

W pojedynczych pozycyach preliminuje Wydział krajowy kwoty zwiększone o 3.508 zł., zmniejszenia zaś wynoszą kwotę 3.815 zł.

Preliminowane zwiększenia dotyczą:

pozycyi	26 *f)*	Dodatki 5-letnie na podstawie uchwały sejmowej z dnia 3. Stycznia 1874. zwiększają się o kwotę	728 zł.
„	31 *a)*	Wydawnictwo rozporządzeń krajowych, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich o	150 „
„	31 *d)*	Papier do druków, druk ksiąg i wzorów, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich, podwyższa preliminarz Wydziału krajowego o kwotę	570 „
„	31 *f)*	Oświetlenie na podstawie wynikłości z dwóch lat ostatnich podwyższa preliminarz Wydziału krajowego o kwotę . .	120 „
„	31 *h)*	Uzupełnienie biblioteki, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich podwyższa preliminarz Wydziału krajowego o .	170 „
„	31 *i)*	Rozmaite pomniejsze, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich podwyższa preliminarz Wydziału krajowego o .	200 „
„	32 *a)*	Dla technicznego nadzoru gmachu sejmowego przyjęto inspicienta z płacą	300 „
„	32 *c)*	Kominiarz, na podstawie nowego układu preliminuje Wydział krajowy więcej o	20 „
„	32 *d)*	Froterowanie i zapuszczanie podłóg, na podstawie wynikłości z roku 1883. preliminuje Wydział kraj. więcej o .	100 „
		Do przeniesienia .	2.358 zł.

		Z przeniesienia .	2.358 zł.
„	32 *f*)	Pompowanie wody, na podstawie wynikłości z roku 1883. preliminuje Wydział krajowy więcej o	100 „
„	32 *l*)	Nowa pozycya: na utrzymanie skwerów około gmachu sejmowego i wynagrodzenie ogrodnika	150 „
„	32 *m*)	Rozmaite nieprzewidziane, na podstawie wynikłości z dwóch lat ostatnich więcej o	900 „
		Zwiększenia zatem wynoszą razem . .	3.508 zł.

Zmniejszenia pojedynczych pozycyi w stosunku do uchwalonych kwot na r. 1884. zachodzą w pozycyach następujących:

w pozycyi	26 *g*)	Dodatek osobisty dla assystenta rachunkowego znosi się .	133 zł.
„	24	Dyurna w r. 1884. były uchwalane na rok przestępny; — odliczając jeden dzień zmniejsza się kwota na dyurna o .	64 „
„	29	Pensye i zaopatrzenia preliminuje Wydział kraj. mniej o .	989 „
„	30	Dary z łaski. W skutek ukończenia w ciągu roku bieżącego i w ciągu roku 1885. 18 lat życia małoletnich Zbigniewa i Stanisława Szczęsnowiczów, Łucyi Olewińskiej, Prokopowicza i sieroty Iwanickiego, mniej o sumę łączną . . .	399 „
„	31 *g*)	Opał, na podstawie wynikłości z trzech lat ostatnich preliminuje Wydział krajowy mniej o	730 „
„	33	Zaliczki na płace urzędników preliminuje Wydział krajowy zwykłą kwotę 6.000 zł., z opuszczeniem uchwalonej nadzwyczajnej zaliczki udzielonej Dyrektorowi Grottowi, a więc mniej o	730 „
		Zmniejszenia zatem wynoszą razem . .	3.815 zł.

Komisya budżetowa uznaje wszystkie zmniejszenia za uzasadnione.

W pozycyi 31. *d*. Papier do druków, druk ksiąg i wzorów nie może komisya budżetowa przyjąć za podstawę wynikłości z 3ch lat ostatnich, gdyż w tej rubryce wydatkowano w roku 1883. wyjątkowo znacznie więcej zakładając wiele nowych ksiąg rachunkowych, mających służyć lat kilkanaście. Z tego powodu wnosi komisya budżetowa zamiast preliminowanej kwoty 2.170 zł, kwotę w ostatnim roku uchwaloną 1.600 zł., a więc mniej o 570 zł. w. a.

Pozycya 31. *h*. Uzupełnienie biblioteki. W roku 1883. wydatkowano w tej pozycyi znacznie więcej więcej niż przeciętnie w latach poprzednich. Komisya budżetowa wnosi w tej pozycyi dotychczasową preliminowaną kwotę 1.000 zł., zamiast preliminowanej przez Wydział krajowy 1.170 zł., a więc mniej o 170 zł. w. a.

W 24. pozycyi preliminarza Wydziału kraj. wyszczególniona jest ilość i wysokość dyurnów wszystkich oddziałów z wyjątkiem oddziału rachunkowego Z uwagi, że pozycye jednej natury winny być w podobny sposób przedstawiane, uzupełnia komisya budżetowa pozycyę 24 *b*. preliminarza wyszczególnieniem dyurnów oddziału rachunkowego:

4	po	1	zł	80	ct.	dziennie	2.628	zł.
1	„	1	„	70	„	„	620	„
1	„	1	„	60	„	„	584	„
4	„	1	„	50	„	„	2.190	„
1	„	1	„	40	„	„	511	„
2	„	1	„	20	„	„	876	„
1	„	1	„	10	„	„	401	„
						Razem . .	7.810	zł.

Wstawiając tę kwotę o 20 zł. niższą niż w roku 1884. z powodu odliczenia jednego dnia rektyfikuje się zarazem kwotę preliminowaną przez Wydział krajowy.

Inne kwoty zwiększone preliminarzem Wydziału krajowego uznaje komisya budżetowa za uzasadnione.

Komisya budżetowa przedstawia zatem Wysokiej Izbie w rubryce II. do przyjęcia:

Pozycya	17.	Płaca urzędników oddziału konceptowego	36 320 zł.
„	18.	„ „ „ rachunkowego	47.350 „
„	19.	„ „ „ kasowego	10.670 „
„	20.	„ „ „ technicznego	10.960 „
„	21.	„ Inspektora szpitali	2.300 „
„	22.	„ urzędników oddziału statystycznego	5.004 „
„	23.	„ „ „ manipulacyjnego	17.860 „
„	24.	*a*) diurniści oddziału konceptowego	8 432 „
		b) „ „ rachunkowego	7.810 „
		d) „ „ technicznego	4.860 „
		e) „ „ manipulacyjnego	10.641 „
		f) Na zastępstwa urzędników	1.120 „
„	25.	Zasługi stróżów	3.900 „
„	26.	Emolumenta i pięciolecia	10.968 „
„	27.	Remuneracye	2.845 „
„	28	Koszta podróży i dyety	3.400 „
„	29.	Pensye i zaopatrzenia	8.879 „
„	30.	Dary z łaski	1.127 „
„	31.	Potrzeby kancelaryjne	17.140 „
„	32.	Gmach krajowy i jego utrzymanie	6.291 „
„	33.	Zaliczki na płace urzędników	6.000 „
		Razem	228.986 zł.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na wydatki rubryką II. budżetem objęte łączną sumę 228.986 zł.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

A. Potocki.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Rubr. III.

Koszta leczenia ubogich

w szpitalach krajowych, zagranicznych i wojskowych.

(Sprawozdawca p. O. Hausner).

Wydział krajowy preliminuje na koszta leczenia ubogich w roku 1885.: 675.000 zł., więcej o 75.000 zł. jak uchwalono na rok 1884. i opiera tę kwotę na następującem obliczeniu:

Według zamknięć rachunkowych wypłacono z funduszu krajowego:

	w r. 1882.	w r. 1883.	przeciętnie
Kraj. szpitalowi powsz. we Lwowie . .	139.187 zł.	193.310 zł.	166.248 z
" " św. Łazarza w Krakowie .	131.329 "	130.676 "	131.002 "
" zakładowi dla obłąk. na Kulparkowie	102.906 "	117.026 "	109.966 "
Klinikom	22.330 "	24.178 "	23.254 "
23 szpital. pow. prowincyonalnym w kraju .	172.039 "	180.793 "	176.417 "
Szpitalom zagranicznym	65.609 "	69.940 "	67.774 "
" wojskowym	1.274 "	1.442 "	1.358 "
Zaliczki i zwroty	8.687 "	13.748 "	11.217 "
Razem wypłacono	643.359 zł.	731.113 zł.	687.236 zł.
Z tej sumy potrącają się dochody (wpływy od gmin i etc.)	9.598 "	14.560 "	12.079 "
Pozostają wydatki	633.761 zł.	716.553 zł.	675.157 zł.

a więc według przeciętnej kwoty dwóch lat ostatnich 675.157 zł. Wydział krajowy preliminuje w zaokrągleniu 675.000 zł.

Jednak ta przeciętna wynikłość dwóch lat ostatnich nie jest zupełnie trafną podstawą obliczenia potrzebnej na r. 1885. kwoty, — niektóre bowiem bardzo znaczne kwoty wykazane w ostatnim ubiegłym r. 1883. są wyjątkowo wysokie. Przedewszystkiem ogromna kwota 193.313 zł. wypłacona z funduszu krajowego szpitalowi powszechnemu we Lwowie, wyższa o 83.351 zł. od porzeciętnej sześciu lat 1877.—1882. po znacznej części polega na wypłacie długoletnich zaległości, które się nagromadziły z powodu niezałatwiania przez Magistrat lwowski odezw szpitala i w r. 1883. za pomocą dodanych przez Wydział krajowy Magistratowi sił rachunkowych zlikwidowane zostały. O wypłacie tak wielkich zaległości w r. 1885. mowy być nie może. Dlatego w dochodach szpitala lwowskiego szpitala powszechnego z tego tytułu na r. 1885. Komisya budżetowa wniosła wstawić tylko 149.000 zł. (nie 166.248 zł.). Z tych samych powodów w prelimi-

minarzu szpitala św. Łazarza na r. 1885. wstawiono 115.000 (nie 131.002 zł.). Te same cyfry dochodów szpitali lwowskiego i krakowskiego w rubr. III jako wydatki wstawione być winny. Po tem sprostowaniu obliczenia otrzymujemy następujący wynik:

Kraj. szpitat powszechny we Lwowie . . .	149.000 zł.	
„ „ św. Łazarza w Krżkowie . .	115.000 „	
„ zakład dla obłąkanych na Kulparkowie .	110.000 „	
23 szpitali powszechnych prowincyonalnych .	176.417 „	według przeciętnej wynikłości z lat ostatnich 1882—883.
Kliniki	23.254 „	
Szpitale zagraniczne	67.774 „	
„ wojskowe	1.358 „	
Inne wydatki	11.217 „	
Razem do wypłaty	654.020 zł.	
Potrącają się dochody	12.079 „	
Pozostają wydatki na koszta leczenia ubogich w r. 1885.	641.941 zł.	

Ponieważ jednak wzrost dni leczenia w szpitalach prowincyonalnych i kwot wypłaconych szpitalom zagranicznym może być znaczniejszym, komisya uważa za wskazane dodać do wyż obliczonej kwoty 641.941 zł. jeszcze 8.059 zł. i przyjąć jako prawdopodobnie w r. 1885. potrzebny wydatek 650.000 zł., o 25.000 zł. — mniej niż preliminował Wydział krajowy, zaś 50.000 zł. więcej niż uchwalono na r. 1884. Gdy jednak nadwyżka dochodów szpitali lwowskiego i krakowskiego i zakładu dla obłąkcnych na Kulparkowie na r. 1885. o 16.000 zł. wyżej się preliminuje niż na r. 1884., przeto bilans szpitali w roku 1885 okazuje się tylko o 33.200 zł. niekorzystniejszym od bilansu roku bieżącego.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy w rubr. III wydatków, koszta leczenia ubogich wstawić sumę 650.000 zł.

Lwów dnia 30. Września 1884.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Otton Hausner.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

(Budżet na rok 1885).

Rubr. IV.

Koszta szczepienia

Sprawozdawca p. Dr. Goldman.

Na podstawie przecięcia z ostatnich lat trzech i zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i z uchwalonemi na r. 1884. kwotami, komisya budżetowa wnosi wstawić:

w poz. 35.	utrzymanie i odświeżanie krowianki	1.600 zł.
„ 36.	koszta podróży i dyety lekarzy z powodu szczepienia ospy	56.000 „
„ 37.	premia dla lekarzy odszczególniających się przy szczepieniu	300 „
	Suma rubryki IV. . .	57.900 zł.

Rubr. V.

Wydatki sanitarne

Sprawozdawca p. Dr. Goldman.

Po wydzieleniu z tej rubryki w roku 1883. wydatków na koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy i zaliczenia takowych w rubr. XII., pozostały do pokrycia z tej rubryki, koszta na leki dla epidemicznie chorych oraz koszta podróży z powodu komisyj w sprawach sanitarnych z czasu przed 1. Października 1879 r.

Na te wydatki preliminuje Wydział krajowy 7.870 zł. o 1.370 zł. więcej aniżeli uchwalono na r. 1884., zaś o 52 zł. mniej niż wydano w r. 1882. a o 1.372 zł. mniej od wynikłości z roku 1883.

Z uwagi, że kwota preliminowana przez Wydział krajowy przedstawia przeciętną z ostatnich lat trzech, — Komisya budżetowa wnosi zgodnie wstawić w poz. 38, $^1/_3$ część za lekarstwa dla epidemicznie chorych 7.870 zł.

Za przewodniczącego:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Goldman.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Budżet na rok 1885.

Rubr. VI.

Zasiłki dla zakładów dobroczynności.

Stronica 20.

(Sprawozdawca p. Wojciech Dzieduszycki).

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym uchwalenie stałych wydatków w tej rubryce preliminowych na rok 1885.

Aleksandra Jabłońska przełożona Sióstr Miłosierdzia w Maryampolu prosi pod L. 54 o udzielenie jednorazowej zapomogi dla klasztoru swego uzasadniając swoją prośbę tem, że wylew tegoroczny Dniestru zniszczył plony w folwarku dubowieckim, należącym do klasztoru i klasztor ten pozbawił przeto większej części środków, za pomocą których klasztor ten utrzymuje od lat wielu 30 sierót i 30 łóżek w szpitalu. Zważywszy, że wylew Dniestru sprawił w istocie tego roku bardzo dotkliwą szkodę klasztorowi Maryampolskiemu, i że klasztor ten nieprzestaje od wielu lat pracować nad dobrem okolicznej ludności, komisya budżetowa wnosi, aby Wysoki Sejm raczył się przychylić do prośby przełożonej uchwalając na rok przyszły dla klasztoru Maryampolskiego datek jednorazowy w sumie 500 zł. w. a.

W ubiegłych już latach uchwalił Sejm dla Towarzystwa opieki weteranów z roku 1831. zapomogę roczną jednorazową w sumie 2.000 zł. w. a. a to po 1.000 zł. w. a. dla zarządu Towarzystwa w Krakowie i dla jego komisyi wykonawczej we Lwowie. I tego roku wniosły tak zarząd Towarzystwa jakoteż jego lwowski komitet wykonawczy petycyę o ponowienie tego datku.

Zważywszy że starcy stojący pod opieką Towarzystwa dobrze się zasłużyli narodowi, że prawie wszyscy póki sił im starczyło pracowali na chleb powszedni i nie byli ciężarem dla społeczeństwa, że obecnie, gdy stoją nad grobem, kraj ma w obec nich dług wdzięczności do spełnienia przez zabezpieczenie ich losu u schyłku żywota, komisya budżetowa mniema, iż idąc za głosem sprawiedliwości należy się i tego roku jednorazowym datkiem przyjść w pomoc Towarzystwu opieki nad weteranami i wnosi przeto, aby Wysoki Sejm raczył podobnie jak w latach ubiegłych uchwalić zasiłek jednorazowy dla Towarzystwa opieki nad weteranami z roku 1831. w sumie 2.000 zł. w. a.

Zgodnie z wnioskami komisyi budżetowej wypadłyby wydatki uchwalone na rok 1885 do Rubryki VI jak następuje:

39	Szpitale Sióstr Miłosierdzia w Czerwonogrodzie, Rozdole i Bursztynie . .	1.198 zł.
40 *a)*	Szpital Sióstr Miłosierdzia w Nowosiółkach	400 „
40 *b)*	Datek jednorazowy dla szpitalu Sióstr Miłosierdzia w Maryampolu . .	500 „
41	Dom ubogich i sierót w Krakowie	5.424 „
42	Zakład świętego Józefa dla osieroconych chłopców w Krakowie . . .	1.000 „
43	Komitet ochronek w Krakowie	550 „
44	Towarzystwo ochronek chrześcijańskich we Lwowie	500 „
45 *a)*	Datek jednorazowy dla Zarządu Towarzystwa opieki weteranów z roku 1831 w Krakowie	1.000 „
45 *b)*	Datek jednorazowy dla Komitetu wykonawczego Towarzystwa opieki weteranów we Lwowie	1.000 „
	Razem	11.572 zł.

Tem samem załatwiono petycye pod l. 179, 54, 243, 339 i 347.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Wojciech Dzieduszycki.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Rubryka VII.

Str. 22. Sprawozdawca Władysław Sapieha.

Pozycya	46.	Akademia umiejętności w Krakowie	15.000 zł
„	47.	Rada szkolna krajowa na pokrycie niedoboru funduszu szkolnego krajowego, wedle uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 6. paźdz. 1884	311.758 „
„	48.	Sześciu członkom Rady szkolnej krajowej po 1200 zł. . . .	7.200 „
„	49.	Szkoła żeńska w Jaworowie pp. Bazyljanek	500 „
„	50.	„ „ w Kołomyi (L. pet. 273)	500 „
„	51.	„ „ w Krakowie	2.500 „
„	52.	„ „ „ „ św. Tomasza	500 „
„	53.	„ „ pp. Augustyanek w Krakowie	500 „
„	54.	„ „ we Lwowie pp. Benedyktynek ormiańskich	1.000 „
„	55.	„ „ w Starym Sączu pp. Klarysek (L. pet, 152). . .	750 „
„	56.	„ „ w Stryju (L. pet. 346) . , ... ,	500 „
„	57.	„ „ w Sanoku (L. pet. 402)	200 „
„	58.	„ „ w Jaśle (L. pet. 131 i 132)	300 „
„	59.	„ ludowa OO. Dominikanów we Lwowie dla nauczyciela języka ruskiego	200 „
„	60.	Szkoła wyznaniowa izraelicka w Brodach	6.000 „
„	61.	Zakład głuchoniemych we Lwowie (L. pet. 59)	
		a) na stypendya dla 50 wychowanków	6.000 „
		b) na utrzymanie zakładu	500 „
„	62.	Szkoła głuchoniemych Bardacha Izaaka we Lwowie . . .	300 „
„	63.	Zakład ciemnych we Lwowie	2.000 „
„	64.	Szkoła gimnastyczna „Sokół“ we Lwowie , ...	750 „
„	65.	„ sztuk pięknych w Krakowie — rata umorzenia pożyczki na budowę gmachu . , ...	7.000 „
„	74.	Stypendya dla uczniów i uczennic seminaryów nauczycielskich i kursów przygotowawczych	30.000 „
„	75.	Dla uczniów internatu przy seminaryum nauczycielskiem w Krakowie	3.000 „
„	76.	Jedno stypedyum imienia Jana Matejki dla uczniów szkoły sztuk pięknych w Krakowie	1.000 „
„	77.	Nagrody za najlepsze książki dla szkół średnich 1.000 zł. Wydawnictwo książek dla szkół średnich ściśle jest połączone z projektowaną reformą szkół średnich i ułożeniem odpowiedniego planu książek szkolnych, dlatego Wydział krajowy idąc w tej sprawie za wskazówką c. k.	

Rady szkolnej krajowej do chwili wstawienia tej pozycyi w budżet krajowy, to jest od roku 1881. nie użył tej kwoty na premiowanie najlepszych książek szkolnyc — oczekując przeprowadzić się mającej reformy szkół średnich. Ponieważ projektowana reforma prawdopodobnie w roku 1885 do skutku nie przyjdzie — a tem samemi rozdzielenie nagród za najlepsze książki dla szkół średnich, przeto komisya budżetowa nie wstawia w pozycyi 77 żadnej kwoty.

Pozycya 78. Wydawnictwo ruskich książek szkolnych . . . . 2.000 zł.
,, 79. Zasiłek dla czasopisma ,,Szkoła" (L. pet. 408) . . . . . . 500 „
„ 80. Zasiłek dla czasopisma Kosmos" (L. pet. 619) . . . . . . 400 „
„ 81. Zasiłek dla ruskiej gazety szkolnej (do rozporządzenia Wydziału krajowego) (L. pet. 410) . . . . 500 „
„ 82. Gettlich Antoni dyrektor szkoły żeńskiej w Krakowie, roczny dodatek do płacy . . . . 100 „
„ 83. Witowski Hipolit były dyrektor szkoły żeńskiej w Bełzie, zaopatrzenie dożywotnie . . . . 300 „
„ 84. Piechowicz Kajetan ociemniały nauczyciel, dar z łaski rocznie . . 100 „
„ 85. Dla młodzieży kształcącej się w naukach i sztukach do dyspozycyi Wydziału krajowego. . . . . 3.500 „

Co do petycyi, które komisyi przekazane zostały, a do tej pozycyi się odnosza — komisya budżetowa jak w roku zeszłym, tak i obecnie nie może wszystkich petentów w jednakowym stopniu Wydziałowi krajowemu zalecić; wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye L. 304 Eugeniusza Steinsberga malarza. L. 454 Henryka Gruszewskiego rysownika. L. 539 Teodora Demkowa malarza, L. 800 Kowalczuka Michała architekty, L. 544 Axentowicza Teodora malarza, L. 41 Józefa Frülinga chemika, L. 470 Juliusza Zubera malarza, Henryka Rauchingera malarza L. 848/710, przekazuje się Wydziałowi krajowemu z zaleceniem do uwzględnienia, po przekonaniu się, że petenci z innych jakich źródeł nie pobierają stypendyów.

Petycye L. 225 Mieczysława Zawiejskiego malarza, L. 328 Marcina Goszkowskiego dla syna głuchoniemego, L. 660 Marcelego Harasimowicza malarza, L. 773 Józefa Proszowskiego malarza L. 616 Henryka Kühna malarza, L. 172 Maryi Dulembianki o stypendyum celem dalszego kształcenia się w malarstwie, L. 223 Antoniego Goligowskiego ucznia szkoły przemysłu artystycznego. L. 396 Jana Trałki z Wielopola o subwencyę w celu kształcenia się w rzeźbiarstwie, L. 535 Seweryna Obsta malarza, L. 658 Piotra Kisielewskiego dla syna o subwencyę, L. 466/400 Jana Paltingera dla córki Wandy, L. 49/46 Maryi Weiner, L. 164/133 Amalii Alexandrowicz, L. 322/279 Szymona Szelity, L. 178/147 Alfreda Bojarskiego, L. 459/393 Eugeniusza Rodeckiego, L. 209/176 Maryana Almy, L. 380/329 Władysława Maliny, L. 715/607 Maryi Izak, L. 291/234 Amelii Abendroth, L. 147/121 Adama Kaczurby, L. 381/330 Arnolda Moldauera, przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Nad petycyami L. 214 Pizyka Bazylego, L. 539 Teodora Demkowa, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Pozycya 86. Dla fundacyi ,,Macierz polska" subwencya na wydawnictwo dzieł i peryodycznych pism ludowych . . . . 3000 zł.
,, 87. Na stypendyum dla ucznia Wydziału lekarskiego w Krakowie oddającego się studyom w szkole operacyjnej . . . . 500 „
,, 87 *a* Dla Wydawnictwa dziełek ludowych we Lwowie jednorazowo — L. pet. 595. 1000 „
,, 87 *b* Wojciechowi Maciaszkowi uczniowi szkoły ogrodniczej w Wersalu — L. pet. 438/375. . . . . 500 „

Pozycya	87 *c*	Towarzystwu ochronek chrześciańskich we Lwowie jednorazowy datek	500 zł.
„	87 *d*	Boguszowi Stęczyńskiemu literatowi w Krakowie (L. pet. 247) . .	100 „
„	87 *e*	Bursie imienia J. I. Kraszewskiego w Drohobyczu (L. pet. 269) .	150 „
„	87 *f*	Towarzystwu oświaty ludowej we Lwowie (L. pet. 332) . . .	200 „
„	87 *g*	Ruskiej bursie św. Jana Chrzciciela w Drohobyczu (L. 184/153) .	150 „
„	87 *h*	Towarzystwu „Szkolnaja Pomocz" we Lwowie (L. pet. 411/360) .	150 „
„	87 *i*	Wydziałowi Towarzystwa „Akademiszcze bractwo" (L. p. 687/581) .	200 „
„	87 *k*	Wydziałowi Towarzystwa „Akademiszcze bractwo" na wydawnictwo ruskiej biblioteki (L. pet. 685/519)	150 „
„	87 *l*	Wydziałowi bursy św. Mikołaja w Stanisławowie (L. 770/651) .	300 „
„	87 *m*	komitetowi ruskiego panieńskiego Zakładu naukowego pod zarządem Bazylianek we Lwowie	300 „

Wreszcie wnosi Komisya budżetowa:

Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego nad petycyami:

L. 57. Leonardy Hammermüller, L. 26. Edmunda Gergowicza, L. 53. Zgromadzenia Felicyanek w Krakowie, L. 249. Koła literackiego lwowskiego o udzielenie zakładowi narodowemu Ossolińskich stałej subwencyi w kwocie 3000 złr. na rozszerzenie liczby godzin do korzystania wieczorami z pracowni naukowej w bibliotece z powodów formalnych, a mianowicie iż petycya wniesiona została nie przez Kuratoryę Zakładu narodowego Ossolińskich, L. 338. Wydziału stowarzyszenia ku wsparciu uczniów szkół średnich i ludowych wyznania izraelickiego w Krakowie, L. 349. Towarzystwa Biblioteki słuchaczów szkoły weterynaryi we Lwowie o zapomogę, L. 373. Ludwiki Miączyńskiej o subwencyę na utrzymanie ogródka froeblowskiego, L, 430. Józefa Borowicza w Krakowie o subwencyę, L. 774/655 Reprezentacyi gminy w Handykowicach o zapomogę na budowę szkoły, L. 780/661 Komitetu cerkiewnego w Trościańcu o zapomogę, L. 796/669. Gminy Wiepsz powiatu Wadowickiego o zapomogę bezprocentową. L. 782/663 Komitetu szkolnego w Trościańcu powiat Sniatyn o zapomogę. L. 47/44 Petroneli Czepaszyńskiej o zapomogę, L. 160/129 Komitetu cerkiewnego w Ochowie o zapomogę, L. 208/175 Towarzystwa wzajemnej pomocy organistów we Lwowie o zapomogę, L. 471/405 Julii Bierzeckiej o zapomogę L. 482/416 Komitetu budowy kościoła w Padwi o zapomogę, L. 505/435 Gminy w Bolechowicach o procentową pożyczkę.

W końcu przekazuje się petycyę L. 239 Rektoratu Szkoły politechnicznej we Lwowie o udzielenie stałej subwencyi na cele naukowych ekskursyj słuchaczów tej szkoły, Wydziałowi krajowemu do załatwienia — a petycyę L. 565/484 komisyi do układania ruskich szkolnych książek naukowych — o przyznanie funduszu nakładowego w kwocie 1500 złr. na wydawnictwo ruskiego spiewnika dla szkół ludowych, wydziałowych i seminaryów nauczycielskich, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Za przewodniczącego

Smarzewski.

Sprawozdawca

W. Sapieha.

L. s. 440/884.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o pozycyach 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, Rubr. VII preliminarza funduszu krajowego na rok 1885.

Wysoki Sejmie!

Pozycya 66. „Teatr polski w Krakowie". Komisya wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym	8000	zł.
Pozycya 67. „Teatr polski we Lwowie". Zasiłek stały . . .	4200	„
„ 68. „Teatr polski i opera polska we Lwowie" komisya wnosi zgodnie z Wydziałem kraj. do rozporządzalności Wydziału kraj.:		
a) dramat i komedya	10000	„
b) opera	10000	„

z zastrzeżeniem stwierdzenia przez rzeczoznawców, że wykonanie oper podczas 30 wieczorów odpowiadało wymaganiom artystycznym.

Pozycya 69. „Teatr ruski pod zarządem Towarzystwa „Besida" zgodnie z Wydziałem krajowym . . , ...	5000	„
Pozycya 70. „Towarzystwo muzyczne w Krakowie" zgodnie z Wydziałem krajowym	800	„
Pozycya 71. „Szkoła muzyczna powstać mająca w Krakowie". Roczna stała dotacya	2000	„
Pozycya 72. „Towarzystwo muzyczne we Lwowie" zgodnie z Wydziałem kraj.	3000	„

Przy tej pozycyi komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał stan Towarzystwa muzycznego, a w szczególności przekonał się, czy i o ile szkoła muzyczna celowi swemu odpowiada", — o wy-

niku zdał sprawę w sprawozdaniu z czynności za rok przyszły, tak, by sprawozdanie Wydziału krajowego było podstawą do uchwalenia subwencyi dla Towarzystwa muzycznego na r. 1886.

Pozycya 72.	A. „Towarzystwo Harmonia“ we Lwowie (L. pet. 238) zgodnie z Wydziałem krajowym	300 zł.
„	B. „Lwowskie Towarzystwo śpiewu „Lutnia“ (L. p 578) zasiłek jednorazowy na wydawnictwo śpiewnika zawierającego pieśni ludowe polskie i ruskie	200 „

(L. pet. 544. Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Towarzystwa muzycznego (L. p. 544) im. Moniuszki w Stanisławowie, o udzielenie subwencyi dla szkoły muzycznej, Sejm przechodzi do porządku dziennego.

Lwów dnia 12. października 1884.

Za przewodniczącego

Smarzewski.

Sprawozdawca

S. Badeni.

Budżet na rok 1885.

Rubr. VIII.

Utrzymanie pomników historycznych

Str. 26. Sprawozdawca poseł Wojciech Dzieduszycki.

Wydział krajowy preliminuje w tej rubryce stałe pozycye co roku uchwalane, i komisya budżetowa popiera w tej mierze wnioski Wydziału krajowego.

Kapituła przemyska obrządku łacińskiego wniosła do Wysokiego Sejmu petycyę pod l. 133 w której uprasza o udzielenie z funduszu krajowego subwencyi na restauracyę Przemyskiej katedry. Wspaniały kościół ciosowy w stylu gotyckim stanął w Przemyślu staraniem biskupa Błażejowskiego w pierwszej połowie panowania Kazimierza Jagiellończyka. Późniejsze restauracye przyoblokły ten jedyny może na ziemi Polskiej pomnik, tak grubą powłoką przydatków Jezuickich, że do niedawna trudno było się dopatrzyć na tym kościele charakteru gotyckiego tumu. Gdy jednak umiejętną restauracyę znakomitego pomnika rozpoczęto *sub auspiciis* Księdza Biskupa Soleckiego okazało się, że można cały dawny gmach na nowo wyprowadzić na widok pobożnego ludu. Wielkie ofiary których się domaga wykonanie podobnego dzieła, uczyniły na razie koniecznem poprzestanie na restauracyi samego tylko prezbiteryum w katedrze przemyskiej. Na sklepieniu tej katedry widać bogate żyłowanie żelazne; niemniej bogate żyłowania ciosowe przystrajały ściany i okna katedralne. Godzi się aby się kraj przyczynił także swoim datkiem do restauracyi takiej monumentalnej budowy; a to tem bardziej że należy się podnieść ofiarność kapituły posuniętą do granic możności. Komisya budżetowa wnosi przeto aby Wysoki Sejm raczył przeznaczyć 2.000 zł. w. a. na zasiłek do restauracyi katedry przemyskiej. Zasiłekten oddany do rozporządzenia kapitule, może pokryć koszt odnowienia ciosowego żyłowania w prezbiteryum katedralnym.

Nie jest jednak intencyą komisyi wiązać czemkolwiek kapitułę która przystąpiła do restauracyi z wielką ofiarnością, i która ją przeprowadza ze ścisłem przestrzeganiem artystycznych i umiejętnych wymagań.

Komitet cerkiewny miasta Rohatyna zanosi pod l. 543. petycyę do Wysokiego Sejmu, prosząc o 3.000 zł. w. a. na restauracyę drewnianej gotyckiej cerkwi w Rohatynie pozostającej pod wezwaniem Ducha świętego Uwaga świata uczonego zwrócona już od kilkudziesięciu lat na drewnianą architekturę gotycką średnich wieków. Państwa Skandynawskie wydały bardzo znaczne sumy na zachowanie kościołów drewnianych na północy, mieniąc je nie bez słuszności znakomitym pomnikiem po średniowiecznej społeczności. Późniejszemi już czasy zwrócono uwagę na drewniane kościoły gotyckie w górnych Węgrzech, w południowych Niemczech i w Małopolsce.

Cerkiew św. Ducha w Rohatynie pochodząca jeszcze z 14go wieku, jest pierwszą gotycką budową drewnianą odkrytą na Rusi, a przedstawia pod względem konstrukcyjnym zupełnie niezwyczajny interes naukowy. Jest przytem jednym z najwcześniejszych pomników cywilizacyi zachodniej wpływającej na cerkiew ruską. W cerkwi tej nagromadzono w ciągu wieków całe muzeum malowideł przedstawiających po części historyczny a po części archeologiczny i obyczajowy interes. Ząb czasu i po części nieumiejętna ręka dzisiejszych rzemieślników uszkodziła znacznie cerkiew i przechowane w niej malowidła. Ciekawy ten pomnik zasługuje ze wszechmiar na przechowanie i odnowienie, a pozostawiony sam sobie zniknie niebawem z oblicza ziemi. Komisya budżetowa wnosi przeto aby się Wys. Sejm raczył po części przychylić do prośby komitetu cerkiewnego w Rohatynie uchwalając 2.500 zł. na restauracyę tej gotyckiej cerkwi. Że jednak komisya budżetowa pragnie aby to dzieło zostało wykonane ze znajomością rzeczy, w sposób odpowiadający wymaganiom nauki i sztuki, nie może się przychylić do tego, aby uchwalona kwota została oddaną wprost do rąk komitetu cerkiewnego, i wnosi, aby została oddaną do rąk temu konserwatorowi starożytności II. sekcyi, w którego rejonie znajduje się Rohatyn, z przeznaczeniem, aby została zużytą na restauracyę cerkiewki Świętego Ducha pod nadzorem urzędu konserwatorskiego.

Miasto Kraków wniosło do Wysokiego Sejmu petycyę pod L. 731 prosząc o zasiłek na kupno zbiorów gem i kameów P. Schmida Ciążyńskiego. Weteran wojsk narodowych z roku 1831. zbierał całe życie gemmy i doszedł wreszcie do zbioru posiadającego zdaniem znawców znakomitą wartość. P. Ciążyński chce teraz zbiór ten odsprzedać na własność Muzeum Narodowego w Krakowie, a stawia w tej mierze warunek aby jemu zapewniono na resztę życia dożywotnią pensyę 300 funtów sterlingów, a oprócz tego wygodne pomieszkanie. Gmina miasta Krakowa oblicza, że te pretensye będą przedstawiać wartość rocznej renty 4.500 zł. w. a. i prosi, aby kraj się przyczynił do zakupna tego zbioru kameów dorocznym datkiem 1.500 zł. w. a. na dożywotnią rentę p. Schmida Ciążyńskiego.

Komisya budżetowa nie tai przed sobą że zbiór gem i kameów należy do rzeczy najmniej przystępnych dla szerszej publiczności. Z drugiej jednak strony uznaje, że zbiory p. Schmida Ciążyńskiego mogą się stać początkiem poważnego uposażenia owego muzeum Narodowego którego nazwa sama wskazuje, że nie jest obcem narodowi całemu. Z tej przyczyny komisya budżetowa wnosi: aby Wysoki Sejm raczył upoważnić Wydział krajowy do corocznej wypłaty 1000 zł. w. a. na dożywotnią rentę dla pana Schmida Ciążyńskiego na wypadek, jeśli zakupno jego zbiorów dla Muzeum Narodowego w Krakowie przyjdzie istotnie do skutku.

Jeżeli się Wysoki Sejm przychyli do wniosków komisyi budżetowej, następujące pozycye zostaną w Rubr. VIII. na rok 1885. uchwalone:

Pozycya 88 *a*)	Restauracya pomników w ogóle, sporządzanie i publikacya naukowych i urzędowych opisów pomników znachodzących się w naszym kraju .	1.500 zł.
„ 88 *b*)	Jednorazowy datek dla konsystorza obrz. łać. w Przemyślu, jako zasiłek na restauracyę katedry łacińskiej w Przemyślu	2.500 „
„ 88 *c*)	Jednorazowy datek na restauracyę gotyckiej drewnianej cerkwi Świętego Ducha w Rohatynie, do dyspozycyi c. k. konserwatora II. sekcyi	2.300 „
„ 88 *d*)	Zaliczka dla renty dożywotniej dla pana Schmida Ciążyńskiego na wypadek jeżeli zakupno jego zbioru gem i kameów na rzecz Muzeum Narodowego w Sukiennicach w Krakowie przyjdzie do skutku . . .	1.000 „
„ 89	Badanie i ocalenie zabytków historycznych, piśmiennych i archeologicznych dla zakładu imienia Ossolińskich we Lwowie	500 „
„ 90	Stała roczna subwencya dla Muzeum Narodowego w Krakowie . .	500 „
	Do przeniesienia . .	8.300 zł.

	Z przeniesienia . .	8.300 zł.
Pozycya 91	**Krajowe archiwum aktów grodzkich we Lwowie i w Krakowie:**	
	a) Dyrektor we Lwowie	1.200 „
	b) „ w Krakowie	1.000 „
	c) Adjunkt we Lwowie, płaca 1.100 zł. rocznie, dodatek aktywalny 100 zł. rocznie i dodatek pięcioletni o rocznych 80 zł. w. a.	1.280 „
	d) Adjunkt w Krakowie, płaca 900 zł. rocznie, dodatek aktywalny 100 zł. rocznie i dodatek pięcioletni o rocznych 80 zł. w. a.	1.080 „
	e) Czterech aplikantów we Lwowie, adjutum po 300 zł.	1.200 „
	f) Dwóch aplikantów w Krakowie, adjutum po 300 zł.	600 „
	g) Czynsz na najem lokalu we Lwowie	600 „
	h) Stróże	600 „
	i) Opał i potrzeby kancelaryjne	350 „
	Suma Rubryki VIII. . .	16.410 zł.

Lwów dnia 13. Października 1884.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

W. Dzieduszycki.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Sprawozdanie

Komisyi budżetowej względem rubryki IX preliminarza funduszu krajowego na r. 1885 obejmującej „Kwaterunkowe" żandarmeryi.

(*Str. 26—28.* Sprawozdawca. p. Dr. Rybicki).

Wysoki Sejmie!

Na rubrykę IX. uchwalony był na rok 1884 kredyt zwyczajny 75.992 zł., a ponieważ teraz Wydział krajowy preliminuje na tę rubrykę 76.891 zł., więc okazuje się zwiększenie o 899 zł. Zwiększenie to motywuje Wydział krajowy pomnożeniem stanu żandarmeryi z powodu budowy kolei transwersalnej i Jarosławsko-Sokalskiej. — Wedle sprawozdania Wydziału krajowego dla rubr. IX. preliminarza funduszu krajowego na rok 1884 LW. 40077|83 spowodowała pomnożenie żandarmeryi zarządzone na wniosek c. k. Namiestnictwa, rozporządzeniem c. k. Ministerstwa obrony krajowej z dnia 20. Maja 1883 L. $^{7379}/_{2728}$III. zwiększenie wydatków tej rubryki na rok 1884 w porównaniu z r. 1883 o 7.257 zł. a właściwie o 6.257 zł. — Rozporządzeniem tem pomnożono już w latach 1883 i 1884 stan żandarmeryi o 23 komendantów posterunkowych i 66 żandarmów i utworzono 23 nowych posterunków a 4 ekspozytury przeniesiono na posterunki. — Zwiększenie tej rubryki pochodzi właściwie z powiększenia opłat za najem pomieszkań i koszar albowiem w poz. 106 preliminuje Wydział krajowy na ten cel 55.391 zł. a na r. 1884 preliminowanych było tylko 54.492 zł.

Poz. 107 preliminująca 400 zł. na urządzenie nowych koszar otworzyć się mających i pozycya 108 zł. preliminująca 1000 zł. na podwyższenie czynszów najmu i na pomnożenie ilości posterunków, są tylko ewentualne.

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

W rubryce IX. budżetu funduszu krajowego na rok 1885 obejmującej kwaterunkowe żandarmeryi wstawia się:

poz. 92	Czyszczenie koszar i innych pomieszkań, zapalanie lamp i dostarczanie mioteł	5.846 zł.
„ 93	Oświetlenie koszar	2.167 „
„ 94	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla oficerów i służących	450 „
	do przeniesienia . .	8.463 zł.

	z przeniesienia . .	8.463	zł.
poz. 95	Utrzymanie i uzupełnienie sprzętów i pościeli dla niższych stopni	20	„
„ 96	„ „ „ „ „ żołnierzy . .	1.696	„
„ 97	„ „ „ „ „ kuchennych .	705	„
„ 98	Pranie bielizny pościelnej dla żołnierzy, furyerów i woźnych .	1.896	„
„ 99	Naprawa bielizny pościelnej	166	„
„ 100	Pranie koców zimowych i letnich, sienników, poduszek włosiennych i słomianych	441	„
„ 101	Świeże napełnianie i dopełnianie sienników i poduszek słomianych	1.034	„
„ 102	Uzupełnienie bielizny pościelnej, koców, sienników i poduszek .	4.083	„
„ 103	Opał i oświetlenie kancelaryj oddziałowych	511	„
„ 104	Opał i oświetlenie pomieszkań: oficerów, rachmistrzów, furyerów i woźnych	585	„
„ 105	Rozmaite inne wydatki	500	„
„ 106	Najem pomieszkań i koszar	55.391	„
„ 107	Na urządzenie nowych koszar otworzyć się mających. . .	400	„
„ 108	Na podwyższenie czynszów najmu i na pomnożenie ilości posterunków	1.000	„
	Razem . .	76.891	zł.

Lwów, dnia 20. Września 1884.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Rybicki.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Budżet krajowy na rok 1885.

Rubryka X.

Drogi krajowe.

Preliminarz Wydziału krajowego na rok 1885. do Rubr. X. od pozycyi 109 do włącznie 128 pod tytułem „drogi krajowe“ wynosi w dziale wydatków 916.534 zł., a gdy doliczymy dodatkowo żądany kredyt na odbudowanie mostu na Sanie pod Jarosławiem w kwocie 64.029 preliminowany, z którego 28.029 zł. na r. 1885. Wydz. krajowy zalicza, ogólna suma 944.563 zł. wyniesie, czyli od uchwalonej Rubr. X. w r. 1884. okazuje się wyższą o 105,122 zł. w. a.

A. Koszta zarządu.

Poz. 109. „Płace urzędników i sług“ od litery a) do k) włącznie, są to wydatki zwyczajne, których pozycye o tyle się zmieniają, o ile okaże się potrzeba powiększyć personal służbowy na drogach nowo do użytku publicznego oddanych.

W porównaniu z r. 1884. widzimy preliminarz Wydziału krajowego zwiększający się w tej pozycyi o 1000 zł. a to z powodu oddania do użytku publicznego część drogi krajowej Lwowsko-Stojanowskiej z Kamionki do Radziechowa, a w skutek tego utworzenia jednej nowej posady konduktora IIej klasy z płacą 400 zł. i czterech drożników po 150 zł.

W rubryce dalszej do litery l) w porównaniu z rokiem 1884. kwota przyznana dla sześciu dyurnistów zniża się o 12 zł. z powodu, że r. 1885. ma tylko 365 dni.

Zgodnie więc z preliminarzem Wydziału krajowego, komisya przyjmuje wstawienie w poz. 109 . . . . 86.720 zł.

Poz. 110. Stosuje się do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 10. Października 1883. i preliminuje przypadające na rok 1885. „pięciolecia“ a mianowicie dla dwóch inżynierów Iej klasy, dla dwóch inżynierów IIej klasy, dla sześciu konduktorów Iej klasy i jednego konduktora IIej klasy.

Komisya budżetowa przyjmuje i wnosi: wstawienie kwoty „na pięciolecia“ 1.349 zł.

Poz. 111. i 112. obejmuje „ryczałty“ a w następstwie poz. 109ej, musi być wyższą od uchwalonej w r. 1884. o 136 zł., które przypadają na koszta podróży i potrzeby kancelaryjne dla jednego konduktora.

Komisya budżetowa przyjmuje przeto preliminarz Wydziału krajowego i wnosi wstawienie w poz. 111 i 112 kwoty . . . . 10.876 zł.

Poz. 113. „na umieszczenie biór“ dla jednego inżyniera we Lwowie, jednego w Krakowie i pięciu na prowincyi, preliminuje Wydział krajowy 500 zł. —

Komisya budżetowa obniża tę pozycyę o 100 zł. ze względu że w nowym gmachu Sejmowym znajdzie dostateczne pomieszczenie bióro inżyniera okręgu Lwowskiego.

Komisya budżetowa wnosi przeto wstawienie pod poz. 113tą kwoty . 400 zł.

Poz. 114. „Remuneracye i zapomogi", Komisya przyjmuje preliminarz Wydziału krajowego i wnosi wstawienie pod pozycyę 114tą kwoty . . . . 7.400 „

Poz. 115. Komisya zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wnosi wstawienie w poz. 115tej „na naczynia dla oddziału technicznego kwoty . . 3.000 „

Poz. 116. „Koszta podróży dla komisyi nadzwyczajnych" zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego, Komisya przyjmuje i wnosi umieszczenie w poz. 116tej kwoty . . . . 4.500 „

B. Budowa i rekonstrukcya dróg.

pod poz. 117. preliminuje Wydział krajowy w dziale wydatków nadzwyczajnych tak jak w r. z. 150.000 zł.

Kwota ta jest tylko o dziesięć tysięcy zł. wyższa od przyznanej preliminarzem na r. 1884., a zupełnie usprawiedliwiona, jeżeli zważymy, że Wydział kraj. dla spożytkowania całej wybudowanej dziesięciomilowej przestrzeni, oraz dla możności omycenia tejże, pragnie rychłego wykończenia drogi Lwów Radziechów i w tym celu zamierza na r. 1885. wykonanie pozostałych $8\frac{1}{2}$ kilometra z których każden w przecięciu do 9500 zł. kosztować będzie; czyli że na drogę Lwów Stojanów jeszcze koło 80.000 zł. przeznaczyć potrzeba.

Na drodze Rzeszów, Nisko, Nadbrzezie, zaraz z wiosną rozpoczną się roboty od Nadbrzezia ku Rozwadowu na długości 6-ciu kilometrów, a w obec coraz większej trudności kamienia koszta kilometra do 8.500 złr. dojdą — zatem koło 50.000 złr.

Gdy na tej samej przestrzeni wypada jeszcze wykonać przygotowawcze roboty do budowy mostu na Łęgu 200 metrów długiego, to znowu na częściowe rozpocząć się mające roboty koło 10.000 złr. preliminować należy. — Pozostałą nie wielką już resztę, bo zaledwie kilka tysięcy ma zamiar użyć Wydział krajowy na przygotowawcze roboty dla drogi Borszczów Jezierzany a to w wykonaniu uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 2-go Października 1883 r. Zgodnie zatem z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa wnosi wstawienie w poz. 117-tej

a) „na budowę nowych dróg" . . . . 150.000 złr.

b) na rekonstrukcyę mostu na Sanie pod Jarosławiem stosownie do uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 11. Października r. b. . . 28.029 „

C. Utrzymanie dróg.

Poz. 118. Na utrzymanie dróg istniejących łącznie z temi, które w r. 1884 oddane zostaną do użytku publicznego, preliminuje Wydział krajowy kwotę 464.222 złr., powołując się na ryczałt przez szereg lat ostatnich uchwalany.

Komisya budżetowa, badając tę sprawę szczegółowo, obliczyła że na r. 1885. przypada do utrzymania dróg krajowych już pokaźna cyfra 1.705 kilometrów, a zestawiając rzeczywiste wydatki z roku 1880, 1881 i 1882 otrzymała przeciętnie na jeden kilometr kosztów utrzymania 268 złr. 6 ct. — Tę cyfrę biorąc za pod-

stawę swych obliczeń przyszła komisya do przekonania, że w normalnych stosunkach właściwa kwota potrzebna na utrzymanie dróg krajowych nie 464.222 lecz 457.042 złr. wynosić winna i dla tego wnosi aby pod poz. 118-tą wstawić jako zwyczajny ryczałt na utrzymanie dróg krajowych okrągłą kwotę . . . . 457.000 zł.

D. Zasiłki.

Poz. 119. Na bezzwrotne zasiłki dla dróg powiatowych gminnych i dojazdów kolejowych, Wydział krajowy preliminuje 140.000 złr., zatem o 40.000 złr. więcej jak w r. 1884. uchwalono, a to w myśl uchwały Wysokiego Sejmu z dnia 12. Października 1882 r., by w miarę zmniejszających się rocznych wydatków na budowę i rekonstrukcyę dróg krajowych, wstawiać do budżetu krajowego odpowiednio zwiększać się mające kwoty na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych.

Lecz Wydział krajowy układając preliminarz nie mógł jeszcze przypuszczać, że w skutek klęsk elementarnych na drogach krajowych przez powódź wyrządzonych, będzie zmuszony zażądać dodatkowego kredytu, który na r. 1885. kwotą 28.000 złr. obciąża pozycyę nadzwyczajnych wydatków, a tem samem o tyle obniża podstawę zwiększania preliminarza na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych, czyli że na poczet tej pozycyi w myśl uchwały sejmowej z 12. Października 1882 r. powinno by się tylko 112.000 złr. preliminować.

Zważywszy jednak że takim nieprzewidzianym wynikiem Wydział krajowy nie byłby już w możności odpowiedzieć poczynionym zobowiązaniom subwencyjnym dla powiatów, gdy obecnie potrzebuje przyczynić się znaczniejszą kwotą na subwencye dojazdów kolejowych, przeto komisya budżetowa sądzi, że korzystniej będzie co do poz. 119tej przyjąć odmienną formę za zasadę, a mianowicie rozdzielić cyfrowo kwotę przypadającą na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych od kwoty przypuszczalnej subwencyi konkurencyjnej na dojazdy kolejowe. — Co do subwencyi na drogi powiatowe i gminne otrzymały już przyrzeczenia powiaty Bóbrka, Buczacz, Czortków, Gródek, Horodenka, Jarosław, Kolbuszowa, Nowy Sącz, Nowy Targ, Sanok i Skałat w ogólnej sumie 73.200 zł., zaś dla kilkunastu powiatów chociaż ostateczna decyzya cyfrowa nie została jeszcze powziętą, jednak pewna pomoc została przyobiecaną.

Komisya budżetowa przeto w myśl preliminarza Wydziału krajowego i stosownie do zbadanych aktów subwencyjnych wnosi pod poz. 119tą:

a) na zasiłki dla dróg powiatowych i gminnych . . . . . . 100.000 zł.

b) na dojazdy kolejowe . . . . 20.000 „

Co do budowy dojazdów publicznych kolejowych, to z powodu trudności stawianych przez prywatne przedsiębiorstwa kolejowe, dotychczasowe rezultata są bardzo nieznaczne. — Wykonane zostały tylko budowy w Jawiszowicach, Złoczowie i Zadwórzu, przyczem fundusz krajowy nie bardzo został obciążony, bo w myśl kosztów konkurencyi §§. 3. i 4. ustawy o publicznych dojazdach kolejowych, przypadło niespełna 3.700 zł.

Gdy zaś obecnie do proponowanych 51 dojazdów do stacyi kolei transwersalnej, wydane zostały orzeczenia o potrzebie budowy dopiero dziesięciu dojazdów, i nie można przypuszczać, aby w r. 1885. większa liczba tychże orzeczenia uzyskała i do budowy przystąpić mogła, przeto Komisya budżetowa sądzi, że kwota

20.000 zł. będzie zupełnie dostateczną na pokrycie obowiązków tytułem konkurencyi na fundusz krajowy przypaść mogącej.

Poz. 120. Na utworzenie zakładowego funduszu pożyczkowego w kwocie 300.000 zł., proponuje Wydział krajowy 40.000 zł., zatem o 20.000 zł. więcej jak w r. 1884. uchwalono.

Wprawdzie Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 12. Października 1882. r. uchwalił, iż ma być utworzony w ciągu dziesięciu lat przez coroczne wstawianie w budżet po 30.000 zł., fundusz wynoszący 300.000 zł., celem udzielania pożyczek zwrotnych bezprocentowych dla gmin i Rad powiatowych, to jednak Komisya budżetowa nie sądzi, aby było zamiarem Wysokiego Sejmu nie mieć względu na gorsze lub lepsze lata, mniejsze lub większe obciążenie budżetu nadzwyczajnemi wydatkami.

Owszem komisya budżetowa sądzi, że się zarówno odpowie założonemu celowi rozkładając utworzenie trzechkroć stotysięcznego funduszu, zamiast w latach dziesięciu, na lat piętnaście, a opierając się na tej podstawie i licząc na przyzwolenie Wysokiej Izby wnosi wstawienie w dziale nadzwyczajnych wydatków w poz. 120 kwoty . . . . 20.000 zł.

E. Wydatki na myta.

Na budowę i utrzymanie domków mytniczych wstawia się podobnie jak w latach ubiegłych w dziale wydatków nadzwyczajnych pod poz. 121 . . . 3.000 zł.

zaś w dziale wytdaków zwyczajnych pod poz. 122 . . . . . 1.000 „

„ „ 123 . . . . . 2.500 „

F. Zaopatrzenie

pod pozycyą 124, 126, 127 i 128 wstawia się stosownie do dawniejszych uchwał sejmowych i zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego kwotę . . 1.303 „

zaś poz. 125 preliminowana przez Wydział krajowy w kwocie 166 zł. odpada albowiem Marya Filipecka w Styczniu r. b. umarła, a tem samem dalsza płaca emerytury zamkniętą została . . . .

Zestawienie wydatków w Rubryce X.

w dziale:	zwyczajnych	nadzwyczajnych	Razem zł.
A. Koszta zarządu	114.245	—	114.245
B. Budowa i rekonstrukcya dróg	—	178·029	178.029
C. Utrzymanie dróg	457.000	—	457.000
D. Zasiłki	120.000	20.000	140.000
E. Wydatki na myta	3.500	3.000	6.500
F. Zaopatrzenia	1.303	—	1.303
	696.048	201.029	897.077

Komisya budżetowa przeto wnosi wstawienie w Rubryce X. w dziale wydatków na r. 1885. kwotę . . . . 897.077 zł w. a.

a zatem w porównaniu z kwotą przez Wydział krajowy preliminowaną wynoszącą 944.563 zł. niższej o . . . . 47.486 zł.

Budżet krajowy na rok 1885.

Rubryka XI.

według specyalnych preliminarzy.

Sprawozdawcy: pp. O. Hausner i St. Badeni.

Pozycya	130.	Krajowy szpital powszechny we Lwowie	— zł.
„	131.	„ zakład dla obłąkanych w Kulparkowie	— „
„	132.	Fundusz podrzutków we Lwowie	1.120 „
„	133.	Krajowy szpital powszechny w Krakowie	— „
„	134.	Fundusz podrzutków	— „
„	135.	Budowa pralni przy szpitalu we Lwowie	— „
		Suma Rubr. XI. . .	1.120 zł.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej względem rubryki XII. preliminarza funduszu krajowego, obejmującej wydatki na szupaśnictwo.

(*Str. 34.* Sprawozdawca p. Dr. Rybicki.)

Wysoki Sejmie!

Wydział krajowy preliminuje na tę rubrykę ryczałt 30.000 zł. czyli o 8.000 mniej niż na rok 1884, ze względu na oszczędności osiągnięte w r. 1883 i w roku bieżącym. — Podczas kiedy wydatek ten wynosił w r. 1881 43.145 zł. a w r. 1882 44.101 zł., wyniósł on w r. 1883. 27.973 zł. a w r. 1884 w przybliżeniu wyniesie 27.000 zł.

W ogóle można uważać, że wydatek rubryki XII. ustalił się w sumie nie przechodzącej 30.000 zł. Obniżenie to zawdzięczyć należy bardzo ścisłej przez Wydział krajowy zaprowadzonej kontroli i pilnowaniu, żeby stacye szupasowe rachunki jak najregularniej składały, — wyrównaniu zaległości z lat dawniejszych i oszczędności zaprowadzonej w wydatkach na odzież.

Dawniej zaopatrywały stacye szupasowe szupaśników w potrzebną odzież wedle swego uznania. Obecnie zaprowadzony został przez Wydział krajowy w porozumieniu z c. k. Namiestnictwem taki porządek, że we Lwowie i Krakowie c. k. Dyrekcye policyi, a na prowincyi c. k. Starostwa, zaraz w orzeczeniu szupasowym oznaczają, jaka odzież dla szupaśnika jest potrzebna, stacye zaś szupasowe tylko tę w orzeczeniu oznaczoną odzież, zarachowywać mogą, przez co dowolnemu szafunkowi odzieży zapobieżono.

Nadto uzyskał Wydział krajowy oszczędność, przez zaprowadzenie dostawy odzieży, w własnym zarządzie na stacyach Lwów, Kraków i Przemyśl, o czem wspomina w uwadze do rubr. XII. Koszta dawanej szupaśnikom odzieży, zwracane bywają stacyom szupasowym, wedle cen przez Wydział krajowy przyjętych.

Począwszy od r. 1884 zarządził Wydział krajowy, na stacyach Lwów, Kraków i Przemyśl, dostawę potrzebnej odzieży przez licytacye in minus, przez co uzyskaną zostałała w porównaniu z cenami przez Wydział krajowy przyjętemi, oszczędność wynosząca 20%. — Na stacyi Lwów wyniosła ta oszczędność za I kwartał 1884 352 zł. — Potrzebną dla stacyi Lwów odzież utrzymuje Wydział krajowy u siebie na składzie i wydaje ją w miarę potrzeby.

Wydatki administracyjne na sprawy szupaśnictwa w Wydziale krajowym, objęte rubryką II. kosztów zarządu, zmniejszyły się także i nie przechodzą sumy 7.000 zł. Nadmienić także należy że od r. 1883 zaprowadził Wydział krajowy księgę ewidencyjną w którą każda szupasowana osoba i wszystkie ważniejsze szczegóły do niej się odnoszące zapisywane są. Księga ta daje dokładny przegląd wszystkich rewertentów i ile razy i dokąd każdy z nich szupasowany był.

Jeżeli zaś wydatki na szupaśnictwo znacznie się obniżyły, to są jednak zawsze dla naszego budżetu stosunkowo wielkim a pożytku nie przynoszącym ciężarem.

Poprawa w tym względzie nie nastąpi dopóty, dopóki jak to komisya budżetowa już przeszłego roku zauważała, ustawa o swojczyźnie nie będzie zmienioną i nie będą zaprowadzone domy poprawy i przymusowej pracy.

Byłoby także do życzenia żeby sprawy zaopatrywania ubogich, w związku z prywatnemi towarzystwami dobroczynności były w całym kraju na jednolitych podstawach uporządkowane.

Przedewszystkiem zaś musi podnieść komisya budżetowa to, że koszta szupasowania rewertentów ciągle się wzmagają. W ciągu 6 lat od r. 1876 do r. 1881 wzrosła liczba rewertentów z 1347 na 4388, a z ogolnej liczby 50.795 w ciągu tych sześciu lat szupasowanych osób, przypada na rewertentów 18.043.

Podczas kiedy w r. 1879 zwrot kosztów na szupasowanie rewertentów wynosił 5.224 zł. wzrósł on w r. 1881 na 7.564 zł. W ciągu trzech lat od r. 1879 do r. 1881 wypada na 3.786 rewertentów, 7.883 szupasowań. Wzrostowi tych kosztów dałoby się w części zapobiedz gdyby fundusz krajowy mniej niż dotąd za koszta szupasowania rewertentów zwracać był obowiązany.

Zresztą wnosi komisya budżetowa, zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„W rubryce XII. budżetu funduszu krajowego na r. 1885 wstawia się na pokrycie kosztów szupasowania ryczałt 30.000 zł".

Lwów dnia 20. Września 1884.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Rybicki.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Budowy wodne.

(Str. 36.)

Sprawozdawca: poseł Stadnicki Jan.

W sprawozdaniu o budżecie krajowym na rok 1884. objawiła komisya budżetowa przy końcu sprawozdania Dra Skałkowskiego, nad rubryką XIII. swe zdanie, iż „połączenie czynności technicznych, odnoszących się do melioracyj, spółek wodnych i robót regulacyjnych, w jednym departamencie — byłoby pożądanem.“

Zdanie to nie zostało przez Wydział krajowy uwzględnionem, jak świadczy sprawozdanie Wydziału krajowego, w którem tenże w zakresie Departamentu IV. zdaje sprawę z prac i robót, podjętych przy regulacyi rzek i z kwot na ten cel użytych, str. 101—108, podczas gdy czynności bióra melioracyjnego objęte są sprawozdaniem Departamentu II.

Tenże podział prac między dwa departamenty Wydziału krajowego znalazł wyraz i w preliminarzu na rok 1885; — w Rubryce XIII. bowiem znajdują się kwoty preliminowane na budowy wodne, zaś w Rubryce XV. figurują kwoty na bióro melioracyjne i jego expozytury, oraz znaczna a zupełnie nowa w preliminarzu pozycya 198, *przeznaczająca 100.000 zł. na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych*.

Komisya budżetowa, idąc w ślad za zdaniem, wypowiedzianem przez swego referenta posła Skałkowskiego w roku 1883, uchwaliła na posiedzeniu dnia 13. Września 1884 połączyć w projekcie do budżetu, który Wysokiemu Sejmowi przedkłada wszystkie pozycye, tyczące się melioracyi i budowli wodnych pod rubrykę XIII, któraby odtąd nosiła tytuł „Rubryka XIII. Budowy wodne i melioracye.“

Z samej natury rzeczy wypływa, że według wzoru Rubryki X. i Rubryka XIII. musi się rozpadać na działy, z których jeden A) obejmować winien koszt bióra melioracyjnego, zatem płace inżynierów, pomocników i sług, oraz kwoty, przeznaczone na studyowanie i wyrabianie projektów; drugi zaś B) zawierać będzie kwoty na wykonanie postanowionych już robót wodnych, regulacyi i prac melioracyjnych.

Komisya budżetowa zamierza pzzedstawiając Wysokiemu Sejmowi w tej formie budżet rubryki XIII. dać Mu obraz, o ile możnożci dokładny i wierny czynności w roku budżetowym w tej rubryce przedsięwziąć się mających i nadać pracom regulacyjnym i melioracyjnym na koszt kraju wykonać się mającym, pewną cechę stałego i konsekwentnego programu, której przedewszystkiem budowle wodne potrzebują.

Rubryka XIII.

Budowy wodne i melioracye.

A) *Bióro melioracyjne i prace przygotowawcze.*

Wydział krajowy preliminuje w Rubryce XV. poz. 151. pod tytułem „Bióro melioracyjne i urządzenie kursu robót melioracyjnych 10.100 złr.“ Na rok 1884. preliminowano w tej pozycyi

9.800 złr., a Wydział krajowy uzasadnia podniesienie wydatku w tej pozycyi pięcioleciem dwóch inżynierów pp. Jankowskiego i Karpuszki po 150 złr. każdy, tj. razem 300 złr.

Następnie Wydział krajowy preliminuje w pozycyi 152. Rubryki XV. „Na wzmocnienie sił technicznych bióra melioracyjnego we Lwowie i expozytur 4.000 złr.“ co stanowi w porównaniu z kwotą uchwaloną na ten cel na rok 1884. zwiększenie wydatku o 1.400 złr. Wreszcie Wydział krajowy preliminuje w pozycyi 153.: „Na expozyturę bióra melioracyjnego w Tarnowie 200 złr. i na ekspozyturę bióra melioracyjnego w Sanoku 200 złr.“

Komisya budżetowa czuła się w obowiązku zanalizować bliżej te pozycye i przedstawić Wysokiemu Sejmowi poszczególne płace inżynierów i pomocników, tak jak to w rubryce X. od dawna było zwyczajem.

Bióro melioracyjne wraz z ekspozyturami w Tarnowie i Sanoku w roku 1884. składa się:

z 5 inżynierów z łączną pensyą	7.400 zł.
z 4 pomocników z łączną płacą	3.100 „
z 2 dyurnistów z łączną płacą	1.098 „
Razem więc pensye inżynierów i urzędników przy biórze melioracyjnem wynoszą w roku 1884. kwotę	11.598 zł.
Inne wydatki, koszta podróży, instrumenta, zapomogi, dodatki do płacy, mapy katastralne wynoszą według dat zebranych	1.160 zł.
czyli, że wydatki bióra melioracyjnego wraz z ekspozyturami w Tarnowie i Sanoku wynoszą w roku 1884 łączną kwotę	12.758 zł.

Zestawiając wydatki na bióro melioracyjne od czasu jego założenia, to jest od roku 1879 z pracami przez to bióro w tym okresie czasu wykonanemi, widzimy, że wydatki szły w parze z osiągniętymi rezultatami, jak to okazuje następujące zestawienie:

Wydatek na bióro melioracyjne		Prace wykonane		
		zdjęcia niwelacyjne	Projekta	Roboty wykonane na obszarze
w 1879 r.	3.874 zł.	1.467 morg.	815 morgów	277 morgów
w 1880 r.	5.098·80 zł.	3.240 morgów 15.000 (Dąbrowa)	3.160 morgów	2.892 morgów
w 1881 r. do Lipca 1882	5.626·72 zł.	6.986 morgów	1.536 morgów 15.000 (Dąbrowa)	640 morgów (15.000 rozpoczęto)
w 1882 r. do Lipca 1883	7.518·31 zł.	24.685 morgów (w tem Mielecki i Wisłok)	24.128 morgów	982 morg. (15.000 dalej się prowadzi)
w 1883 r. do Lipca 1884	9.368·74 zł.	11.261 morgów	5.320 morgów i projekt wstępny Dniestru	963 morg. (15.000 dalej się prowadzi)

Biuro melioracyjne wykonało oprócz tego bardzo wiele czynności, tyczących się budowli wodnych, które są wyszczególnione w sprawozdaniach sejmowych, a które nie mogą być wyrażone w morgach.

Studya górnego Dniestru, wykonane przez inżyniera J. Jankowskiego w r. 1880—1881, oraz wypracowania dotyczące, które mu zajęły czas aż do końca Czerwca 1882 roku, nie są objęte powyższym wykazem.

Jeżeli Wydział krajowy preliminuje na bióro melioracyjne, wzmocnienie tegoż i expozytury na r. 1885 w pozycyach wyżej wymienionych 151, 152, 153, 154, łączną kwotę w wysokości 14.500, to komisya budżetowa sądzi, że w roku przyszłym przy rozbudzonym ruchu w sprawie regulacyi i melioracyi przy wyższych kwotach preliminowanych na powyższe cele, wstawienie kwoty 14.500 zł. na bióro melioracyjne, wzmocnienie tegoż i na expozytury w Tarnowie i Sanoku, jakoteż na kurs robót melioracyjnych jest zupełnie uzasadnione i wnosi wstawienie pod Rubr. XIII. poz. 137. 14.500 zł.

Pozycya preliminarza 138. W tej pozycyi preliminuje Wydział krajowy: „Na utrzymanie stacyj meteorologicznych i wodoskazów, urządzonych dla zbadania stosunków hydrotechnicznych w dorzeczu górnego Dniestru 800 zł., podobnie jak na r. 1884.

Pozycya ta od lat kilku stale w tej samej cyfrze w budżecie krajowym jest wstawiana. Figurowała ona w tej samej wysokości w budżecie na r. 1884. 1883, 1882. Razem więc uchwalono na ten cel od 1882 do końca roku 1884 2.400 zł. Gdy się do tego doda kwoty, wydane na stacyę hydrotechniczną na Dniestrze, wynoszące według zamknięć rachunkowych:

w r. 1879	1.222 zł.
w r. 1880	2.812 „
w r. 1881	6.140 „
Razem .	10.174 zł.

i kwotę 4.000 zł., uchwaloną jeszcze w r. 1876, którą Wydział krajowy p. Hobohm wypłacił, okaże się, że studya nad górnym Dniestrem kosztowały dotąd 16.574 zł., a z kwotą 800 zł. wstawioną w obecny preliminarz urośnie ta suma do przeszło 17.000 zł. Komisya budżetowa, zalecając Wysokiemu Sejmowi wstawienie na r. 1885 kwoty 800 zł. w tej pozycyi, wnosi jednak następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na podstawie studyów od r. 1878 przedsiębranych całkowity projekt regulacyi górnego Dniestru i jego dopływów wypracować kazał, i takowy Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi wraz z dalszymi wnioskami, tyczącymi się tej sprawy przedłożył“.

Komisya wnosi w poz. 138. wstawienie kwoty . . . . 800 zł.

B. Wykonanie budowli wodnych i melioracyi.

W pozycyi 137. Rubryki XIII, która obecnie dostałaby w budżecie liczbę 139, preliminuje Wydział krajowy na regulacyę rzeki Sanu powyżej Jarosławia, bądź między Przemyślem a Składem Solnym, bądź też pod Sobiecinem kwotę 7.143 zł.

Sprawa ta jest zbyt znaną, a kwota 7.143 zł. od r. 1878 zbyt często wstawianą była w budżet krajowy, aby warto było nad nią merytorycznie się zastanawiać. Przy sprawozdaniu komisyi budżetowej o budżecie na r. 1882 była już przedłozona Wysokiemu Sejmowi rezolucya, którą tenże uchwalił, a w której wzywał Sejm „c. k. Rząd do przedsięwzięcia studyów na Sanie między Sieniawą a ujściem Sanu i do stanowczego ustalenia i utwierdzenia planów regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym“.

Że kwestye tyczące regulacyi rzek tylko zwolna dojrzewać mogą, to rzecz wiadoma; — że przestrzenie górne rzeki nie powinny być regulowane bez otworzenia na dole należytego odpływu dla wody, to rzecz słuszna, — ale żeby przez lat sześć kwota od r. 1878 prawie corocznie w budżet wstawiana, zużytą być nie mogła dla braku porozumienia między Wydziałem krajowym a c. k. Władzami, to jest anomalią, którą komisya budżetowa z tym większym naciskiem podnieść musi, ile że pozycya w budżecie na regulacyę Sanu przeznaczona nie jest jedyną pozycyą z rubryki XIII., która od r. 1878 w ciągu roku budżetowego zużytą nie została.

Komisya budżetowa jednak ze zwzględu że kwota 7.143 zł. ma obecnie służyć bądź do regulacyi Sanu między Przemyślem a Składem Solnym, bądź pod Sobiecinem w którym to punkcie egzystencya całej gminy jest zagrożoną przez zrywanie brzegów, wnosi zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego i ze względu, że pod Sobiecinem roboty się już rozpoczęły — wstawić *w poz. 139* kwotę . . . . 7.143 zł.

W pozycyi preliminarza 139 preliminuje Wydział krajowy jak na rok 1884: „Na subwencyonowanie robót wodnych wykonanych przez Spółki wodne lub drogą innej konkurencyi 15.000.“

W pozycyi preliminarza 140 figuruje kwota 10.000 zł, jako: „Pożyczka 3% dla Spółki wodnej w powiatach brzozowskim, krośnieńskim i sanockim dla regulacyi Wisłoka od Buska po Krościenko rata roczna z przeznaczonych 30.000 zł.“ Wreszcie preliminuje Wydział krajowy *w pozycyi preliminarza 198. Rubryki XV.* „Na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych kwotę 100.000 zł. a dla dokładniejszego uzasadnienia tej pozycyi przedłożył Wydział krajowy wyczerpujące osobne sprawozdanie L. W. kr. 40.734|84 w którem oblicza koszt mających się w r. 1885. wykonać robót melioracyjnych na 60.185 zł. Tą ostatnią cyfrą objęte są roboty regulacyjne mające być wykonanemi na rzece Kisielinie w powiecie Brzeskim, na rzece Brniu w powiecie Dąbrowskim i Mieleckiem na rzece Trześniowce w powiecie Tarnobrzeskim, na rzece Łęgu w tymże powiecie, jak również prace spółki Mieleckiej po lewej stronie drogi Dębicko-Nadbrzeziańskiej i osuszenie bagien Niskich w powiecie Niskim.

Prócz powyższych sześciu przedsiębiorstw mających niezaprzeczenie cechę prac melioracyjnych, wykazuje Wydział krajowy w sprawozdaniu swem za czas od 1. Lipca 1883. do końca Czerwca 1884. szereg robót, dla których pożyczki i subwencye z funduszu krajowego bądź przyznane już zostały, albo co do których pertraktacye są w toku i tak;

Przyznano na regulacyę rzeki Stryja pod Hnizdyczowem kwotę	3.275	zł.
Na regulacyę Dunajca pod Roznowem $^1/_4$ kosztów w kwocie	1.120	„
Na roboty dla regulacyi odpływu wód w powiecie Dąbrowskim pomiędzy Borusową i Taniem subwencyi	11.000	„
Na też same roboty pożyczki	12.000	„
Na roboty przedsięwzięte przez Spółkę wodną hnilecką	8.000	„
Na regulacyę starego Brnia	5,000	„
Na Spółkę wodną dla regulacyi Wisłoka pożyczki	10.060	„
Na regulacyę Sanu pod Iskaniem	1.500	„
Na regulacyę Świecy pod Mielniczem	1.000	„
Na regulacyę Świcy pod Sokołowem	500	„
Na regulacyę Stryja pod Żydaczowem	1.500	„
Razem . . .	54.895	zł.

Z kwoty tu wyliczonej 54.895 zł. Wydział krajowy pokryje część kosztów na rok 1884. przeznaczonych a w tym dziale 25.000 zł. wynoszących, pozostanie więc do wydania kwota 29.895 zł. na mocy już istniejących uchwał Wysokiego Sejmu i zobowiązań Wydziału krajowego, która to kwota dodana do kwoty 60.185 zł. wynosi cyfrę 90.080 zł.

W obec ruchu rozbudzonego na polu melioracyjnem w ostatniem półroczu, ruchu spowodowanym coraz bardziej widoczną potrzebą uregulowania mniejszych rzek i potoków, i ubezpieczenie

brzegów od zrywania na rzekach ważniejszych, sądzi komisya budżetowa że kwota 100.000 zł. żądana przez Wydział krajowy na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych jest prędzej o wiele za niską odnośnie do potrzeb, jak za wysoką.

Korrektywą na niedostateczność żądanej kwoty jest jednak ta okoliczność, iż na mocy ustawy państwowej z d. 30. Czerwca 1884. dz. u. p. Nr. 116 tak zwanej ustawy melioracyjnej, fundusz melioracyjny państwowy winien przyczyniać się i to w znacznej wysokości do przedsiębiorstw ogłoszonych „w drodze ustawodawstwa krajowego za przedsiębiorstwa mające się przeprowadzić z funduszów krajowych. albo też jako przedsiębiorstwa podejmowane przez pewne powiaty, gminy, spółki wodne, a subwencyonowane z funduszu państwowego.“

Jeżeli więc Wysoki Sejm w myśl sprawozdania Wydziału krajowego do l. 40.734|84 zechce uchwalić do tegoż sprawozdania dołączonych 6 ustaw odnoszących się do wymienionych w niniejszem sprawozdaniu sześciu przedsiębiorstw tyczących się Kisieliny, nowego Brnia, rogulacyę odpływów wód między Wisłoką a drogą krajową Dębicko-Tarnobrzeską, regulacyi Trześniówki, Łęgu i osuszenie bagien Rudnicko-Niskich, tedy jest nie tylko nadzieja ale pewność że fundusz melioracyjny państwowy przyczyni się do tych prac na rok 1885. kwotą równą co najmniej tej, jaką Sejm z funduszu krajowego na powyższe cele przeznaczy. To samo rzec można o pracach podjętych przez spółkę wodną dla regulacyi Wisłoka od Buska do Krościenka, o spółce w powiecie Dąbrowskim, o regulacyi Stryja pod Hnizdyczowem mającą być wykonaną przez obszar dworski i gminę, o regulacyi Stryja pod Żydaczowem, gdzie wykonania robót podjęła się gmina Żydaczowa, o regulacyi Świcy pod Mielniczem gdzie gmina prowadzi roboty we własnym zarządzie — i w innych miejscowościach gdzieby podobne zachodziły stosunki. — (Sprawozdanie Wyzdiału krajowego za czas od 1. Lipca 1883. do 30. Czerwca 1884. str. 101—108.)

W nadziei że c. k. Rząd przyjdzie w pomoc pracom melioracyjnym kwotą równą tej, jaką fundusz krajowy przedsiębiorstwa podobne wspierać będzie, komisya wnosi wstawienie *w pozycyi 140* Rubryki XIII. na popieranie przedsiębiorstw melioracyjnych . 100.000 zł.

Zarazem jednak komisya budżetowa mniema, że przedkładając Wysokiemu Sejmowi do przyjęcia ten wydatek, doszła do ostatecznej możliwej granicy ofiar, jakie kraj tylu klęskami nawiedzony w dziele budowli wodnych i melioracyi obecnie ponieść jest w stanie, dla tego komisya budżetowa wnosi wykreślenie z preliminarza kwoty 15.000 złr. na subwencyonowanie robót wodnych przez Wydział krajowy w pozycyi 139. Rubryki XIII. proponowanej, oraz wykreślenie z tychże samych powodów w poz. 140. Rubryki XIII, preliminarza kwoty 10.000 złr. pod tytułem „Pożyczka 3%, dla spółki wodnej w powiatach: brzozowskim. krośnieńskim i sanockim dla regulacyi Wisłoka od Beska po Krościeńko rata roczna z przeznaczonych 30.000 złr.“ Co do tej ostatniej pozycyi komisya budżetowa robi uwagę, że wykreślenie jej z budżetu na rok 1885. jest prócz powyżej przytoczonych względów tem bardziaj wskazane, że według sprawozdania Wydziału krajowego za czas od 1. lipca 1883 po koniec czerwca 1884 Wydział krajowy przypomniał komitetowi spółki, „ze Namiestnictwo, uznając w zasadzie użyteczność regulacyi Wisłoka, przyrzekło wstawić się do c. k. Ministerstwa o udzielenie na ten cel subwencyi ze skarbu państwa, skoro odnośne plany przez władzę polityczną zostaną zatwierdzone, a spółka wodna dopełni warunków swojego prawnego istnienia w myśl postanowień ustawy z dnia 14. marca 1876“.

Suma Rubryki XIII. wynosiłaby zatem:

A) Bióro melioracyjne i prace przygotowawcze	15.300 zł.
B) Wykonanie budowli wodnych i melioracyi	107.143 „
Razem .	122.443 zł.

W końcu swego sprawozdania o Rubryce XIII. komisya budżetowa w myśl uwag na wstępie poruszonych wnosi następującą rezolucyę:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu:

1. Ażeby przy układaniu preliminarza na r. 1886 połączył w jednej rubryce wszystkie wydatki preliminowane na budowy wodne i melioracye.
2. Ażeby przedkładał w tej rubryce szczegółowy preliminarz wydatków na bioro melioracyjne i organa tegoż bióra, jakoteż szczegółowy preliminarz wydatków na budowy wodne i melioracyjne.

Za przewodniczącego:
Artur Potocki.

J. **Stadnicki**
sprawozdawca.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Budżet krajowy na r. 1885.

Rubryka XIV.

Odsetki od pożyczek i umorzenia tychże.

(Str. 36/9 Sprawozdawca poseł Artur Potocki).

W rubryce tej preliminuje Wydział krajowy kwotę 368.660 zł., a więc o 38.028 zł. więcej, niż uchwalona na rok poprzedni kwota 330.632 zł. wynosiła.

Różnica ta tłómaczy się opuszczeniem kwoty 20.000 zł. preliminowanej na rok 1884. na odsetki od pożyczek chwilowo zaciągniętych na zasilenie kasy krajowej. Uchwałą z dnia 20. Października 1883. Wysoki Sejm uczynił tę kwotę zbyteczną.

Taż sama uchwała przyzwoliła na zaciągnięcie pożyczki miliona, od której to pożyczki wstawione dwie raty z procentami i kosztami powiększają wydatki rubryki XIV. o 59.676 zł.

Dalsza różnica zmniejszająca wydatki o 1.648 zł. tłómaczy się zmniejszeniem stopniowem podatku dochodowego od odsetek, i zmniejszeniem w pozycyi 146. kosztów na druki, inseraty etc. o 100 zł.

Przechodząc do pojedyńczych pozycyj, Komisya budżetowa wnosi: wstawić zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego:

Poz. 141. Umorzenie pożyczki 66.000 zł. zaciągniętej z funduszu domestykalnego na budowę Kulparkowa:

a) XIII. rata kapitału	3.555 zł.	80 ct.	
b) 5% odsetki	1.724 „	20 „	5.280 zł.

Poz. 142. Umorzenie pożyczki 40.400 zł. zaciągnionej w gal. kasie oszczędności na budowę kulparkowską:

a) XII. i XIII. rata kapitału	588 zł.	93 ct.	
b) 5% odsetki	1.864 „	81 „	
c) podatek dochodowy od odsetek	299 „	26 „	2.753 „

Poz. 143. Umorzenie pożyczki 10.000 zł. zaciągniętej przez Zgromadzenie Siòstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo we Lwowie z galicyjskiej kasy oszczędności:

a) VIII. i IX. rata kapitału	103 złr.	66 ct.	
b) 5% odsetki	480 „	29 „	
c) podatek dochodowy od odsetek	76 „	71 „	661 „

do przeniesienia . . 8.694 zł.

z przeniesienia . . 8.694 zł.

Poz. 144. Umorzenie pożyczki 600.000 zł. zaciągnionej w Banku dla krajów koronnych, (Länderbank):

a) VIII. i IX. rata kapitału . . . . 24.000 zł.
b) 4·9% odsetki . . . . 24.402 „
c) podatek dochodowy . . . . 3.124 „ 51.526 „

Poz. 145. Umorzenie pożyczki 5.000 zł. zaciągniętej przez zbór Izraelicki w Krakowie w tamtejszej Kasie oszczędności:

a) III. rata kapitału . . . . 136 zł. 70 ct.
b) 5½% odsetki . . . . 263 „ 39 „ 400 „

Poz. 146. Umorzenie 4½% obligacyi pożyczki krajowej z r. 1883 wydanych w imiennej wartości 3,800.000 zł.:

a) kapitału III. rata . . . . 19.900 zł.
i IV. rata . . . . 20.300 „ 40.200 zł.
b) 4½% odsetki, (kupon) za I. półrocze . . 84.636 zł.
za II. półrocze . 84.188 „ 168.824 „
c) 10% podatku dochodowego od kuponów . . . . . 16.882 „
d) druki, inseraty, porto i inne . . . . 300 „ 226.206 „

Poz. 147. Funduszowi szpitala św. Łazarza w Krakowie, oddziałowi chorych i położnic, jako też funduszowi podrzutków krakowskich zwrot kapitałów 346,796 zł. 34 ct., użytych na budowę tegoż szpitala, a mianowicie:

a) III, rata kapitału . . . . 3.823 zł. 43 ct.
b) 5% odsetki . . . . 16.984 „ 35 „ 20.808 „

Poz. 148. Umorzenie pożyczki 1,000.000 zł., zaciągnąć się mającej na pokrycie niedoborów z r. 1882, 1883 i 1884 i na uposażenie kasy krajowej, wedle planu umorzenia:

a) I-sza rata kapitału . . . . 5.000 zł.
II-ga „ „ . . . . 5.100 „ 10.100 zł.
b) 4½% odsetki kuponowe za I-sze półrocze 22.500 zł.
„ II-gie „ 22.387 „ 44.887 „
c) 10% podatek dochodowy . . . . 4.489 „
d) druki, inseraty, porto, koszta kancelaryjne, etc. . . 200 „ 59.676 „

Poz. 149. Umorzenie pożyczki 22.500 zł. zaciągniętych na budowę i urządzenie pralni w szpitalu lwowskim preliminuje Wydział krajowy kwotę 1.350 zł.; w rzeczywistości zaś zaciągnął Wydział krajowy na ten cel w kasie oszczędności 5%-wą pożyczkę spłacalną w 32. półrocznych ratach. Plan umorzenia wykazuje przypadające na rok 1885 dwie półroczne raty, 1. Stycznia i 1. Lipca, w łącznej kwocie 2.025 zł., z czego wypada:

a) I-sza i II-ga rata spłaty kapitału . . . . . 934 zł. 91 ct.
b) 5% odsetki . . . . 1.090 „ 09 „
Razem . . 2.025 zł. — ct.

a zatem więcej nad kwotę przez Wydział krajowy preliminowaną o 675 zł.

Komisya budżetowa wnosi wstawić jako wydatek tej pozycyi kwotę rzeczywiście potrzebną . . . . 2.025 „

do przeniesienia . . 369.335 zł.

z przeniesienia . . 369.335 zł.

Poz. 150. Uchwałą z dnia 11. Października 1884. upoważnił Wysoki Sejm Wydział krajowy do zaciągnienia pożyczki w Banku krajowym w kwocie 70.000 zł. na wybudowanie prawego skrzydła przy szpitalu krajowym we Lwowie.

Plan umorzenia pożyczki tej w 4½ %-ych listach zastawnych Banku krajowego, spłacalnych w 27. półrocznych ratach, wykazuje wydatek na rok 1885. w kwocie 7.167 zł. 56 ct. a mianowicie:

a) I-sza i II-ga rata kapitału	3.983 zł.	95 ct.	
b) odsetki	3.016 „	05 „	
c) ⅛ % dodatek na dministracyę	167 „	56 „	7.167 „
Razem . .			376.502 zł.

Komisya budżetowa podaje do wiadomości Wysokiego Sejmu, że w roku 1885. z powyższych pożyczek umarza się kwota 87.427 złr. 38 ct.

Komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy na pozycye rubryką XIV. objęte, ogółem kwotę 376.502 zł.

Za przewodniczącego:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
A. Potocki.

(Budżet na rok 1885).

Rubr. XV.

Wydatki

(Str. 40—42).

Sprawozdawca p. Skałkowski.

Poz. 150.	Dla inżyniera górnika przy Wydziale kraj. zgodnie z preliminarzem Wydz.	1.980 zł.
„ 180.	wstawia komisya na podstawie uchwały Wys. Sejmu z dnia 30. Września 1884. do rozporządzenia komisyi fizyograficznej	500 „
„ 185.	na poparcie robót górniczych, odkrywających głębsze pokłady ziemi w okolicach naftowych — na podstawie uchwały Wys. Sejmu z dnia 30. Września 1884.	10.000 „
„ 186.	na badania i opisy geologiczne do rozporządzenia Wydziału krajowego .	3.000 „
„ 187.	na studya chemicznej przeróbki nafty	1.700 „
„ 188.	na zalesienie wydm piaszczystych wnosi komisya zgodnie z Wydziałem krajowym:	
	a) w powiecie Nisko	150 „
	b) „ Cieszanów, Jarosław, Łańcut	300 „
	c) „ Jaworowskim	500 „
	d) „ Mościckim	560 „
	e) „ Czernichowie	175 „
„ 189.	na szkołę leśną w Rasztowcach	168 „

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Skałkowski.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

(**Budżet na rok** 1885).

WYDATKI.

Rubryka XV. Pozycye 164—178 włącznie.

(Str. 40.)

Sprawozdawca p. Romanowicz.

Pozycya 164. Szkoła snycerska w *Zakopanem* jak na rok 1884. szkole bezpośrednio 300 zł. — Towarzystwu Tatrzańskiemu dla tej szkoły 300 zł. — razem . . . . 600 zł.

Pozycya 165. Szkoła przemysłowa w *Jarosławiu*. Wydział krajowy preliminuje 500 zł. Wysoki Sejm uchwałą z dnia 16. Października 1883. wyznaczył dla tej szkoły na rok 1884. kwotę 700 zł. z tego 500 zł. na utrzymanie szkoły a 200 zł. na przybory naukowe. Do L. S. 399 wniósł Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego petycyę, w której prosi o udzielenie jak w roku zeszłym kwoty 700 zł. — motywując tę prośbę tem, że skromnie obliczony budżet wykazuje 800 zł. wydatków, na co prócz subwencyi z funduszu krajowego, szkoła pobiera tylko 100 zł. z kasy gminnej. Zważywszy jednak, że prawie wszystkie miasta w których szkoły takie istnieją, przyczyniają się do ich utrzymania kwotą znaczniejszą niż 100 zł.; — zważywszy, że zarządy innych szkół przemysłowych oprócz subwencyi ze skarbu krajowego i z funduszu gminy umiały pozyskać inne jeszcze miejscowe źródła dochodów; — zważywszy z drugiej strony rzeczywistą użyteczność i pomyślny rozwój tej szkoły, komisya budżetowa tylko w części do powyższej prośby przychylić się może i wnosi dla szkoły przemysłowej w Jarosławiu na rok 1885. . . . . 600 zł.

Pozycya 166. Szkoła przemysłowa w *Przemyślu*. Wydział krajowy wnosi 500 zł. — wykreślając wstawione w ostatnich dwóch latach 200 zł. na przybory naukowe. Do L. S. 549 i 603 wniósł Zarząd oddziałowy przemyski Towarzystwa pedagogicznego petycyę, do której załączony budżet wykazuje przypuszczalnie na rok 1885. niedobór w kwocie 869 zł. i prosi aby Wysoki Sejm z funduszu krajowego niedobór ten pokrył. Szkoła przemyska jest co do liczby uczniów największą z wszystkich przez kraj subwencyonowanych, liczyła bowiem w ubiegłym roku szkolnym 201 uczniów, a na rok 1884/5 już było w połowie września zapisanych

nych 219. Do utrzymania tej szkoły przyczynia się Rada miejska stosunkowo znaczną kwotą 460 zł. Kasa oszczędności daje 300 zł. Rada powiatowa 300 zł. W roku 1883/4. miała szkoła prócz tego subwencyę prywatną 300 zł. której na rok 1885. się nie spodziewa. Gdy obecnie zwiększono liczbę godzin na naukę rysunków, a uczniów podzielono stosownie do ich zajęcia na dwa oddziały — przeto nawet mimo zaprowadzonej już redukcyi wynagrodzenia dla nauczycieli musi szkoła mieć znaczniejszy niedobór. Że zaś miejscowa ofiarność dla tej szkoły jest już dość znaczną, że szkoła ta — jak wspomniano — z wszystkich istniejących jest największą, a według sprawozdań rozwija się bardzo pomyślnie, przeto Komisya budżetowa wnosi dla szkoły przemysłowej w Przemyślu . . . . 600 zł.

Pozycya 167. Szkoła przemysłowa w *Rzeszowie*. Wydział krajowy preliminuje 500 zł. opuszczając uchwalone w latach poprzednich 200 zł. na przybory. Do L. S. 601 wniosła Dyrekcya tej szkoły petycyę, do której załączony budżet wykazuje, że nie licząc nawet nic na sprawienie nowych przyborów naukowych niedobór wynosiłby 866 zł. — a licząc na przybory tyle, ile Wys. Sejm na ten cel nadzwyczajnej subwencyi wyznaczał, wyniósłby niedobór 1.066 zł. — Ze źródeł miejscowych ma szkoła od Rady miasta Rzeszowa 200 zł.; — od Rady powiatowej rzeszowskiej 100 zł.; — od Towarzystwa zaliczkowego ze specyalnem przeznaczeniem na nagrody dla uczniów 50 zł. — Uczniów liczy ta szkoła zapisanych 141, — klasyfikowanych 95. Komisya budżetowa wnosi jak dla poprzednich szkół . . . . 600 zł.

Pozycya 168. Szkoła przemysłowo-handlowa w *Tarnowie*. Wydział krajowy wnosi 500 zł. opuszczając uchwalone w latach poprzednich 200 zł. na przybory. Do L. S. 400 wniósł Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego petycyę, w której prosi o wyznaczenie dla tej szkoły przynajmniej takiej subwencyi jak na rok bieżący. Szkoła ta liczy 135 uczniów. Gmina miasta Tarnowa daje na szkołę 400 zł.; Rada powiatowa tarnowska 200 zł. rocznie. Zważywszy, że według wyników z roku szkolnego 1883/4 dochody zwykłe wystarczyły całkowicie na pokrycie wydatków szkoły, a petycya nie wykazuje cyfrowo wyższej potrzeby, zaś wyasygnowana na rok bieżący subwencya na przybory naukowe w kwocie 200 zł. nie została zużytkowaną, lecz pozostała w kasie Zarządu szkoły – komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 500 zł

Pozycya 169. Szkoła przemysłowa w *Tarnopolu*. Wydział krajowy preliminuje jak na rok bieżący 500 zł. Gdy jednak szkoła ta pomimo uchwalenia tej subwencyi nie weszła jeszcze w życie, i nie ma nadziei żeby to się prędko stało, — przeto komisya budżetowa w obec takiej obojętności czynników miejscowych wnosi o wykreślenie tej pozycyi.

Pozycya 170. Szkoła przemysłowa w *Stanisławowie* zgodnie z Wydziałem krajowym 500 zł.

Pozycya 171. Szkoła przemysłowa w *Drohobyczu*. Wydział krajowy wnosi 500 zł. wykreślając uchwalane w latach poprzednich 200 zł. Do L. S. 240, wniosła Rada administracyjna tej szkoły, a do L. 272 Zarząd główny Towarzystwa pedagogicznego petycyę, z prośbą o wyznaczenie prócz zwykłej subwencyi 500 zł., jeszcze nadzwyczajnego zasiłku w kwocie

400 zł. celem zakupienia specyalnego muzeum do wzorowego warstatu szewskiego, który przy tej szkole ma powstać. Szkoła liczy 73 uczniów — i ma oprócz subwencyi z fund. krajowego, od gminy miasta Drohobycza 100 zł., od Rady powiatowej 50 zł., od Towarzystwa zaliczkowego 50 zł., od Towarzystwa pedagogicznego 20 zł., od prywatnych 40 zł. — Dochód obliczono wraz z subwencyą sejmową ogółem na 817 zł., wydatek na 790 zł. w czem za 622 godzin nauki policzono nauczycielom tylko 435 zł. Co do zamierzonego założenia muzeum przy wzorowym warstacie szewskim — Komisya budżetowa uznaje wielką tego potrzebę i użyteczność — sądzi jednak, że gmina tak zamożna jak Drohobycz powinnaby na swoją szkołę przemysłową łożyć więcej niż dotychczas. Pragnąc jednak do powstania tego muzeum się przyczynić. Komisya budżetowa wnosi o udzielenie z fund. kraj. datku jednorazowego w kwocie 100 zł. pod warunkiem, że gmina miasta Drohobycza ze swej strony znaczniejszym datkiem się przyczyni.

Komisya przeto wstawia dla szkoły przemysłowej w Drohobyczu:
a) zwyczajna subwencya . . . . 500 zł.
b) na muzeum . . . . 100 „ — 600 zł.

Pozycya 172. Szkoła przemysłowa w *Sokalu* zgodnie z Wydziałem krajowym . . 700 zł.
a to ze względu, że szkoła ta dopiero na rok 1884 otrzymała subwencyę krajową, przeto na zakupno przyborów naukowych dostała dotąd tylko 200 zł. a nie jak inne szkoły 400 zł. Pozycyą tą jest załatwiona dotąd petycya L. 401 Zarządu głównego Tow. pedagogicznego zgodnie z prośbą petenta.

Pozycya 172 *b*) Do L. S. 387 wniosła gmina miasta Kołomyi petycyę o subwencyę na szkołę przemysłową, która obecnie ma wejść w życie pod nazwą „szkoła przemysłowa imienia Sobieskiego". Petent oblicza koszt utrzymania tej szkoły na 1.700 zł. — nie licząc wydatku na przybory naukowe. Na pokrycie tego kosztu jest dotąd zapewnionych 600 zł. — a mianowicie 300 zł. od gminy miasta Kołomyi i 300 zł. w odsetkach od istniejącego na ten cel funduszu rzemieślniczego. W obec pomyślnego rozwoju i użyteczności istniejących dotąd szkół przemysłowych, sądzi Komisya budżet., że nie można odmówić na ten cel zasiłku skoro gmina miasta ofiarnie podjęła się założenia szkoły — i wnosi przeto aby Wysoki Sejm podobnie jak przy wszystkich dotychczas subwencyonowanych szkołach przemysłowych raczył uchwalić:

1) na szkołę przemysłową w Kołomyi wstawić w budżet subwencyę zwyczajną w kwocie 500 zł. na utrzymanie szkoły i zasiłek nadzwyczajny 200 na przybory naukowe . . . . 700 zł.

2) Wydziałowi krajowemu zastrzega się prawo dozoru i kontroli nad szkołą tak co do udzielanej nauki jak i sposobu użycia subwencyi — a kuratorya szkoły będzie obowiązana składać rachunek wydatków i przedkładać budżet Wydziałowi krajowemu tudzież zawiadamiać Wydział o terminach egzaminów, celem wysłania delegata.

Pozycya 172 *c*) Do L. S. 307 wniósł komitet zawiadujący szkołą przemysłową izraelicką im. Marka Bernsteina we Lwowie petycyę, o wyznaczenie dla tej szkoły subwencyi w kwocie 300 zł. — Szkoła ta liczyła w roku szkolnym 1883/84 177 uczniów. Zostaje ona pod Dyrekcyą zaszczytnie

*

znanego profesora Dra Teofila Gerstmana. Wykładowym językiem szkoły i urzędowym językiem jej Rady zawiadowczej jest język polski. Plan naukowy jest zatwierdzony przez Radę szkolną krajową — i jest analogiczny z planem kursu ogólnego wszystkich innych szkół przemysłowych. — Komisya budżetowa wnosi podobnie jak w roku zeszłym wstawić w budżet na r. 1885 dla szkoły im. Marka Bernsteina . . **300 zł.**
pod warunkiem, iż Wydział krajowy mieć będzie prawo dozoru i kontroli tak co do udzielanej nauki jak i sposobu użycia subwencyi, a komitet zawiadujący szkołą przedkładać będzie Wydziałowi krajowemu roczne rachunki i budżeta, i zawiadamiać będzie Wydział krajowy o terminach egzaminu, celem wysłania delegata.

Pozycya 173. Szkoła handlowa w Krakowie zgodnie z Wydziałem krajowym stała dotacya . . . . **1.000 zł.**

Pozycya 174. Szkoła ogrodnicza *w Tarnowie.* Wydział krajowy wnosi jak na r. 1884. 300 zł. W sprawie tej szkoły weszły petycye: L. S. 9. Kuratoryi szkoły. — L. 10 Towarzystwa gospodarsko rolniczego w Tarnowie, L. 11. Wydziału powiatowego w Tarnowie i L. 16. Wydziału powiatowego w Mielcu, o podwyższenie subwencyi do 600 zł. i wyznaczenie na przybory naukowe kwoty 100 zł rocznie. Z akt Wydziału krajowego przekonała się komisya budżetowa, iż szkoła ta rozwija się coraz pomyślniej i ogólnem cieszy się uznaniem, czego dowodzą także wymienione wyżej petycye dwóch Reprezentacyj powiatowych i Towarzystwa rolniczego. Rachunek szkoły za rok 1883. wykazuje 2.082 zł. przychodu a 2.204 zł. wydatków — niedobór zatem wynosiłby 120 zł. Niedobór ten wszakże zwiększy się o 300 zł. jeżeli się uwzględni, iż w r. 1883. wpłynęła od razu subwencya rządowa za dwa lata 1882 i 1883 w łącznej kwocie 600 zł. Szkoła ta jest internatem, a wydatek na utrzymanie 16 uczniów wynosił 988 zł. podczas gdy koszta nauki i zarządu wynoszą razem tylko 414. zł.
Dochody szkoły w roku 1883. oprócz subwencyi z funduszu krajowego w kwocie 300 zł. i takiejże subwencyi ze skarbu państwa, składały się z datku Rady powiatowej tarnowskiej 200 zł., — Rady miejskiej 250 zł., — Towarzystwa rolniczego w Krakowie 101 zł., — Kuratora szkoły ks. Sanguszki 200 zł., — i innych mniejszych.
Komisya budżetowa uznaje użyteczność tego zakładu tak pod względem gospodarczym, przez przyczynienie się do podniesienia zaniedbanego w kraju ogrodnictwa i sadownictwa, jak i pod względem moralnym, przez wychowywanie dzieci przeważnie najuboższych rodziców na uczciwych i uzdolnionych ogrodników.
Komisya jednak nie może wnosić podwyższenia subwencyi, zwłaszcza, że uznanie, jakiego zakład doznał od sąsiadujących z tarnowskim powiatem Rad powiatowych, powinnoby się także wyrazić pewnym na zakład datkiem, skoro powiaty te korzystają także z zakładu.
Co do prośby, ażeby udać się do c. k. Rządu o podwyższenie subwencyi ze skarbu państwa na trzy lata w kwocie 300zł. rocznie przyznanej uznaje ją komisya jako zupełnie uzasadnioną, tem bardziej, że w innych prowincyach Rząd łoży znacznie więcej na podobne cele.

Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1) wstawia się w budżet jako subwencyą dla szkoły ogrodniczej w Tarnowie . . . . 300 zł.

2) Wydział krajowy będzie wykonywał nadzór i kontrolę nad szkołą tak pod względem naukowym i wychowawczym, jak i co do użycia funduszów — a Kuratorya będzie przedkładać Wydziałowi krajowemu rachunki i budżety i zawiadamiać go o terminie egzaminów celem wysłania delegata,

3) poleca się Wydziałowi krajowemu, aby się udał do c. k. Rządu o przedłużenie na dalsze lata i podwyższenie subwencyi ze skarbu państwa szkole tej udzielonej.

Pozycya 175. Szkoły rękodzielnicze i popieranie przemysłu domowego. Wydział krajowy preliminuje jak na rok 1884., kwotę 10.000 zł. Gdy sprawozdanie odnoszące się do użycia tej kwoty, przekazane zostało Komisyi gospodarstwa krajowego do załatwienia. Komisya budżetowa przeto nie wdając się w szczegóły tej pozycyi wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 10.000 zł.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Romanowicz.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Rubryka XV.

Str. 40. Sprawozdawca p. K. hr. Scipio.

Poz. 163.	Szkoła weterynaryi we Lwowie:		
	a) subwencya c. k. Rządowi	2.000 zł.	
	b) spłata pożyczki w Kasie oszczędności 19. i 20. rata . .	1.061 „	
	c) asekuracya budynku (Szumanówka)	36 „	3.097 zł.
„ 181.	Towarzystwo rolnicze we Lwowie subwencya		3.000 „
„ 182.	„ „ w Krakowie „		3.000 „
„ 183.	„ ogrodnicze we Lwowie „		400 „
„ 184.	„ tatrzańskie „		400 „

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
K. Scipio.

L. S. 440/84.

Budżet krajowy na rok 1885.

Rubryka XV.

Str. 42. Sprawozdawca p. Abrahamowicz.

Poz. 176. Na przemysł rękodzielniczy na pożyczki i zasiłki . . . . . 50.000 zł

Komisyi budżetowej przekazał Wysoki Sejm następujące, do tej pozycyi odnoszące się petycye:

L. S. 28. Zofii Podoskiej, o subwencyę dla Zakładu maszynowo-pończoszkowego. — L. S. 41. Józefa Frühlinga, asystenta chemii w lwowskiej politechnice, o subwencyę na wyjazd za granicę w celu dalszego kształcenia się w przemyśle rolniczym i farbiarskim. — L. S. 61. Teofili Zielińskiej, dla wyrobu sztucznych kwiatów. — L. S. 224. Teofili Kriegshaber, dla zakładu haftów i robót ozdobnych. — L. S. 288. Jana Serafinowicza, dla zakładu litograficznego. — L. S. 454. Henryka Gruszeckiego, ukończonego słuchacza politechniki lwowskiej, o subwencyę w celu dalszego kształcenia się za granicą w przemyśle teutylnym. — L. S. 497. Towarzystwa tkaczów w Korczynie, dla warstatów tkackich. — L. S. 737. Netti Hollaender, dla zakładu robót szydełkowo-drutowych. — L. S. 783. Franciszka Dobrowolskiego, dla zakładu tkackiego i L. S. 522. Gminy Jadowniki, o maszynę torfiarską.

Komisya budżetowa nie może się wdawać w szczegółowe ocenienie tych petycyj, sądzi bowiem, że akcya w celu popierania przemysłu krajowego nie może być wykonywaną przez załatwianie przypadkowych próśb pojedyńczych petentów, ale musi postępować według ścisłego planu, którego nakreślenie i przestrzeganie jest rzeczą organów wykonawczych. Komisya budżetowa przeto wnosi —

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye L. S. 28, 41, 61, 224, 288, 454, 497, 737 i 783 przekazuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Poz. 177. Muzeum przemysłowe we Lwowie, zgodnie z Wydziałem krajowym 2.000 zł.

Poz. 178. Muzeum przemysłowe w Krakowie, zgodnie z Wydziałem krajowym 2.000 zł.

Poz. 179. Komisya fizyograficzna w Krakowie, zgodnie z Wydziałem krajowym 3.000 zł.

Za przewodniczącego:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Abrahamowicz.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(Budżet na rok 1885).

Rubr. XV.

Stypendya

Sprawozdawca p. Wł. Sapieha.

Pozycya	190.	Dla jednego ucznia weterynaryi i koszta podróży	260 zł.
„	191.	Dla uczniów szkół pozakrajowych rolnictwa i leśnictwa . . .	1.500 „
„	192.	Na dalsze zasiłki dla uczniów lwowskiej szkoły weterynaryi . .	500 „
„	193.	Dla uczniów szkoły rolniczej w Dublanach	500 „
„	194.	Dla uczniów szkoły leśnictwa we Lwowie	2.400 „
„	195.	Dla górników chcących się kształcić w zawodach specyalnych . .	1.300 „
		Przy tej pozycyi załatwia się petycyę Zygmunta Heydy ukończonego akademika górniczego w Przibram (L. 171.) przekazując takowy Wydziałowi krajowemu do załatwienia.	
„	195. *a*)	Ludwikowi Timoftiewiczowi ukończonemu słuchaczowi szkoły weterynaryi we Lwowie zapomoga na zapłacenie taksy egzaminowej (L. p. 223).	130 „
„	195. *b*)	Janowi Nowakowi rygorozantowi wetreynaryi na zapłacenie taksy egzaminowej (L. pet. 342.)	50 „
„	195. *c*)	Michałowi Ochniczowi rygorozantowi weterynaryi na opłacenie taksy i kosztów egzaminu (L. pet. 472.)	50 „

Nad petycyą L. 734. Jann Sołtykiewicza rygorozanta weterynaryi o zagomogę
Komisya budżetowa wnosi:
Wysoki Sejm raczy przejść do porządku dziennego,

Za Przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Wł. Sapieha.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Budżet na rok 1885.

Rubr. XV.

Stypendya.

Sprawozdawca p. Romanowicz.

Pozycya 195 *d.* Do L. S. 524 wniosła p. Władysława Gostyńska, praktykantka przy miejskiei szkole wydziałowej we Lwowie petycyę, w której prosi o subwencyę, celem dalszego kształcenia się w rysunkach przemysłowych i modelowaniu. Petentka otrzymała na rok bieżący z funduszu krajowego subwencyę w kwocie 360 zł. celem kształcenia się w rysunkach przemysłowych w lwowskiej szkole dla przemysłu artystycznego, i wykazuje się bardzo pochlebnemi świadectwami kierownika tej szkoły, Rada szkolna okręgowa wyraziła jej „szczególniejsze uznanie“ za wytrwałą pracę. Obecnie zamierza petentka udać się do Wiednia dla dalszego kształcenia się w rysunkach przemysłowych i modelowaniu w tamtejszym muzeum przemysłu artystycznego. Ze względu na wielki brak zawodowo wykształconych w tym kierunku ludzi, na udowodnione zdolności i zamiłowanie petentki, — Komisya budżetowa wnosi:

Pannie Władysławie Gostyńskiej wyznacza się celem dalszego kształcenia się w rysunkach przemysłowych i modelowaniu w wiedeńskiem muzeum przemysłu artystycznego — jednorazowy zasiłek na r. 1885 w kwocie . . . . . . , ... 500 złr.

Petycya L. 58. Eustachego Krawczyńskiego bronzownika, L. 287 Wacława Kostkiewicza, litografa — L. 488 Edmunda Pliszewskiego snycerza, i L. 751 Maryi Konopackiej rysowniczki, o subwencye celem dalszego kształcenia się w zawodzie przemysłowym, — odstępuje się Wydziałowi krajowemu do załatwienia.

Za przewodniczącego:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Romanowicz.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o preliminarzu Wydziału krajowego.

Rubryka XV.

Str. 44. Sprawozdawca poseł Abrahamowicz.

Komisya zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego wnosi wstawienie do preliminarza budżetu na rok 1885.:

Poz. 196.	*a)* Zasiłek dla szkoły rolniczej w Horodence	4.960	zł.
	b) „ „ „ „ w Jagielnicy	4.760	„
„ 197.	Na budowę gmachu szkolnego w Dublanach	8.000	„

Przewodniczący:
Smarzewski.

Sprawozdawca:
Abrahamowicz.

Do l. 440/84.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o Rubr. XV. poz. 199.

Na koszta strzeżenia granic kraju w czasie zarazy na bydło i zamknięcia miejsc zarazy za pomocą wojska i żandarmeryi preliminuje Wydział krajowy na rok 1885. . . . 2.500 zł.

Zgodnie z preliminarzem Wydziału krajowego komisya budżetowa wnosi:

wstawienie do Rubr. XV. poz. 199 . . . . 2.500 zł.

Lwów dnia 10. Października 1884.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Abrahamowicz.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Rubryka XVI.

Rozmaite wydatki.

Str. 44. Sprawozdawca p. Smarzewski.

Komisya budżetowa wnosi wstawić w rubr. XVI.

W poz. 200.	Do rozporządzalności Wydziału krajowego . . .	30.000	zł.
„ 201.	pożyczki na budowę koszar dla c. k. wojska . .	120.000	„
„ 202.	dla księży unitów chełmskich	3.000	„
W skutek petycyi: L. 63	gminie Kamionka wielka w pow. Grybowskim zapomoga dla włościan gradobiciem dotkniętych . . .	200	„
L. 14	gminie Cycowa w pow. Złoczowskim zapomoga jak L. 63	200	„
L. 130	dla gmin w pow. Kałuskim, zapomoga jak L. 63 .	200	„
L. 554	dla gminy Bielanki w pow. Gorlickim zapomoga jak L. 63	200	„
L. 139	dla gminy Kołaczyce w pow. Jasielskim zapomoga dla mieszkańców dotkniętych pożarem . . .	500	„
L. 212	dla gminy Rozwadów w pow. Żydaczowskim zapomoga jak L. 139	200	„
L. 266 i 548	dla gminy Rawa ruska zapomoga jak L. 139 .	500	„
L. 398	dla gminy Szczawnik zapomoga, jak L. 139 . .	100	„
L. 218	gminie israel. w Haliczu na odbudowanie spalonej synagogi	100	„
L. 345	Julii Szaszkiewiczowej, dar jednorazowy . . .	100	„
L. 369	Stowarzyszeniu „Gwiazda“ we Lwowie . . .	200	„
L. 450	Stowarzyszeniu pracy kobiet	200	„
L. 566	Paulinie Szajnocha, siostrze ś. p. Karola, dar jednorazowy	100	„
L. 599	Towarzystwu „Przymierze Braci“ we Lwowie . .	500	„
L. 600	Stowarzyszeniu „Gwiazda“ w Tarnowie . . .	100	„
L. 665	Zarządowi Bursy Przemyskiej“ . . .	100	„
L. 695	Wydziałowi Bursy gimnazyalnej w Rzeszowie . .	100	„
L. 686	Wydziałowi Czytelni Akademickiej we Lwowie . .	50	„
L. 753	Komitetowi dla spraw kolonij wakacyjnych we Lwowie	100	„
	Suma rubryki XVI. . .	156.750	zł.

Dalej wnosi komisya przekazać Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia następujące petycye: L. 231, 242, 298, 318, 334, 504, 513, 632, 657, 743, 779.

Petycye L. 339 i 347 zostały załatwione w poz. 45. Rubr. VI. budżetu krajowe go.

Komisya budżetowa wnosi przejście do porządku dziennego nad petycyami następującemi: L. 12, 29, 50, 59, 119, 120, 143, 165, 232, 248, 308, 319, 320, 340, 371, 412, 477, 559, 642, 564, 643, 644, 656, 707, 721, 724, 725, 726, 760, 769, 801, 819.

Przewodniczący i sprawozdawca:
Smarzewski.

Do l. S. 440/84.

Budżet krajowy na rok 1885.

Sumaryusz dochodów i wydatków

funduszu krajowego na r. 1885.

Dochody.

Rubr.	I.	Pozostałość z rachunków z lat ubiegłych	—	zł.
„	II.	Odsetki od pieniędzy chwilowo lokowanych	16.080	„
„	III.	Dochody z dróg krajowych	229.910	„
„	IV.	Nadwyżki dochodów od zakładów dotowanych	36.646	„
„	V.	Zwroty zaliczek z lat ubiegłych	28.200	„
„	VI.	„ pożyczek	36.524	„
„	VII.	Dochody szkoły gosp. lasowego we Lwowie	5.300	„
„	VIII.	„ szkół i folwarku w Dublanach	37.459	„
„	IX.	„ „ „ w Czernichowie	35.418	„
„	X.	Zwroty za sprawdzanie rachunk. aptek.	600	„
„	XI.	Z przelania do Skarbu kr. pozostałego z r. 1866. funduszu zapomogi	75.000	„
„	XII.	Rozmaite	11.300	„
„	XIII.	Z oddzielnej pożyczki zaciągnąć się mającej dla miast koszary budujących	120.000	„
		Suma dochodów własnych	632.437	zł.

Wydatki.

Rubr.	I.	Koszta reprezentacyi kraju	100.230	zł.
„	II.	„ zarządu	228.986	„
„	III.	„ leczenia	650.000	„
„	IV.	„ szczepienia	57.900	„
„	V.	„ sanitarne	7.870	„
„	VI.	Zasiłki dla zakładów dobroczynności	11.572	„
„	VII.	„ na cele wykształcenia i oświaty	456.058	„
„	VIII.	Utrzymanie pomników historycznych	16.410	„
		Do przeniesienia	1,529.026	zł.

		Z przeniesienia . .	1,529.026 zł.
Rubr.	IX.	Kwaterunkowe żandarmeryi	76.891 „
„	X.	Drogi krajowe	897.077 „
„	XI.	Dotacye dla zakładów krajowych	1.120 „
„	XII.	Wydatki na szupaśnictwo	30.000 „
„	XIII.	Budowy wodne	122.443 „
„	XIV.	Umorzenie pożyczek i odsetki od tychże	376.502 „
„	XV.	Wydatki na cele gospodarstwa krajowego	261.356 „
„	XVI.	Rozmaite	157.450 „
		Suma wydatków . . .	3,451.865 zł.

Do tego:

1.	Dla spółki żeglugi parowej na Dniestrze subwencya wedle uchwały Sejmowej z d. 13. Października 1884.	3.000 „	
2.	Dar z łaski dla b. nauczyciela Szczepana Mazurkiewicza, wedle uchwały Sejmowej z d. 13. Października 1884. .	100 „	3.100 zł.
	Razem na rok 1885. . . .		3,454.965 zł.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o petycyach.

I. Nr. 24, 32, 39. 40, 56, 64, 72, 135, 174, 176, 180, 245, 264, 279, 285, 331, 337, 376, 393, 429, 492, 516, 517, 552, 652, 761, 799, 806, 807 i 812. Trzydzieści petycyj nauczycieli szkół ludowych o zapomogę.

Nr. 27, 37, 51, 148, 168, 185, 211, 370, 395, 445, 511, 512, 653 i 723. Czternaście petycyj wdów po nauczycielach szkół ludowych o zapomogę.

Nr. 210. Petycya Bazylego Koreńca kierownika szkoły na przedmieściu Łanach w Stryju o remuneracyę.

Nr. 397. Petycya ks. Aleksego Naływajki, katechety obrz. gr. kat. przy szkołach ludowych imienia Św. Marcina i Piramowicza we Lwowie o remuneracyę.

Nr. 804. Petycya grona nauczycieli w Brzeżanach o podwyższenie płacy z powodu pomnożenia ludności.

Nr. 18, 33, 48, 221, 354, 383, 385, 391, 431, 465, 467, 476, 560, 582, 688, 708, 776 i 798. Ośmnaście petycyj gmin o zasiłek na budowę szkół.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Powyższe petycye odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

II. Nr. 681. Petycya Celestyna Racka, słuchacza akademii górniczej w Leoben o zapomogę na dokończenie nauk górniczych.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Powyższą petycyę przekazuje się Wydziałowi krajowemu z zaleceniem do uwzględnienia.

III. Nr. 234. Petycya Wydziału powiatowego w Lisku o subwencyę 10.000 zł. na rekonstrukcyę drogi pow. Lutowiskiej.

Nr. 784. Petycya Henryki Heker z Myszyny w sprawie odbudowania mostu w Myszynie.

Nr. 795. Petycya zarządu bursy nauczycielskiej w Tarnopolu o zasiłek pieniężny.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycye powyższe odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i załatwienia.

IV. Nr. 52, 170, 284 i 568. Petycye o wsparcie byłej nauczycielki Katarzyny Gramczyńskiej, byłego nauczyciela ludowego Jana Sawickiego, nauczyciela prywatnego Kazimierza Kowalczyka, byłego nauczyciela ludowego Izydora Poeche.

Nr. 149. Petycya Macieja Śliwińskiego opiekuna małoletniego Zbigniewa Szczęsnowicza o przedłużenie wsparcia.

Nr. 244. Petycya Antoniny Osińskiej, wdowy po kanceliście szpitala św. Łazarza w Krakowie o zapomogę.

Nr. 365. Petycya Joanny Chrzanowskiej, wdowy po zastępcy dyrektora oddziału rachunkowego Wydziału krajowego o podwyższenie pensyi wdowiej.

Nr. 824. Petycya Waleryi Schmidt, wdowy po c. k. kapitanie armii austr. o dożywotni datek lub zapomogę.

Nr. 367. Petycya Julii Olewińskiej, wdowy po protokoliście Wydziału krajowego.

Nr. 503. Petycya Eudokii Goreczycy, wdowy po woźnym Wydziału krajowego o wsparcie.

Nr. 382. Petycya gminy Ruda krakowiecka o subwencyą w kwocie 600 zł. na odbudowanie mostu.

Nr. 771. Petycya miasta Dąbrowy o zwolnienie od zobowiązania dopłacenia kwoty 1000 zł. do budowy drogi Tarnowsko-Szczucińskiej.

Nr. 97. Petycya Franciszka Kruczkowskiego i

Nr. 710. Józefa Fedorowicza, drożników przy drogach kraj. o zaopatrzenie dożywotnie.

Nr. 386. Petycya Antoniego Goligowskiego, ucznia szkoły dla przemysłu artystycznego o stypendyum.

Nr. 580. Petycya Władysława Paraskowicza, ukończonego ucznia gimnazyalnego o zapomogę.

Nr. 101. Petycya braci Miłosierdzia w Krakowie o zasiłek jednorazowy.

Nr. 141. Petycya Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia w Przeworsku o subwencyę 500 zł. na dokończenie budowy szpitala.

Nr. 283, 305, 341, 683. Petycye urzędników Wydziału krajowego: Albina Kiszelki, Karola Rożanowskiego, Filipa Olpińskiego i Stanisława Chudzikiewicza o zaliczkę na płacę.

Wniosek.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyami powyższemi, w braku odpowiednich funduszów, przechodzi się do porządku dziennego.

Lwów 14. Października 1884.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Madeyski.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Do L. 440/84.

Budżet na rok 1885.

Wydatki.

Sprawozdanie dodatkowe

komisyi budżetowej o petycyach budżet obciążających.

Do Rubryki II.

Sprawozd. p. Artur Potocki.

Liczba Sejmowa	181.	Bolesławowi Stockiemu, woźnemu Wydziału krajowego zaliczka zwrotna w 72. miesięcznych ratach	400 zł.
"	233.	Rozalii Piotrowskiej, wdowie po dyetaryuszu rachunkowym Wydziału krajowego, dar z łaski	300 zł.
"	355.	Dla 4ch małoletnich sierót po ś. p. Ignac. Niewładomskim b. radcy Wydziału krajowego zaopatrzenie po 90 zł. aż do skończenia 18 roka życia	360 "
"	366.	Łucyi Katarzynie Olewińskiej, sierocie po protokoliście Wydziału krajowego, jednorazowo	60 "
"	407.	Stefanii Łopuszańskiej sierocie po adjunkcie rahunkowym Wydz. krajowego jednorazowo	50 "
"	473.	Sierotom po K. Iwanickim, adjunkcie rach. Wydziału krajowego zaopatrzenie na rok 1885.	148 "
"	615.	Tekli Rudnickiej, wdowie po pomocniku woźnym Wydz. krajowego, jednorazowo	80 "
"	655.	Marcyannie Zakrzewskiej, wdowie po sekretarzu Wydziału krajowego, jednorazowo	100 "

Do rubr. X.

Sprawozdawca p. Stanisław Jędrzejowicz.

Liczba Sejmowa	38.	Karolinie Filipeckiej, sierocie po konduktorze dróg kraj. jednorazowo		100 zł.
" "	275.	Ewelinie Pohowskiej, wdowie po inżynierze dróg krajowych emerytury rocznej	200 zł.	
		dla każdego z czworga jej dzieci po 50 zł. aż do pełnoletności	200 "	400 "

Do rubr. XV.

Sprawozdawca p. Abrahamowicz.

Liczba Sejmowa 493. Towarz. leśne na wydawnictwo czasopisma „Sylwan“ jednorazowo 100 zł.
„ „ 495. Towarzystwu rolniczemu Krakowskiemu na wydawnictwo czasopisma poświęconego gospodarstwu wiejskiemu, jednorazowo . . . 200 „
„ „ 527. Zarząd główny kółek rolniczych we Lwowie na zakupno narzędzi rolniczych i nasion wyborowych, jednorazowo . . . . 300 „

W załatwieniu petycyi l. s. 498. profesorów krajowej wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, Kazimierza Pańkowskiego i Tomasza Rylskiego o uznanie lat służby profesorskiej w szkole Dublańskiej za czas gdy Zakład ten zostawał pod zarządem galicyjskiego Towarzystwa gospodarczego, i o przyznanie im odpowiednich dodatków pięcioletnich do płacy

Komisya budżetowa wnosi:

Uznanie lat służby profesorskiej przy wymiarze emerytur a to w razie przejścia w stan spoczynku, Kazimierzowi Pańkowskiemu od 1. Października 1862, zaś Tomaszowi Rylskiemu od 1. Lipca 1871 t. j. od dnia otrzymania nominacyi na stałych profesorów szkoły Dublańskiej —

przyznanie Kazimierzowi Pańkowskiemu i Tomaszowi Rylskiemu do pobieranego już od 1883 pięcioletniego dodatku, począwszy od 1. Stycznia 1885 drugiego pięcioletniego dodatku do płacy po zł. 200 rocznie. 400 „

Sprawozdawca p. ks. Kowalski.

~~Liczba Sejmowa 410. Grz. Wreciona, redaktorowi czasopisma szkoln. ruskiego, jednorazowo 500 „~~

Do rubr. XVI.

Sprawozdawca p. Smarzewski.

„ „ 646. Dyrekcyi stowarzyszenia opieki nad uwolnionemi więźniami we Lwowie, jednorazowo . . . . 100 „
„ „ 861. Przytulisku polskiemu w Wiedniu, jednorazowo . . . . 100 „

Przewodniczący:

Smarzewski.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Lit. C)

Krajowy szpital powszechny we Lwowie.

Fundusz chorych i położnic.

Sprawozdawca: **p. O. Hansner.**

A. Wydatki.

Wydział krajowy preliminuje na rok 1885 w wydatkach dla krajowego szpitala powszechnego we Lwowie 185.898 zł., mianowicie 169.998 zł. dla funduszu chorych, a 15.900 zł. dla funduszu położnic. Kwota ta jest o 7.630 zł. wyższą od uchwalonej na rok 1884 (=178.268 zł.), mianowicie preliminuje Wydział krajowy na fundusz chorych o 7.327 zł., a na fundusz położnic o 393 zł. więcej.

Zamknięcia rachunkowe ostatnich 6 lat wykazały następujące kwoty w wydatkach krajowego szpitala powszechnego we Lwowie:

w roku 1878 = 193.776 zł.
„ „ 1879 = 182.266 „
„ „ 1880 = 177.404 „
„ „ 1881 = 163.948 „
„ „ 1882 = 175.034 „
„ „ 1883 = 184.693 „

A zatem wydatek preliminowany przez Wydział krajowy na r. 1885. jest o 1.205 zł. wyższy od wynikłości z roku 1883.

Komisya budżetowa, po dokładnem zbadaniu wynikłości roku 1883., i z uwzględnieniem niezbędnych potrzeb roku 1885. wnosi wstawić w wydatkach 183.398 zł. (167.663 zł. dla funduszu chorych, a 15.735 zł. dla funduszu położnic) a zatem o 2.500 zł. mniej, niż preliminował Wydział krajowy.

To obniżenie komisya budżetowa wnosi w rubr. III. (o 300 zł.), w rubr. VIII. poz. 37 a. (o 1.500 zł.) i w rubr. VIII. poz. 45. (o 700 zł.)

Poszczególnienie wydatków:

Rubr. I. poz. 1—14. *Płace i emolumenta etatowe.*

Wydział krajowy preliminuje 32.733 zł., o 235 zł. więcej, niż uchwalono na rok 1884. Nieznaczne to podwyższenie pochodzi z powiększenia dodatków pięcioletnich jednego prymaryusza i jednego pisarza w łącznej kwocie 214 zł. i z cokolwiek wyższej ceny drzewa na opał dla dyrektora i rządcy w kwocie 21 zł.

Komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym 32.733 zł., (30.066 zł. dla fund. chorych, a 2.667 zł. dla fund. położnic).

Rubr. II. poz. 15—21. *Koszta utrzymania osób nieetatowych.*

Wydział krajowy preliminuje 27.436 zł., o 197 zł. więcej, niż uchwalono na rok 1884. Ta mała różnica pochodzi z pozycyi 19. płaca akuszerki, która rozporządzeniem Wydziału krajowego l. 32.957|884 z powodu długoletniej nienagannej służby o 50 zł, (z 250 na 300 zł.) podwyższony została, dalej z poz. 21. służba wspólna, w której wikt tejże służby cokolwiek

(o 158 zł.) wyżej wstawionym został. Natomiast w poz. 17. dyetaryusze, kwota preliminowana jest o 11 zł. niższą od zeszłorocznej.

Komisya budżetowa wnosi wstawić według preliminarza Wydziału krajowego 27.436 zł. (25.313 zł. dla fund. chorych, 2123 zł. dla fund. położnic).

Rubr. III. *Substytucye.* Wydział krajowy preliminuje 300 zł. W zeszłym roku preliminował na ten cel 100 zł., komisya budżetowa jednak, ze względu na uchwałę Sejmu w r. 1876, którą Substytucye w szpitalach krajowych zniesione zostały, i z uwagi, że w razie wyjątkowej potrzeby substytucyi, wydatek ten w rubr. XV. „Rozmaite“ pokrycie znajdzie dostateczne, w rubr. III. żadnej nie wstawiła kwoty. I dziś komisya budżetowa nie widzi powodu odstąpienia od uchwały sejmowej.

Rubr. IV. poz. 23—29. *Pensye i emerytury.* Wydział krajowy preliminuje 3.001 zł. (o 914 zł. mniej niż na r. 1884, gdy z powodu śmierci Dra Neuhausera i Henryki Pfau odpadła kwota 1.264 zł., natomiast wstawiono pensyę wdowy po ś. p. Drze Neuhauserze w kwocie 350 zł. Komisya budż. zgodnie z Wydziałem kraj. wnosi wstawić 3.001 zł.

Nad petycyą l. 324|201 tejże wdowy Kornelii Neuhauser o podwyższenie pensyi wdowej komisya budż. wnosi przejść do porządku dziennego.

Rubr. V. *Zaopatrzenia i dary z łaski.* Wydział krajowy preliminuje 239 zł. o 38 zł. mniej niż na na rok 1884 z powodu śmierci dozorczyni Drabikowskiej. Tę kwotę komisya budżetowa wnosi wstawić.

Nad petycyą l. 74|69 Maryi Swoboda, byłej akuszerki, o podwyższenie zaopatrzenia dziś pobieranego w rocznej kwocie 55 zł.,

i nad petycyą l. 103|98 Anny Bortnik, byłej praczki w szpitalu, o dar z łaski komisya budżetowa wnosi przejść do porządku dziennego.

Rubr. VI. Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych w kwocie 100 zł. i

Rubr. VII. Renumeracye i zapomogi w kwocie 930 zł. komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym.

W Rubr. VIII. poz. 37. a. Żywienie chorych. Zwykła strawa i dodatki. Wydział krajowy preliminuje 42.500 zł., o 5.100 zł. więcej niż uchwalono na rok 1884.

W roku 1881. było dni leczenia 168·720, a koszt zwykłej strawy chorych wynosił 33.336 zł., a więc koszt strawy jednego dnia leczenia wynosił 19·75 ct.

W r. 1882 było dni leczenia 175.344 zł., koszt strawy 36.176 zł., więc koszt 1 dnia = 20·07 ct.
„ „ 1883 „ „ „ 203.743 „ „ „ 42.479 „ „ „ 1 „ = 20·85 „

Wydział krajowy preliminuje na podstawie wyniku roku ostatniego 1883, gdy słusznie uważa, że cały rok 1881. i większa część roku 1882. z powodu ówczesnych ograniczeń przyjmowania chorych muszą być uważane za wyjątkowe, jednak z uwagi, że na wielki wzrost dni leczenia w r. 1883. wpłynął stan sanitarny w mieście Lwowie i okolicy bardzo niekorzystny, i że ten stan już w roku bieżącym się polepszył, dalej z uwagi, że ceny pewnych ważną rolę odgrywających wiktuałów, jak mąki i chleba, obecnie są i prawdopodobnie w r. 1885. będą znacznie niższe od cen roku 1883., spodziewać się należy, że liczba dni leczenia w r. 1885. nie dojdzie do cyfry roku 1883, i że koszt strawy jednego dnia leczenia do dawniejszej kwoty 19·75 ct. da się zredukować, co już wydatki na zwykłą strawę o 2.000 zł. zmniejszyć pozwoli, komisya budżetowa wnosi wstawić w poz. 37 a) rubr. VIII. 41.000 zł., o 1.500 zł. mniej, niż preliminował Wydzial krajowy. Dalsze pozycye rubr. VIII. 37 b) do 43 i 46 są w równej wysokości jak zeszłego roku preliminowane lub też nieznaczne podwyższenia są uzasadnione wynikłością r. 1883, komisya budżetowa przeto zgadza się zupełnie z preliminowanemi w tych pozycyach kwotami.

W poz. 44. Pranie bielizny. Wydział krajowy preliminuje tylko 8.000 zł., o 2.000 zł. mniej niż uchwalono na rok 1884., pomimo że wynikłość r. 1883 wykazuje 11.246 zł. Gdy zaś w roku 1885 pranie bielizny odbywać się będzie w własnym zarządzie w pralni mechanicznej, obec-

nie na ukończeniu będącej, co koszt prania jednej sztuki bardzo znacznie obniży, komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem kraj. 8.000 zł.

W poz. 45. Bielizna i pościel. Wydział krajowy preliminuje jak w roku zeszłym 6.700 zł. Jednak wynikłość r. 1883. wykazuje tylko 4.747 zł., co według wyjaśnień Wydziału krajowego wystarczyło na opędzenie niezbędnych potrzeb. Można więc przyjąć średnią kwotę między wydatkiem r. 1882 = 7.323 zł. a wydatkiem r. 1883. — 4.727 zł., tj. 6.035 zł., czyli w zaokrągleniu 6.000 zł, za najodpowiedniejszą potrzebom r. 1885, i komisya budżetowa tę kwotę 6.000 zł., o 700 zł. niższą od preliminowanej przez Wydział krajowy wnosi wstawić.

W całej rubryce VIII. Koszta gospodarcze. Komisya budżetowa wnosi przeto wstawić kwotę 79.327 zł. o 2.200 zł. mniejszą oo kwoty przez Wydział krajowy preliminowany.

Rubr. IX. poz. 47. Lekarstwa. Wydział krajowy preliminuje 6.800 zł., o 1.000 zł. więcej, niż uchwalono na r. 1884. Wynikłość r. 1883. wykazała w istocie 6.615 zł, co nietylko wzrostem liczby dni leczenia, ale też nieuniknionem, bo skutecznem używaniem pewnych droższych lekarstw spowodowane zostało. Jednak i ta podwyższona kwota okazuje się umiarkowaną w porównaniu z wydatkami na lekarstwa w innych: mianowicie Wiedeńskich i Praskich szpitalach. Tam bowiem koszt lekarstw na jeden dzień leczenia obliczony, wynosi od 4 do 6 ct., w Lwowskim szpitalu zaś tylko $3._{3}$ ct. Komisya budżetowa wnosi przeto, zgodnie z Wydziałem krajowym wstawienie kwoty 6.800 zł.

Rubr. IX. poz. 48. Potrzeby sanitarne w ścisłem znaczeniu

Wydział krajowy preliminuje 5.490 zł., o 1.390 zł. więcej, niż uchwalono na r. 1884., opierając się na wynikłości r. 1883. (5.492 zł.). Większy ten wydatek jost usprawiedliwiony i po części zwróconym zostaje, gdy n. p. częstsze używanie opatrunków Listera sprawia, że pobyt rekonwalescentów na oddziale chirurgicznym króciej trwać może. Komisya budżetowa wnosi zatem wstawić w poz. 48. 5.490 zł.

Rubr. IX. poz. 49. Instrumenta chirurgiczne. Wydział krajowy zł. preliminuje 500 zł. o 150 zł. więcej niż zeszłego roku, co wykazaną koniecznością sprawienia niektórych kosztowniejszych instrumentów uzasadnia, z czem komisya budżetowa się zgadza i wnosi wstawić 500. zł.

Całą przeto rubr. IX. „Koszta sanitarne“ komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym w wysokości . . . . 13.290 zł. czyli o 2.540 zł. wyżej jak z. r.

Rubr. X.	Koszta kancelaryjne	1.050 „
XI.	„ kapliczne	300 „
XII.	Utrzymanie budynków	4.430 „
XIII.	Odsetki od kapitałów dłużnych	1.760 „
XIV.	Podatki i daniny	300 „
XV.	Rozmaite	500 „
XVI.	Zapomogi dla położnic	2.500 „
XVII.	Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na oddziele położniczym	30 „
XVIII.	Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Zofii	9.400 „
XIX.	Najem pomieszkań	6.072 „

komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym.

B. Dochody.

Wydział krajowy preliminuje dochody krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1885. w kwocie 195.082 zł. (191.240 zł. z funduszu chorych, 3.842 zł. z funduszu położnic) o 20.964 zł. więcej niż uchwalono na r. 1884. Komisya budżetowa wnosi wstawić w dochodach 199.248 zł. (195.277 zł. z funduszu chorych, 3.971 zł. z funduszu położnic), a zatem o 4.166 zł. więcej. To podwyższenie wnosi komisya budżetowa w rubr. III. poz. 4. (2.000) i poz. 5. (2 166).

Poszczególnienie dochodów.

Rubr. I. Dodatki od c. k. Skarbu i kasy miejskiej w kwocie 23 318 zł.

Rubr. II. Opłaty pośmiertne w kwocie 7.000 zł. komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym, ponieważ te kwoty ściśle odpowiadają przeciętnym wynikłościom 3 lat ostatnich.

Rubr. III. poz. 4. Zwroty kosztów leczenia od funduszu krajowego.

Wydział krajowy preliminuje 147.000 zł., o 20.000 zł. więcej, niż uchwalono na r. 1884. Wprawdzie wynikłość r. 1883. wykazuje daleko wyższą cyfrę 193.309 zł., jednak z uwagi, że na tak wysoką kwotę wpłynęły rachunki zlikwidowane z lat dawniejszych, preliminowanie na podstawie wynikłości przeciętnej 3 lat ostatnich 149.066 zł. jest prawdopodobniejsze, komisya budżetowa wnosi przeto wstawić w poz. 4. 149.000 zł., o 2.000 zł. więcej, niż preliminował Wydział krajowy.

Rubr. III. poz. 5. Zwroty kosztów leczenia od funduszów obcokrajowych i innych, tudzież od płacących za siebie.

Wydział krajowy preliminuje 16.764 zł., o 1.964 zł. więcej, niż uchwalono na r. 1884., i opiera to na przeciętnej wynikłości 3 lat ostatnich. Gdy jednak te dochody wynosiły w r. 1881. tylko 15.094., w r. 1882. już 16 279 zł, a w r. 1883. doszły do 18.930 zł., a zatem stale i znacznie się wzmagają, przeto wynikłość ostatniego roku 1883. jest słuszniejszą podstawą obliczenia. Komisya budżetowa wnosi przeto wstawić 18.930 zł., o 2.166 zł. więcej, niż preliminował Wydział krajowy.

W całej Rubr. III. „Zwroty kosztów leczenia" komisya budżetowa wnosi zatem wstawić 167.930 zł., o 4.166 zł. więcej, niż preliminował Wydział krajowy.

W Rubr. IV. Dochody rozmaite komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym 1.000 zł.

Sumaryczne zestawienie wydatków.

	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem
Rubr. I. . . .	30.066 zł.	2.667 zł.	32.733 zł.
II. . . .	25.313 „	2.123 „	27.436 „
III. . . .	—	—	—
IV. . . .	2.893 „	108 „	3.001 „
V. . . .	176 „	63 „	239 „
VI. . . .	90 „	10 „	100 „
VII. . . .	841 „	89 „	930 „
VIII. . . .	75.000 „	4.327 „	79.327 „
IX. . . .	12.830 „	460 „	13.290 „
X. . . .	980 „	70 „	1.050 „
XI. . . .	—	300 „	300 „
XII. . . .	3.984 „	446 „	4.430 „
XIII. . . .	1.408 „	352 „	1.760 „
XIV. . . .	200 „	100 „	300 „
XV. . . .	434 „	66 „	500 „
XVI. . . .	—	2.500 „	2.500 „
XVII. . . .	—	30 „	30 „
XVIII. . . .	9.400 „	—	9.400 „
XIX. . . .	4.048 „	2.024 „	6.072 „
Suma wydatków .	167.663 zł.	15.735 zł.	183.398 zł.

Sumaryczne zestawienie dochodów.

	Fundusz chorych	Fundusz położnic	Razem
Rubr. I.	23.185 zł.	133 zł.	23.318 zł.
II.	7.000 „	—	7.000 „
III.	164.112 „	3.818 „	167.930 „
IV.	980 „	20 „	1.000 „
Suma wydatków .	195.277 zł.	3.971 zł.	199.248 zł.

W oddziale chorych wynoszą zatem:

Wydatki: 167.663 zł.
Dochody: 195.277 „

zatem nadwyżka: 27.614 „

W oddziale położnic wynoszą:

Wydatki: 15.735 zł.
Dochody: 3.971 „

zatem niedobór: 11.764 zł.

W całym krajowym szpitalu powszechnym we Lwowie wynoszą zatem:

Wydatki: 183.398 zł.
Dochody: 199.248 „

zatem nadwyżka: 15.850 zł., czyli o 6.666 zł. większa od preliminowanej przez Wydział krajowy (9.184 zł.).

Ten wynik jest korzystniejszy o 20.000 zł. od wyniku roku 1884., w którym preliminowana nadwyżka wynosi 4.150 zł.

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala powszechnego we Lwowie na rok 1885. i wstawić wykazaną nadwyżkę 15.850 zł. w dochodach Rubr. XI. budżetu krajowego.

Lwów dnia 24. Września 1884.

Za przewodniczącego:
Smarzewski.

Otton Hausner
Sprawozdawca

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Do L. 440/84.

DODATKI

do preliminarza kraj. szpitala powszechnego we Lwowie

na rok 1885.

Do Rubryki IV.

Petycya L. 575 Katarzyny Starowieckiej, wdowy po lampiarzu o pensyę wdowią.

Komisya budżetowa, dla braku prawnego tytułu, przyznania pensyi wdowiej petentce doradzać nie może, jednak dla nienagannej i długiej służby zmarłego męża wnosi wstawić tytułem zapomogi na rok 1885 kwotę 60 zł.

Do Rubryki V.

Nad petycyą L. 502 Maryi Siemiałkowskiej dawnej dozorczyni chorych w szpitalu lwowskim komisya budż. wnosi przejść do porządku dziennego.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Lit. E.

Krajowy Zakład dla obłąkanych na Kulparkowie.

(Sprawozdawca p. O. Hausner).

A. Wydatki.

Wydział krajowy preliminuje w wydatkach krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie 150.439 zł. (144.439 zł. zwyczajnych, a 6.000 zł. nadzwyczajnych), o 12.992 zł. więcej niż uchwalono na r. 1884 (= 137.447 zł.), mianowicie o 13.092 zł. więcej w wydatkach zwyczajnych, a o 100 zł. mniej w wydatkach nadzwyczajnych. Kwota ta preliminowana na rok 1885 jest o 2.983 zł. wyższą od wynikłości r. 1883 (= 147.456 zł.). Komisya budżetowa, po szczegółowem zbadaniu wynikłości r. 1883 i rzeczywistych nieodzownych potrzeb, wnosi wstawić 143.139 zł. o 7.300 zł. mniej niż Wydział krajowy, mianowicie o 1.300 zł. mniej w wydatkach zwyczajnych, o 6.000 zł. mniej w wydatkach nadzwyczajnych.

Te obniżenia komisya budżetowa wnosi w rubr. III. (o 300 zł.), w rubr. VIII. (o 1.000 zł.) i w rubr. XII. (o 6.000 zł.).

Poszczególnienie wydatków.

Rubr. I. poz. 1—11. *Płace i emolumenta etatowe.*

Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 18.696 zł., o 405 zł. wyżej niż uchwalono na r. 1884. To podwyższenie następuje z powodu nowych dodatków pięcioletnich przypadających na początku r. 1885 sekundaryuszowi Laskiewiczowi i woźnemu, a w ciągu r. 1885 dyrektorowi Neusserowi i prymaryuszowi Plucińskiemu.

Rubr. II. poz. 12—18. *Koszta utrzymania osób nieetatowych.*

Wydział krajowy preliminuje 28.529 zł., o 340 zł. więcej niż uchwalono na r. 1884. To podwyższenie pochodzi z poz. 13., w której wikt 8 siostr miłosierdzia o 40 zł. wyżej zarachowano i z poz. 16*b*), w której wikt 10ciu osób służby wyższej o 300 zł. drożej obliczono. W wyjaśnieniach Wydziału kraj. zaś dodano: „wedle cen wiktu ustanowionych na rok 1884. pismem l. 13.421/884, niemniej z powodu podrożenia mięsa i innych artykułów żywności“.

Komisya budżetowa wnosi wstawić zgodnie z Wydziałem krajowym 28.529 zł.

Rubr. III. *Substytucye.* Wydział krajowy preliminuje 300 zł. Komisya budżetowa zaś z powodów przy odnośnej rubryce kraj. szpitala powsz. we Lwowie wyłuszczonych w rubr. Substytucye nie preliminuje żadnej kwoty.

Rubr. IV. *Pensye i emerytury* w kwocie 350 zł.

Rubr. V. *Zaopatrzenia i dary z łaski* w kwocie 14 zł.

Rubr. VI. *Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych* w kwocie 40 zł.

i Rubr. VIII. *Remuneracye i zapomogi* w kwocie 640 zł. komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. VIII. poz. 31 *a*). *Żywienie chorych. Zwykła strawa i dodatki.*

Wydział krajowy preliminuje 38.000 zł., o 2.000 zł. więcej jak na r. 1884. Wynikłość r. 1881 wykazała 32.668 zł., r. 1882 — 33.721 zł., zaś r. 1883 — 35.294 zł., przeciętna zatem wynikłość 3 lat ostatnich 33.894 zł. Kwota preliminowana przez Wydział krajowy przewyższa zatem przeciętny wydatek z lat ostatnich o 4.106 zł., zaś wydatek roku ostatniego 1883 o 2.706 zł. Wydział krajowy motywuje to podwyższenie ciągłym wzrostem liczby dni leczenia, tudzież podrożeniem cen mięsa i innych żywności. Jednak dotąd (1. Września) liczba dni leczenia r. 1884 przewyższa bardzo nieznacznie, o 2% liczbę dni leczenia odpowiednej epoki roku zeszłego, podczas gdy w dwóch latach od 1881 do 1883 liczba dni leczenia wzrostu o 18.004 czyli o 13·7%. Mimo to w tych dwóch latach koszt żywienia chorych wzrósł tylko o 2.626 zł., czyli o 8·1%. Co się zaś tyczy cen wiktuałów, to już poprzednio wykazane zostało, że podrożenie ich jest częściowe i nie tak znaczne, aby podwyższenie kosztu żywienia w jednym roku o 8% usprawiedliwić. Z tych to powodów komisya budżetowa uważa kwotę 37.000 zł., o 1.000 zł. niższą od preliminowanej przez Wydział krajowy, jednak o 1.706 zł. wyższą od wynikłości r. 1883 za wystarczającą na zwykłą strawę chorych wraz z dodatkami i tę kwotę w poz. 31 *a* wstawić wnosi.

Dalsze pozycye rubr. VIII. t. j. 31 *b* do 36 *a* komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym, w równej wysokości jak na r. 1884 lub też z nieznacznem a uzasadnionem podwyższeniem.

Poz. 36 *b*. *Utrzymanie parku i ogrodu spacerowego dla chorych.* Wydział krajowy po raz pierwszy preliminuje w kwocie 200 zł. Podobne wydatki bywają preliminowane w kraj. szpitalu powsz. we Lwowie i w szpitalu św. Łazarza w Krakowie. Tutaj cokolwiek większa kwota na ten cel przeznaczona jest tem potrzebniejsza, że kląby i młode drzewka ciągle przez obłąkanych bywają uszkadzane. Komisya budżetowa wnosi zatem wstawienie w tej pozycyi kwotę 200 zł.

W poz. 36 *c*. *Uprawa pól, z połową kosztu utrzymania ogrodnika.* Wydział krajowy preliminuje 2.200 zł., o 500 zł. więcej jak na r. 1884, co wynikiem dwóch lat ostatnich, t. j. r. 1882 — 2.304 zł. i r. 1883 — 2.335 zł. jest poparte. Gdy nadto ta kwota znajduje zupełne pokrycie w dochodach rubr. II. poz. 5. komisya budżetowa zgadza się na wstawienie kwoty 2.200 zł.

Również dalsze pozycye rubr. VIII. 37. Utrzymanie pralni w kwocie 4.980 zł., 38. Bielizna, pościel i odzież w kwocie 4.290 zł. i 39. Słoma do sienników w kwocie 800 zł. Komisya budżetowa preliminuje według wynikłości 3 lat ubiegłych i zgodnie z Wydziałem krajowym.

Całą rubrykę VIII. komisya budżetowa preliminuje w kwocie 73.810 zł., o 1.000 zł. mniej niż Wydział krajowy.

Rubr. IX. *Koszta sanitarne.* Wydział krajowy preliminuje 4.150 zł., o 500 zł. więcej niż na r. 1884 dla wykazanej przez dyrekcyę potrzeby, — popartej wynikiem przeciętnym 2 lat ubiegłych — 4.039 zł. Komisya budżetowa wnosi wstawić tę kwotę.

Rubr. X. *Koszta kancelaryjne* w kwocie 600 zł. i

Rubr. XI. *Koszta kapliczne* w kwocie 200 zł. komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. XII. *Koszta utrzymania budynków.*

Poz. 47. Konserwacye i restauracye budynków wraz z pokostowaniem podłóg. Wydział krajowy preliminuje na r. 1885 w wydatkach zwyczajnych 10.500 zł., w nadzwyczajnych 6.000 zł., razem 16.500 zł., o 11.050 zł. więcej niż na r. 1884, mianowice o 7.050 zł. wydatków zwyczajnych, a 4.000 zł. nadzwyczajnych więcej. Wydatek trzy razy większy od tegorocznego, — niestety nietylko w przyszłym roku, ale zapewne i w latach następnych jest nieuknioniony, gdy nietylko w budynku administracyjnym w r. 1880 ukończonym ale i w głównym gmachu grzyb niszczy podłogi i belki pod podłogą; nowe polakierowanie dachu żelaznego również nie da się odroczyć. Komisya budżetowa zgadza się przeto na wstawienie 10.500 zł: w wydatkach zwyczajnych. Inaczej rzecz się ma co do kwoty 6.000 zł. preliminowanej w wydatkach nadzwyczajnych. W wyjaśnieniach do preliminarza Wydziału krajowego znajduje się krótka wzmianka: „na budowę krowiarni zatwierdzonej kosztorysem do l. 22.061/884“.

Ten kosztorys zaś wykazuje potrzebę nie sześciu ale dziewięciu tysięcy zł. na murowaną krowiarnię i wołownię na 36 sztuk bydła według załączonego planu okazałą, 36·8 metr. długą i 9·1 metr. szeroką, nie bez ozdób zewnętrznych. Zatem wstawiona do budżetu r. 1885 kwota 6.000 zł. nie wystarczyłaby na wykończenie zamierzonego budynku, lecz pociągnęłaby za sobą dalszy wydatek 3.000 zł., nie zważając już na prawdopodobne w takich razach przekroczenie kosztorysu.

Komisya budżetowa przekonała się naocznie o obecnym stanie umieszczenia bydła na Kulparkowie. Krowy, w liczbie 24, mieszczą się w oborze cokolwiek szczupłej lecz porządnej, konie w liczbie 6 w stajni wprawdzie dość lichej lecz nie grożącej zawaleniem. Według zdania dyrekcyi należałoby umieścić konie w dzisiejszej krowiarni a dla krów i 12 sztuk wołów wystawić nowy budynek kosztem 9.000 zł.

Komisya budżetowa wydatku tak znacznego i tak problematycznej nagłości doradzać nie może w roku dotkliwego podwyższenia dodatków do podatku. Co najmniej należałoby odroczyć wszelką nową budowę do r. 1886.

Dalsze pozycye 48. do 51. rubr. XII. Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

W całej rubryce XII. *Utrzymanie budynków.* Komisya budżetowa zatem wnosi wstawić 14.010 zł., o 6.000 zł. mniej niż preliminował Wydział krajowy.

W rubr. XIII. *Odsetki od kapitałów dłużnych.* Wydział krajowy nic nie preliminuje, albowiem odsetki płacone funduszowi Głowińskiemu od r. 1884, słusznie zostały przeniesione na fundusz chorych szpitala Lwowskiego.

Rubr. XIV. *Podatki i daniny* w kwocie 250 zł. i

Rubr. XV. *Rozmaite* w kwocie 1.800 zł. komisya budżetowa preliminuje i

Rubr. XVI. *Wydatki z prawa patronatu* wynikające w kwocie 50 zł. zgodnie z Wydziałem krajowym.

B. Dochody.

W dochodach krajowego Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie Wydział krajowy preliminuje na r. 1885.: 147.606 zł. o 10.376 zł. więcej jak na r. 1884.

Komisya budżetowa przyjmuje ten preliminarz bez zmiany.

Poszczególnienie dochodów.

Rubr. I. poz. 1.—3. *Dodatki* od c. k. Skarbu państwa i kasy miejskiej. Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym jak na rok 1884. 630 zł.

Rubr. II. poz. 4.—6. *Dochody z dóbr.* Wydział krajowy preliminuje 4.376 zł., o 376 zł. więcej niż na r. 1884. z powodu korzystniejszego o 326 zł. wydzierżawienia propinacyi i cokol-

wiek (o 50 zł.) większego dochodu z ogrodu warzywnego. Komisya budżetowa, ze względu na wynikłość r. 1883. zgadza się na wstawienie tych kwot.

Rubr. III. poz. 7. *Zwroty kosztów leczenia od funduszu krajowego.* Wydział krajowy preliminuje 110.000 zł., o 10.000 zł. więcej niż na r. 1884. i komisya budżetowa wnosi wstawić tę kwotę bez zmiany, albowiem dochody te wynosiły w. roku 1882. 102.907 zł., a w r. 1883. 117.026 zł., przeciętny zatem dochód z lat ostatnich 109.966 zł.

Rubr. III. poz. 8. *Zwroty kosztów leczenia* od funduszów obcokrajowych i płacących za siebie, komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie 31.600 zł.

Nareszcie i rubr. IV. *Rozmaite dochody.* Komisya budżetowa wnosi wstawić według preliminarza Wydziału krajowego w kwocie 1.000 zł.

Zestawienie sumaryczne.

A. Wydatki.

Rubr. I.	18.696	zł.
„ II.	28.529	„
„ III.	—	
„ IV.	350	„
„ V.	14	„
„ VI.	40	„
„ VII.	640	„
„ VIII.	73.810	„
„ IX.	4.150	„
„ X.	600	„
„ XI.	200	„
„ XII.	14.010	„
„ XIII.	—	
„ XIV.	250	„
„ XV.	1.800	„
„ XVI.	50	„
Suma wydatków	143.139	zł.

B. Dochody.

Rubr. I.	630	zł.
„ II.	4.376	„
„ III.	141.600	„
„ IV.	1.000	„
Suma dochodów	147.606	zł.

Wydatki krajowego zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie wynoszą tedy 143.139 zł. a dochody 147.606 zł.

Nadwyżka wynosi zatem 4.467 zł., podczas gdy Wydział krajowy preliminował *Niedobór* 2.833 zł.

Wynik zatem o 7.300 zł. korzystniejszy.

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego Zakładu dla obłąkanych na Kulparkowie na r. 1885. i wykazaną nadwyżkę umieścić w dochodach rubr. IV. preliminarza funduszu krajowego".

Lit. E.

Fundusz podrzutków we Lwowie.

(Sprawozdawca p. O. Hausner).

Wydatki tego funduszu Wydział kraj. preliminuje na r. 1885. w kwocie 1.430 zł., — o 50 zł. więcej jak na r. 1884.

Komisya budżetowa wnosi wstawić 1.120 zł. o 310 zł. mniej, obniżając wydatki rubr. II. o 70 zł. a rubr. III, o 240 zł.

Rubr. I. wydatki kancelaryjne w kwocie . . . . 10 zł.
„ II. poz. 2. akuszerce zakładu położniczego . . . 30 „
„ „ „ 3. żywicielkom za pielęgnowanie . . . 20 „
kom. budż. preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym.

Rubr. II. poz. 4. Żywicielkom za gorliwe dozorowanie dorosłych dzieci i na potrzeby szkolne, Wydział krajowy preliminuje 400 zł. jak na r. 1884. Gdy jednak ten wydatek jak każdy inny tego gasnącego funduszu corocznie się zmniejsza i w r. 1882. 396 zł., a w r. 1883. już tylko 330 zł. wynosił, komisya budżetowa wnosi wstawić według tej wynikłości roku ubiegłego — 330 zł. o 70 zł. mniej niż Wydział krajowy.

Rubryka III. Koszta utrzymania dzieci. Wydział krajowy preliminuje 850 zł., o 50 zł. więcej jak na r. 1884. Koszt utrzymania pozostałych dzieci I. II. i III. klasy wyniesie dokładnie obliczony w r. 1885 354 zł. 44 ct. w razie gdyby żadne dziecko nie umarło. Do tej kwoty dodaje Wydz. kraj. 480 zł. w przypuszczeniu, że wypadnie przyjąć 10 dzieci z oddziału położnic. Gdy jednak w r. 1882 przyjęto tylko 4, w r. 1883 tylko 3, przeto przypuszczenie że w r. przyszłym wypadnie przyjąć 5 a nie 10 dzieci jest prawdopodobniejsze, i według tego przypuszczenia komisya wnosi, wstawić kwotę 610 zł., o 240 zł. mniejszą od preliminowanej przez Wydział krajowy.

Rubr. IV. Koszta leczenia dzieci w kwocie 10 zł.
i Rubr. V. Rozmaite wydatki „ 110 „

Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym. Dochodów ten fundusz nie ma żadnych, przeto komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy całą sumę wydatków funduszu podrzutków we Lwowie 1.120 złr. pokryć z funduszu krajowego. (Rubr XI).

Lwów, 30. Września 1884.

Za przewodniczącego:

Smarzewski.

Sprawozdawca:

Otton Hausner.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.

Lit. F.

Krajowy szpital św. Łazarza w Krakowie.

(Sprawozdawca poseł Stanisław Badeni.)

Przedłożony przez Wydział krajowy preliminarz krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie na rok 1885. wykazuje wydatki zwyczajne w kwocie . . 155.241 zł.
nadzwyczajne w kwocie . . . . . 6.730 „
Razem . . 161.971 zł.
Dochody preliminuje Wydział krajowy na . . . . 159.532 „
w porównaniu z wydatkami okazuje się według preliminarza Wydziału krajowego niedobór . . . . 2.439 zł.

Na podstawie zamknięć rachunkowych z ostatnich lat sześciu wynosiły wydatki i dochody szpitala św. Łazarza w Krakowie:

	dochody	wydatki	dnie leczenia
w roku 1878.	146.270	182.928	156.842
„ 1879.	185.138	157.339	153.396
„ 1880.	156.174	146.652	149.941
„ 1881.	145.728	152.203	160.659
„ 1882.	163.191	142.715	154.689
„ 1883.	186.099	151.570	154.664

Przedłożony przeto przez Wydział krajowy preliminarz jest w rubrykach wydatków wyższy od wynikłości w latach 1879., 1880., 1881., 1882. i 1883. a niższy od wynikłości z roku 1878.

Preliminarz dochodów jest wyższy od wynikłości z roku 1878., 1880., 1881., a niższy od wynikłości z roku 1879., 1882. i 1883.

Przeciętna wydatków z ostatnich lat sześciu wynosiła 155.567 zł., jest przeto niższą od preliminarza Wydziału krajowego na rok 1885. o 6.404 zł.

Przeciętna dochodów z ostatnich lat sześciu wynosi 163.766 zł., jest przeto wyższą od preliminarza Wydziału krajowego na rok 1885. o 4.234 zł.

Ogólny wynik przeciętny z ostatnich lat sześciu jest korzystniejszy od preliminarza Wydziału krajowego na rok 1885. o 10.638 zł.

Komisya budżetowa na podstawie wynikłości z lat ostatnich, uzasadnienia przez Wydział krajowy do preliminarza dołączonego i po zbadaniu rzeczywistych a nieodzownych potrzeb, preliminuje w wydatkach . . . . 155.518 zł.
t. j. o 6.453 zł. mniej od preliminarza Wydziału krajowego, a w rubryce dochodów 166.017 „
czyli o 6.485 zł. więcej, jak preliminarz Wydziału krajowego.

Ogólna różnica między preliminarzem Wydziału krajowego a komisyi budżetowej wynosi . . . . 12.938 „
tak, że podczas gdy preliminarz Wydziału krajowego wykazuje niedobór w kwocie 2.439 „
zamyka się preliminarz komisyi budżetowej nadwyżką w kwocie . . . 10.499 „
którą wstawia się jako dochód ogólnego funduszu krajowego w Rubr. IV. „Dochodów".

Komisya budżetowa obniżyła wydatki przez Wydział krajowy preliminowane:

	w Rubr.	II.	o 813 zł.
	„	III.	„ 300 „
	„	VIII.	„ 3.790 „
	„	IX.	„ 500 „
	„	XII.	„ 900 „
	„	XXI.	„ 150 „
a podwyższyła dochody	„	II.	„ 250 „
	„	III.	„ 6.000 „
	„	IV.	„ 235 „

Poszczególnienie

Rubr. I. poz. 1—16. „Płace i emolumenta etatowe"
Wydział krajowy preliminuje . . . . 26.159 zł.
t. j. więcej o . . . . 534 zł.
jak kwota uchwalona na rok 1884. — i więcej o . . 1.342 „ 82 ct.
jak wynikłość z roku 1883.

Różnica ta jest usprawiedliwiona podwyższeniem pięcioleci — a mianowicie:

1. prymaryusz Dr. Pareński drugie pięciolecie od 9. Czerwca 1885 . . 112 zł.
2. „ Dr. Zarewicz różnica do 2. pięciolecia w stosunku do r. 1884. 121 „
3. rządca Nycz otrzymuje drugie pięciolecie od 1. Stycznia 1885. . . 200 „
4. oficyał Woyciechowski od 25. Września 1885 . . . . 41 „
5. pisarz Werner pierwsze pięciolecie od 27. Listopada 1885 . . . 10 „

Razem . . 484 zł.

Od tego należy potrącić:

Różnicę między preliminowanym dodatkiem osobistym dla oficyała Woyciechowskiego na r. 1884. w kwocie . . . . . 50 zł.
a podobnym dodatkiem preliminowanym na rok 1885 . . 36 „ 14 „

przeto zostaje . . . 470 zł.

Dalej w poz. 14. i 16. preliminuje Wydział krajowy: Wikt 2ej klasy dla dozorcy domu obłąkanych i odźwiernego po . . . . 200 zł.
podczas gdy w budżecie na rok 1884. wikt 2ej klasy zrównanym został z wiktem Sióstr Miłosierdzia i preliminowany po . . . . 168 zł.
Gdy jednak Wydział krajowy wyjaśnił, że wikt 2ej klasy, preliminowany na 200 zł., nie jest lepszy jak wikt Sióstr Miłosierdzia, a różnica w kosztach pochodzi jedynie stąd, że Siostry Miłosierdzia zachowują ściślejsze posty, gdy dalej koszt wiktu 2ej klasy w szpitalu św. Łazarza jest

niższy niż w innych zakładach krajowych, przeto komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym w Rubr. I. poz. 1—16. kwotę . . . . 26.159 zł.

Rubr. II. poz. 17.—22. „Koszta utrzymania osób nieetatowych" Wydział krajowy preliminuje . . . . 21.893 zł.
t. j. więcej o . . . . 2.499 zł.
jak kwota uchwalona na r. 1884. — a o . . . . . 2.266 „
więcej, jak wynikłość z r. 1883.

Różnica pomiędzy preliminarzem Wydziału krajowego a budżetem na rok 1884. powstała ztąd, iż Wydział krajowy preliminuje w poz. 19. jednego dyetaryusza więcej z płacą 1 zł. 50 ct. dziennie, czyli rocznie . . . . 541 zł.
z powodu zwiększających się zwykłych czynności kancelaryjnych, tudzież z powodu nakazanego przedkładania od 1. Stycznia 1884. odpisu bieżącego protokołu stanu chorych i imiennego wykazu tak uiszczonych jakoteż zaległych z lat dawnych kosztów leczenia, do czego dotychczasowe siły kancelaryjne nie wystarczają. Komisya budżetowa z uwagi, że zwiększone czynności wymagają wyłącznie mundanta, do której to czynności wystarczy dyetaryusz z płacą dzienną 1 zł., preliminuje w poz. 19. . . . . 3.560 zł.
t. j. więcej o . . . . 360 zł.
jak kwota uchwalona na rok 1884., a o . . . . . 181 „
mniej, niż preliminarz Wydziału krajowego.

W poz. 20. lit. *b)* „Wikt dla służby wyższej", preliminuje Wydział krajowy 800 zł.
t. j. więcej o . . . . 140 zł.
niż kwota uchwalona na rok 1884., tworząc dla służby wyższej nową kategoryę wiktu, który kosztować ma po 160 zł., zamiast jak dotąd po 132 zł.

Jakkolwiek komisya budżetowa sądzi, że stworzenie czterech kategoryj wiktu po 200 zł., 168 zł., 160 zł. i 132 zł. nie ułatwi gospodarstwa, to jednak wobec stanowczego oświadczenia Wydziału krajowego, iż nie można pozyskać odpowiednio uzdolnionej służby wyższej, jeżeli nie otrzyma lepszego wiktu, niż najpodrzędniejsza służba, tudzież z uwagi, że wikt nawet dla służby najpodrzędniejszej kosztuje w innych zakładach krajowych, jak w szpitalu powszechnym lwowskim 157 zł., a zatem prawie tyle, jak wikt lepszy w szpitalu św. Łazarza, — preliminuje się w poz. 20. *b)* zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 800 zł.

W poz. 21. preliminuje Wydział krajowy . . . . . 8.632 „
t. j. więcej o . . . . 1.818 zł.
jak kwota uchwalona na rok 1884., — z powodu konieczności przyjęcia większej ilości służby oddziałowej, a mianowicie:

3 posługaczów po	. 64 zł. rocznie			
2 „ „	. 48 „ „			
3 posługaczki „	. 90 „ „			
1 posługaczka „	. 72 „ „	razem . .	630 zł.	
wikt dla tychże po 132 zł. rocznie — czyni		. . . . . .	1.188 „	
		razem przeto zwyżka j. w. . .	1.818 zł.	

Potrzeba powiększenia służby oddziałowej uzasadnioną jest utrzymującą się stale ilością chorych na ospę i choroby gorączkowe, zarządzonym podziałem oddziału syfilitycznych na dwa oddziały, tudzież napływem chorych klasy 1. i 2., którzy większej usługi potrzebują.

Już w latach poprzednich przyjmowała Dyrekcya szpitala koniecznością zmuszona więcej służby oddziałowej, niż to w preliminarzach przewidziane było, a mianowicie:

w roku 1881. było 38 osób do posługi, które kosztowały . . . 7.692 zł.
„ 1882. „ 40 „ „ „ „ . . . 7.719 „
„ 1883. „ 41 „ „ „ „ . . . 8.004 „

W roku 1883. wypada na jednego sługę 4.321 dni leczenia, podczas gdy w szpitalu powszechnym we Lwowie w tymże samym roku jeden sługa wystarczał na 6.282 dni leczenia. Różnicę tę na niekorzyść szpitala św. Łazarza usprawiedliwia w znacznej części system pawilonowy szpitala krakowskiego, tudzież i ta okoliczność, że powszechny szpital lwowski nie obejmuje zakładu dla obłąkanych. Nie ma powodu do przypuszczenia, by ilość dni leczenia w r. 1885. była większą, jak w roku 1883., dlatego też komisya budżetowa uznając potrzebę pomnożenia służby oddziałowej w stosunku do budżetu r. 1884. preliminuje w poz. 21. na podstawie wynikłości z r. 1883. okrągło . . . . 8.000 zł.
t. j. więcej o . . . . 1.186 zł.
jak kwota uchwalona na rok 1884., — więcej o . . . . . 281 „
jak wynikłość z roku 1882. — mniej o . . . . . . 4 „
jak wynikłość z roku 1883. — a mniej o . . . . . 632 „
jak kwota przez Wydział krajowy preliminowana.

W całej Rubr. II. preliminuje komisya . . . . . 21.080 zł.
to jest więcej o . . . . 1.453 zł.
jak wynikłość z roku 1883. — a mniej o . . . . . 813 „
od kwoty preliminowanej przez Wydział krajowy.

Rubr. III. Wydział krajowy preliminuje . . . . . 300 zł.
Komisya budżetowa zgodnie z budżetem na rok 1884. nie preliminuje nic, gdyż potrzeba przyjmowania dyetaryuszy do zastępstwa urzędników słabych w r. 1885. tem mniej jest uzasadnioną, iż w Rubr. II. poz. 19. preliminowano na rok 1885. jednego dyetaryusza więcej; nadzwyczajne zaś wydatki z powodu zastępstwa chorych urzędników pokryte być mogą z Rubr. VII. poz. 29.

Rubr. IV. „Pensye i emerytury", Rubr. V. „Zaopatrzenia odstawne i dary z łaski", Rubr. VI. „Odprawy i spłaty kwartałów pośmiertnych", Rubr. VII. „Remuneracye i zapomogi", preliminuje Komisya zgodnie z Wydziałem krajowym; zgodnie z wynikłością za r. 1882. i preliminarzem na rok 1884.

Rubr. VIII. „Koszta gospodarcze". Wydział krajowy preliminuje . . 72.138 zł.
to jest więcej o . . . . 5.647 zł.
jak wynikłość z roku 1882.; — więcej o . . . . . 6.466 „
jak kwota uchwalona na r. 1884., — a mniej o . . . . 2.291 „
jak wynikłość z roku 1883.

Tak znaczne podwyższenie Rubr. VIII. w preliminarzu Wydziału krajowego spowodowane jest podwyższeniem poz. 30. *a)* i *h)*, 32., 34., 36. *a)*, 38. *a)*.

W poz. 30. *a)* „Zwykła strawa dla chorych" preliminuje Wydział kraj. 34.000 zł.
to jest więcej o . . . . 3.503 zł.
jak wynikłość z r. 1882.; — więcej o . . . . . . 3.000 „
niż kwota preliminowana na rok 1884., — a mniej o . . . 59 „
niż wynikłość z r. 1883.

Różnica tak znaczna, bo 3.500 zł. wynosząca, między rokiem 1882. i 1883. pomimo tej samej ilości dni leczenia a nawet w r. 1883. o 25 dni mniejszej niż w r. 1882. spowodowaną została znacznym napływem chorych 1. i 2. klasy, tudzież podrożeniem żywności.

Z uwagi jednak, że przeciętna kosztów żywienia chorych w latach 1881., 1882. i 1883. wynosi . . . . 31.948 zł.
z uwagi dalej, że nieuzasadnionem jest przypuszczenie, że powody, które wpłynęły na tak znaczne podwyższenie kosztów żywienia w r. 1883. istnieć będą w r. 1885., a nawet przypuścić można i należy, że ceny żywności będą znacznie niższe, komisya budżetowa preliminuje w poz. 30. *a)* kwotę . . . . 32.000 zł.
t. j. o 2.000 zł. mniej, niż preliminarz Wydziału krajowego, — a o 1.000 zł. więcej, jak kwota preliminowana na r. 1884.

W poz. 30. lit *h)* „Wino dla chorych" preliminuje Wydział krajowy . 1.800 zł.

t. j. o . . . 300 zł. więcej, jak kwota uchwalona na r. 1884.
o . . . 236 zł. mniej, jak wynikłość z r. 1882.
a o . . . 26 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1883.

Komisya budżetowa preliminuje . . . . 1.500 zł.
zgodnie z preliminarzem na r. 1884., a to na podstawie wynikłości z r. 1883. i zarządzonych przez Wydział krajowy środków oszczędności.

W poz. 32. „Opał sal, łazienek i innych ubikacyj" preliminuje Wydział kraj. 6.390 zł.

t. j. o . . . 990 zł. więcej, jak w budżecie na rok 1884.
o . . . 873 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1882.
a o . . . 204 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1883.

Przeciętna z ostatnich trzech lat wynosi . . . . . . 6.255 zł.
Wydział krajowy preliminuje 6.390 zł. ze względu na wyższe ceny drzewa opałowego. Różnica pomiędzy r. 1882. a 1883. wynosząca około 1.000 zł. nie jest dostatecznie usprawiedliwioną wzrostem ceny opału; cena bowiem drzewa opałowego wzrosła wprawdzie w r. 1883. o 2 zł. na sągu czterometrowym, natomiast jednak cena węgla pozostała prawie niezmienioną; korzystny wynik z r. 1882. w stosunku do r. 1883. przypuszczać pozwala, że w tej pozycyi możliwe są oszczędności, gdy nadto ceny węgla w r. 1884. nie tylko nie wzrosły, lecz potaniały o centa na cetnarze cłowym tak grubego jak i drobnego węgla,
przeto Komisya wnosi w poz. 32. kwotę . . . . 5.900 zł.

t. j.: o . . . 500 zł. więcej jak kwota uchwalona na r. 1884.
a o . . . 490 zł. mniej, niż preliminarz Wydziału krajowego.

W poz. 33. „Oświetlenie gazem" wnosi Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 2.976 zł.
jako przeciętną z ostatnich lat trzech, t. j. o 24 zł. mniej niż preliminarz na rok 1884.

W poz. 34. „Sprzęty gospodarcze" wnosi Wydział krajowy . . . . 3.000 zł.

t. j. o . . . 1.650 zł. więcej, jak preliminarz na r. 1884.
o . . . 224 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1882.
a o . . . 200 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1883.

Przeciętna z ostatnich lat trzech wynosi . . . . . . 2.386 zł.
a ze względu na wynikłość z ostatnich 2 lat, tudzież ze względu na okoliczność, że na r. 1884. nie preliminowano nic na sprawienie nowych sprzętów celem osiągnięcia nadzwyczajnych oszczędności, ze względu na koniec, że odraczając i w tym roku sprawienie nowych sprzętów naraziłoby się fundusz szpitalny na jednorazowy znaczny wydatek, komisya budżetowa preliminuje w poz. 34. kwotę . . . . 2.500 zł.

t j. o . . . 1.150 zł. więcej, jak preliminarz na r. 1884.
a o . . . 500 zł. mniej, jak wniosek Wydziału krajowego.

W poz. 36. *a*) „Utrzymanie ogrodu warzywnego" preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 750 zł.
która to zwyżka znajduje usprawiedliwienie w przeciętnej z ostatnich lat i w zwiększonych dochodach ogrodu warzywnego.

W poz. 38. *a*) „Bielizna, pościel i odzież" preliminuje Wydział krajowy 5.800 zł.

t. j. o . . . 500 zł. więcej, niż preliminarz na r. 1884.
o . . . 361 zł. więcej, niż wynikłość z r. 1882.
a o . . . 610 zł. więcej, niż wynikłość z r. 1883.

Gdy w wynikłościach z lat ostatnich mieści się nietylko reparacya, lecz i uzupełnienie odzieży i bielizny nowej, przeto komisya budżetowa preliminuje w pozycyi 38. a) taką samą kwotę jak na r. 1884, a o 500 zł. mniejszą niż preliminarz Wydziału krajowego t. j. . . 5.300 zł.

W poz. 30. *b)*, 30. *c)*, 30. *d)*, 30. *e)*, 30. *f)*, 30. *g)*, 31., 35., 36. *b)* i *c)*, 37., 38. *b)* i *c)*, 39., preliminuje komisya budżetowa kwoty przez Wydział kraj. preliminowane jako zgodne z preliminarzem na r. 1884. uchwalonym i wynikłością z ostatnich 2 lat; — w całej rubr. VIII. preliminuje komisya budżetowa kwotę . . . . 68.348 zł.

t. j. o . . . 3.790 zł. mniej, niż wniosek Wydziału krajowego,
o . . . 2.586 zł. więcej, jak preliminarz na r. 1884.
a o . . . 8.667 zł. mniej, jak wynikłość z r. 1883.

Rubr. IX. poz. 40—46. *Koszta sanitarne.*

Poz. 40. „Lekarstwa". Komisya budżetowa preliminuje zgodnie z Wydziałem kr. 3.000 zł.
t. j. o . . . 450 zł. mniej niż preliminarz na r. 1884.
na podstawie przeciętnej z ostatnich trzech lat i wynikłości z r. 1883.

W poz. 41. preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym . . . 336 zł.
na podstawie przeciętnej wynikłości z ostatnich lat trzech.

W poz. 44. „Potrzeby sanitarne" preliminuje Wydział krajowy . . . 4.300 zł.
t. j. o . . . 1 450 zł. więcej, jak kwota uchwalona na r. 1884.
o . . . 1.166 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1882.
a o . . . 41 zł. mniej, jak wynikłość z r. 1883.

Wynikłości w poz. 44. wzięte być muszą w związku z wynikłościami poz. 40. „Lekarstwa" i 30. *h)* „Wino dla chorych".

W wynikłości poz. 44. za r. 1883. mieści się bowiem wino, które kosztowało 459 zł.; wody mineralne, które kosztowały 572 zł. Podwyższenie przeto poz. 44. o 1.450 zł. znajduje częściowe usprawiedliwienie w zniżeniu poz. 40. o 450 zł. i poz. 30. *h)* o 200 zł.

Uwzględniając przeto rzeczoną okoliczność, tudzież na podstawie przeciętnej z ostatnich lat trzech, preliminuje komisya w poz. 44. kwotę . . . . 3.800 zł.
w nadziei, że Wydział krajowy w tej pozycyi możliwe oszczędności zarządzić zechce.

Poz. 42., 43., 45., 46. preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym i kwotą na rok 1884. uchwaloną.

W całej Rubr. IX. preliminuje komisya . . . . 8.482 zł.
t. j. o . . . 500 zł. mniej, niż Wydział krajowy,
o . . . 530 zł. więcej, niż kwota na rok 1884. uchwalona,
o . . . 57 zł. mniej, niż wynikłość z r. 1882.,
a o . . . 188 zł. mniej, niż wynikłość z r. 1883.

Rubr. X. *Koszta kancelaryjne* i rubr. XI. *Koszta kapliczne.* Komisya przyjmuje kwoty przez Wydział krajowy preliminowane, zgodne z kwotami na r. 1884. uchwalonemi.

Rubr. XII. poz. 49.—53. *Utrzymanie budynków.*

W poz. 49. „Konserwacya i reparacya gmachu i obejścia szpitalnego tudzież ozyszczenie kanałów" preliminuje Wydział krajowy wydatki zwyczajne w kwocie . . 3.400 zł.
zgodnie z kwotą uchwaloną na rok 1884. — a nadzwyczajne w kwocie . . . 6.730 zł.

Konserwacya gmachu i ozyszczenie kanałów kosztowało przeciętnie w ostatnich latach trzech . . . . 3.914 zł.
a w roku 1883. . . . . 2.955 zł.

Z uwagi na wynikłość z ostatniego roku tudzież na preliminowany w tej samej po-

zycyi na r. 1885. znaczny wydatek nadzwyczajny preliminuje komisya . . . 3.000 zł.
to jest: o . . . 45 zł. więcej jak wynikłość z r. 1883.,
a o . . . 400 zł. mniej, jak wniosek Wydziału krajowego i kwota na rok 1884. uchwalona.

Jako wydatek nadzwyczajny preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym na podstawie szczegółowego kosztorysu przez Komitet administracyjny przedłożonego na restauracyę wież kościelnych, które według orzeczenia znawców zawaleniem grożą . . 5.900 zł.
na postawienie zniszczonego parkanu . . . . 510 „
na naprawę walącej się trupiarni . . . . 320 „
Razem wydatek nadzwyczajny w kwocie . 6.730 zł.

W poz. 50. „Utrzymanie wodociągów i maszyny parowej“ preliminuje Wydział krajowy . . . . 2.000 zł.
to jest: o . . . 700 zł. więcej, jak kwota na r. 1884. uchwalona,
o . . . 476 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1882.,
a o . . . 813 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1883.,
z powodu, że niektóre części składowe wodociągów i maszyny parowej potrzebują większego nakładu na reparacye. Gdy jednak nakłady te, mniejsze lub większe, corocznie się powtarzają, a przeciętna z ostatnich lat trzech wynosi 1.475 zł., przeto komisya preliminuje w poz. 50 1.500 zł. t. j. o 500 zł. mniej jak wniosek Wydziału krajowego.

Poz. 51. „Asekuracya budynków, ruchomości i wiktuałów“ preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 300 zł.

W poz. 52. „Kominiarze i straż ogniowa“ preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem kraj. na mocy kontraktu . . . . 300 zł.

W poz. 53. „Wynagrodzenie za czynności techniczne“ preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 600 zł.
w przypuszczeniu, że z kwoty tej pokryty będzie nadzór techniczny robót nadzwyczajnych preliminowanych w poz. 49. Razem preliminuje komisya w Rubr. XII. . . . . 12.430 zł.
t. j. o 900 zł. mniej, niż wniosek Wydziału krajowego,
a o 8.003 zł. więcej jak wynikłość z r. 1883.

Rubr. XIII. „*Odsetki od kapitałów dłużnych*“ komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym i na podstawie wynikłości z r. 1883. . . . . 20 zł.

Rubr. XIV. „*Podatki i daniny*“ preliminuje komisya zgodnie z Wydz. kraj. 1.102 zł.
t. j. o 8 zł. mniej jak kwota na r. 1884. preliminowana.
o 123 zł. mniej jak wynikłość z r. 1883.

Rubr. XV. „*Rozmaite, koszta sądowe, portorya i inne nieprzewidziane wydatki*“ komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 600 zł.
t. j. taką samą kwotę, jaka na rok 1884. uchwaloną została,
o 582 zł. mniejszą, jak wynikłość z r. 1882.
a o 202 zł. mniejszą, jak wynikłość z r. 1883.

Rubr. XVI. „*Zapomogi dla położnic*“.

Dla położnic opuszczających wraz z dzieckiem bezpłatny oddział położnic, którym wedle uchwały sejmowej w r. 1872. w skutek zniesienia krajowego zakładu podrzutków powziętej kwota 6 zł. wypłacaną być ma, preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym 1.550 zł. t. j. o 250 zł. więcej, jak kwota na r. 1884. uchwalona, a to z powodu, iż ilość położnic mających prawo do zapomogi w kwocie 6 zł. co roku się zwiększa.

Wynikłość z r. 1883. jest 1.548 zł.

Rubr. XVII. „*Koszta utrzymania dzieci zrodzonych na bezpłatnym oddziale położnic*“. Komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem kraj. i na podstawie wynikłości z r. 1882. i 1883. 160 zł.

Rubr. XVIII. „*Koszta utrzymania dzieci w szpitalu św. Ludwika w Krakowie*“.

Wydatki w tej rubryce rok rocznie wzrastają, a Wydział krajowy i Dyrekcya szpitala św. Łazarza na ich wysokość żadnego wpływu nie mają, gdyż zarząd szpitala św. Ludwika jest zupełnie od zarządu szpitala św. Łazarza niezawisłym, tak co do zarządu szpitala w ogóle, jak i co do przyjmowania i wypuszczania słabychw szczególności.

Ilość dni leczenia wynosiła w r. 1881. . . . . 21.029
1882. . . . . 21.652
a w r. 1883. . . . . 25.555

W roku bieżącym od 1. Stycznia do 31. sierpnia, było dni leczenia 18.685 tak, że przypuszczać należy, iż w roku bieżącym ilość dni leczenia wyniesie przeszło 28.000.

Ze sprawozdania komitetu szpitala św. Ludwika za rok 1883. okazuje się, że ilość ogólna dni leczenia w szpitalu wynosiła w r. 1883. 25.555, czyli, że szpital św. Ludwika nie leczył innych dzieci, tylko te za które opłacał taksę fundusz krajowy.

Wydatki ogólne szpitala św. Ludwika wynosiły w r. 1883. 14.731 zł., które pokryte były wynagrodzeniem z funduszu kraj. za leczenie chorych dzieci . . . . . 12.628 zł.
wynagrodzeniem z funduszu państwowego za pomieszczenie kliniki pedyatrycznej . 1.200 „
a tylko nadwyżkę w kwocie . . . . 863 „
pokrył szpital św. Ludwika z własnych dochodów.

Śmiertelność wynosiła w roku 1883. 29·28.

Ze względu na znacznie zwiększony ruch chorych dzieci w szpitalu św. Ludwika preliminuje komisya w Rubr. XVIII. zgodnie z Wydziałem krajowym kwotę . . 12.800 zł.
t. j. o 2.200 zł. więcej, jak kwota na r. 1884. uchwalona
o 1.974 zł. więcej jak wynikłość z r. 1882.
a o 222 zł. więcej jak wynikłość z r. 1883.

Zarazem jednak badając powody nadzwyczajnego wzrostu dni leczenia w szpitalu św. Ludwika w ostatnich latach, przyszła komisya do przekonania, iż jednym z głównych powodó jest tu właśnie zupełny brak wpływu Dyrekcyi szpitala św. Łazarza a względnie Wydziału krajowego na przyjmywanie i wypuszczanie dzieci ze szpitala. Na podstawie powyższych uwag komisya wnosi:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu by zarządził co należy dla usunięcia tego nieprawidłowego stanu rzeczy a o wyniku zdał sprawę Wysokiemu Sejmowi na najbliższej sesyi.“

Rubr. XIX. „*Zapisy*“. Komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym 116 zł. na podstawie szczegółowego wykazu.

Rubr. XX. „*Wydatki z prawa patronatu i konkurencyi wynikłe.*“ Komisya preliminuje zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 150 zł.
t. j. taką samą kwotę, jaka na r. 1884. uchwaloną została, a o 17 zł. mniejszą, niż wynikłość z r. 1883.

Rubr. XXI. „*Dyety i koszta podróży*“. Wydział krajowy preliminuje . 200 zł
t. j. taką samą kwotę, jaka na r. 1884. uchwaloną została. Gdy jednak wynikłość z r. 1882. wynosi 20 zł., gdy dalej w r. 1883. nie było w tej rubryce żadnego wydatku, a na rok 1884. preliminowała komisya z własnej inicyatywy wyższą kwotę 200 zł. celem lustracyi dóbr Tropiszów, który to wydatek w r. 1885. się nie powtórzy, przeto komisya preliminuje w rubr.. XXI 50 zł.

Dochody.

Rubr. I. „*Odsetki od kapitałów*“.

Poz. 1. „Od papierów wartościowych“.

Komisya wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 1.569 zł.
t. j. o 614 zł. więcej jak kwota na rok 1884. uchwalona.

Zwyżka ta pochodzi ztąd, iż do majątku zarodowego wpłynęły w ciągu r. 1883. następujące kapitały:

a) kapitał spłacony z dóbr Jelcza w Królestwie polskiem . . . 1.000 zł.
b) część ceny kupna z dóbr Rączny spłacona przez gminę Rączna . 3.779 „
c) „ „ „ „ „ zwanych „Pustki“ . . . 170 „
a dnia 13. maja 1884. wypłacił p. Antoni Jezierski . . . . 7.163 „
na rachunek ceny kupna gruntu leśnego w Rącznej.

Za gotówkę w łącznej kwocie 12.112 zł. zakupiono listy zastawne Towarzystwa kredyt. i obligi pożyczki kraj. z r. 1883. przez co wzrósł dochód w Rubr. I. poz. 1. o 614 zł.

poz. 2. „5% od kapitału spłacanego przez fundusz krajowy“ preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym kwotę . . . . 16.128 zł.
jako 3. ratę odsetek przypadających w myśl uchwały Wys. Sejmu z d. 17. Października 1882.

poz. 3. „Od kapitałów hipotekowanych na dobrach i realnościach“ preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 559 zł.
t. j. o 5 zł. mniej niż na r. 1884. gdyż w ciągu r. 1883. ściągnięto od A. Jezierskiego 84 zł. 46 ct. na rachunek dłużnego kapitału 9.250 zł.

poz. 4. „Dochody z fundacyj“ preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym i na podstawie rzeczywistych dochodów, jakie kapitały fundacyjne przynoszą . . 1.453 zł.

W całej rubr. I. preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym 19.709 „
t. j. o 440 zł. więcej jak kwota na r. 1884. preliminowana a o 458 zł. więcej jak wynikłość z roku 1883.

Rubr. II. „*Dochody z realności i dóbr*“.

W poz. 5. „Czynsz dzierżawny z dóbr Tropiszów“ preliminuje Wydział kraj. 4.200 zł. na podstawie kontraktu, który z d. 24. czerwca 1885. upływa.

W sprawozdaniu z czynności za r. 1883. oświadcza Wydział krajowy, iż dzierżawca dóbr Tropiszów płacić będzie od 24. czerwca 1885 czynsz dzierżawny o 500 zł. wyższy niż dotąd. Komisya preliminuje przeto w poz. 5. . . . . 4.450 zł.
t. j. o 250 zł. więcej, niż Wydział krajowy.

poz. 6. „Czynsz dzierżawny z dóbr Prądnik czerwony“ preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym i na podstawie kontraktu . . . . 3.805 zł.

poz. 7. „Czynsz dzierżawny z folwarku Przeginia duchowna“ preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . 50 zł.

poz. 8. „Czynsz za salę wykładową kliniki od c. k. Rządu“ preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . 150 zł.

poz 9. „Dochód z ogrodu szpitalnego“
preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . . . . . . 1.900 zł.
na podstawie przeciętnej z ostatnich 3 lat
o 400 zł. więcej, jak kwota na r. 1884. uchwalona
o 453 zł. więcej, jak wynikłość z r. 1882
a o 7 zł. mniej, jak wynikłość z r. 1883.

poz. 10. „Czynsz dzierżawny z propinacyi w Krowodrzy“ preliminuje się w kwocie 653 zł. na mocy kontraktu; drugą połowę czynszu dzierżawnego wstawiono w preliminarzu funduszu podrzutków.

W całej Rubr. II. preliminuje się . . . . 11.008 zł.

t. j. o 400 zł. więcej niż kwota na r. 1884. preliminowana,
a o 250 zł. więcej niż wniosek Wydziału krajowego.

Rubr. III. „*Zwroty kosztów leczenia*“.

poz. 11. „Z funduszu krajowego galicyjskiego“.

W pozycyi tej wynosiła wynikłość w r. 1881 . . . . 113.595 zł.
1882 . . . . 131.637 „
1883 . . . . 130.676 „

przeciętnie zatem 125.302 zł.

Wydział krajowy preliminuje na r. 1885 . . . . 115.000 zł.
t. j. o 2.000 zł. więcej niż kwota uchwalona na r. 1884.
a o 15.676 „ mniej, niż wynikłość z r. 1883. z powodu, iż taksa dzienna w r. 1883. dopiero od 1. Kwietnia zniżoną została.

Jakkolwiek komisya sądzi, że w poz. 11. dochód będzie znacznie większy w r. 1885, od kwoty przez Wydział krajowy preliminowanej i bardziej zbliżony do wynikłości z ostatnich 2. lat, to jednak preliminuje się zgodnie z Wydziałem krajowym . . . . . 115.000 zł. gdyż podwyższając tę pozycyę należałoby o tę samą kwotę podnieść Rubr. III. Rozchodów funduszu krajowego, a przeto podwyższenie tej pozycyi nie może wywrzeć żadnego wpływu na ogólny wynik budżetu krajowego.

poz. 12. „Z funduszów obcokrajowych i od stron samopłacących“ Wydział krajowy preliminuje . . . . 14.000 zł.

Wynikłość w r. 1881 była 16.156 zł.
1882 „ 16.356 „
1883 „ 22.284 „

przeciętnie 18.265 zł. Niema powodu do przypuszczenia, by ilość dni leczenia w r. 1885 była mniejszą niż w r. 1883. co zresztą stanowiło podstawę wniosków tak Wydziału krajowego jak i komisyi we wszystkich rubrykach wydatków; nadto gdy ilość dni leczenia na 1. i 2. klasie wzrasta bezustannie, co Wydział krajowy na uzasadnienie zwiększonych wydatków w rubrykach rozchodów: II. poz. 21. VIII. poz. 30 a) VIII., 34. VIII. 38. a) podnosi, a chorzy 1. i 2. klasy należą wyłącznie prawie do kategoryi samopłacących, przeto nie widzi komisya żadnego powodu do przypuszczenia, iż dochód w poz. 12. będzie w r. 1885. znacznie niższy, niż w r. 1883. i dla tego preliminuje w tej pozycyi . . . . 20.000 zł.

t. j. o 7.000 zł. więcej jak kwota na r. 1884. uchwalona
o 6.000 zł. więcej jak preliminarz Wydziału krajowego,
o 3.644 zł. więcej jak wynikłość z r. 1882.
a o 2.284 zł. mniej jak wynikłość z r. 1883.

W całej Rubr. III. preliminuje się zatem . . . . 135.000 zł.

Rubr. IV. poz. 13. „*Dochody rozmaite*“.

Wydział krajowy preliminuje . . . . 65 zł.
zgodnie z kwotą uchwaloną na r. 1884.

Wynikłość z r. 1882. jest 1.364 zł. a z r. 1883. 802 zł. przeciętnie 1.083 zł.

Gdy jednak dochód w rubryce IV. przewidzieć się nie da a nawet przeciętna z lat ostatnich nie jest miarą dla oznaczenia dochodu w rubryce „Rozmaite“, przeto komisya preliminuje w rubr. IV. okrągło . . . . 300 zł.
t. j. o 235 zł. więcej jak wniosek Wydziału krajowego i kwota na r. 1884 uchwalona a o 783 zł. mniej jak przeciętne z ostatnich lat trzech.

Sumaryczne zestawienie.

Wydatki: komisya preliminuje:

Rubr. I.	26.159	zł.
„ II.	21.080	„
„ III.	—	„
„ IV.	250	„
„ V.	151	„
„ VI.	50	„
„ VII.	900	„
„ VIII.	68.348	„
„ IX.	8.482	„
„ X.	870	„
„ XI.	250	„
„ XII.	12.430	„
„ XIII.	20	„
„ XIV.	1.102	„
„ XV.	600	„
„ XVI.	1.550	„
„ XVII.	160	„
„ XVIII.	12.800	„
„ XIX.	116	„
„ XX.	150	„
„ XXI.	50	„
Razem	155.518	zł.

Dochody.

Rubr. I.	19.709	zł.
„ II.	11.008	„
„ III.	135.000	„
„ IV.	300	„
Razem	166.017	zł.

Odtrąciwszy od sumy dochodów w kwocie	166.017	zł.
sumę rozchodów „	155.518	„
okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie . .	10.499	„

Komisya budżetowa wnosi więc:

Wysoki Sejm raczy przyjąć powyższy preliminarz krajowego szpitala św. Łazarza w Krakowie na r. 1885. i wstawić wykazaną nadwyżkę w kwocie 10.499 zł. jako dochód ogólnego funduszu krajowego w Rubr. IV. poz. 7. b).

Lit. G.

Fundusz podrzutków w Krakowie.

Sprawozdawca poseł Stanisław Badeni.

Wydział krajowy preliminuje wydatki w ogólnej kwocie 445 zł., to jest o 46 zł. więcej, jak kwota na rok 1884. uchwalona.

W rubr. I. i II. nie preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym nic, ponieważ drobne wydatki z zarządem funduszu tego połączone ponosi fundusz szpitala św. Łazarza.

W rubr. III. preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym . . 35 zł.

W rubr. IV. poz. 3. „Koszta utrzymania podrzutków, których matki umarły, lub na oddział obłąkanych przeniesione zostały" preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem kraj. 190 zł. na podstawie przeciętnej z ostatnich lat trzech, z której wynosi 186 zł. 48 ct.

W poz. 4. „Koszta utrzymania podrutków przyjętych w miarę własnych zasobów. funduszu" preliminuje Wydział krajowy . . . . 66 zł. jako kwotę odpowiadającą odsetkom od nadwyżek dochodów funduszu tego za r. 1883. i 1884. fruktyfikowanych w majątku zarodowym.

Ustawa o zniesieniu Zakładu podrzutków w Krakowie z d. 10. maja 1873. nr. 249. w art. V. postanawia, że od chwili, kiedy ustanie potrzeba przyczyniania się funduszu krajowego do utrzymywania dzieci w tym zakładzie, będą dzieci znów do zakładu przyjmowane, a to w miarę własnych jego funduszów; — a w art. III. tejże samej ustawy, który brzmi: „Zakład podrzutków w Krakowie przestaje być zakładem krajowym" w przeciwieństwie do art I. który brzmi: „Krajowy zakład podrzutków we Lwowie zostaje zwiniętym" wypowiada stanowczą wolę ustawodawcy, by zakład ten dalej istniał bez żadnej dotacyi z funduszu krajowego. Majątek funduszu podrzutków w Krakowie powstał z dobroczynnych zapisów datujących się od r. 1220 a prymas Poniatowski aktem erekcyjnym z r. 1788. połączył te dary w jedną całość i wyraźnie przeznaczył na utrzymanie podrzutków. Od wejścia w życie ustawy wyżej powołanej przestał zarząd szpitala św. Łazarza przyjmować podrzutki a w r. 1883. opuściły zakład ostatnie dzieci w r. 1873 przyjęte. Od r. 1883. przeto zaczął fundusz podrzutków wykazywać dochody własne, które zda-

niem komisyi w myśl ustawy z r. 1873. i dla uszanowania stanowczej woli fundatora w całości na rzecz utrzymania podrzutków użyte być mają, podczas gdy Wydział krajowy w preliminarzu na rok 1885. przeznacza tylko na ten cel odsetki nadwyżek dochodów w r. 1883. i 1884.

Jeżeliby zapatrywania komisyi odpowiadały intencyom Wysokiego Sejmu, okazałaby się konieczność uchwalenia nowych przepisów co do przyjmowania i utrzymywania podrzutków, przepisy bowiem przed r. 1873. obowiązujące obecnie zastosowane być nie mogą; przed r. 1873. określone było nietylko prawo dziecka do utrzymania z funduszu podrzutków, ale nadto w niektórych wypadkach obowiązek matki zostawiania dziecka w zakładzie; postanowienia podobne były wykonalne wtedy, gdy fundusz krajowy znaczne niedobory funduszu podrzutków pokrywał. Dziś jednak, gdy podstawą organizacyi zakładu być musi, że zakład o tyle dzieci przyjmywać może, o ile wystarczają własne jego dochody, zmienione być muszą postanowienia co do przyjmywania dzieci; nadto zmienić by należało przepisy co do sposobu utrzymywania podrzutków, aby uniknąć okrucieństw i nadużyć, jakich żywicielki często się wobec dzieci dopuszczają.

Na podstawie powyższych uwag, nie preliminuje komisya nic w rubr. IV. poz. 4. natomiast przedkłada Wysokiemu Sejmowi do uchwały rezolucyę poniżej umieszczoną.

W rubr. V., VI. i VII. przyjmuje komisya kwoty przez Wydział krajowy preliminowane.

Suma wydatków według preliminarza komisyi wynosi . . . . . . 379 zł.
to jest: o 66 zł. mniej jak preliminarz Wydziału krajowego.

Dochody preliminuje komisya zgodnie z Wydziałem krajowym w kwocie . 1.677 zł.

W porównaniu z wydatkami preliminowanemi w kwocie 379 zł. okazuje się nadwyżka dochodów w kwocie . . . . 1.298 zł.
która do funduszu zarodowego dołączoną zostanie.

Komisya budżetowa wnosi:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Przyjmuje się powyższy preliminarz funduszu podrzutków w Krakowie na r. 1885.
2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, by na najbliższej sesyi przedłożył projekt, w jaki sposób użyte być mają, począwszy od 1. Stycznia 1886 dochody funduszu podrzutków w Krakowie, z uwzględnieniem stanowczej woli fundatora".

Budżet na r. 1885.

Lit. H.

Fundusz policyi krajowej.

Sprawozdawca p. Dr. Goldmann.

Wydział krajowy preliminuje w tym funduszu w dziale wydatków 417 zł., w dziale dochodów 6.025 zł., wskutek czego nadwyżka dochodów, wpływająca do funduszu krajowego wynosi według preliminarza Wydziału krajowego 5.608 zł.

Co do działu wydatków Komisya budżetowa zauważa, że wprawdzie od r. 1876. fundusz ten żadnych nie miał wydatków, że pomimo to Komisya zgadza się na wstawienie preliminowanej przez Wydział krajowy kwoty 417 zł., ponieważ przepisy korrekcyjne obowiązują zawsze i nie można przewidzieć, czy i jaka kwota w ciągu r. 1885. będzie potrzebną.

Dochody preliminuje Wydział krajowy w kwocie 6.025 zł., o 218 zł. mniej od wynikłości roku 1882. i o 150 zł. mniej, niż preliminowano na r. 1884, a to z powodu zmniejszonych dochodów z lokacyi kapitałów i spłaty w r. 1885. dalszej raty 8.000 zł. za sprzedaną realność św. Maryi Magdaleny, od których rat c. k. Rząd płaci 6%, a za gotówkę z tej raty zakupione być mają papiery wartościowe, przynoszące tylko 5%. Komisya budżetowa uznając słuszność tych motywów, zauważa jednak, że w poz. 4. dochodów Wydział krajowy preliminuje: $4^1/_4$% od lokowanej w funduszu krajowym gotówki 56.444 kwotę 2.540 zł. Gdy jednak w r. 1884. pożyczka ta funduszowi policyi krajowej przez fundusz krajowy zwróconą zostanie, jak to świadczy wyjaśnienie dane przez Wydział krajowy do rubr. II. dochodów funduszu krajowego, a za tę gotówkę zakupi się papiery wartościowe, przynoszące 5%, przeto Komisya budżetowa preliminuje w tej pozycyi zamiast 2.540 kwotę 2.822, czyli o 282 zł. więcej od preliminarza Wydziału krajowego.

Z tych powodów komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Dochody funduszu policyi krajowej .	6.307 zł.
Wydatki „ „ „ . .	417 „
nadwyżka dochodów . .	5.890 zł.

która wpłynie do funduszu krajowego.

Za przewodniczącego:

S m a r z e w s k i.

Lit. K.

Fundusz kultury krajowej.

Wydział krajowy preliminuje w dziale dochodów: odsetki od wypożyczonego przez fundusz kraj. kapitału 33.498 zł., w papierach i 9.420 zł, w gotówce — kwotę 2 381 zł., co odpowiada oprocentowaniu po 5.55%, kary za przestępstwa lasowe i wodne 1,500, o 482 zł. mniej od wynikłości z r. 1882., a o 500 zł. mniej, aniżeli na r. 1884. preliminowano, a to z tego powodu, że dochody z tego tytułu z roku na rok się zmniejszają, tak że w r. 1883. do końca Grudnia wynosiły tylko 1.226 zł., ponieważ zaległe grzywny przez odpisywanie lub zamienienie na areszt znacznie się zmniejszyły, grzywny zaś polowe wpływają do kas gminnych. Dochody preliminowano ogółem na 3.881 zł. W dziale wydatków preliminuje Wydział krajowy na zwroty kar 20 zł. jak na r. 1884., zaś na zasiłek dla szkoły rolniczej w Dublanach 3.860 zł. Uchwałami z dnia 16. Października 1871. i 18. Paźdz. 1878. przeznaczył Wysoki Sejm jako zasiłek z tego funduszu dla szkoły dublańskiej 5.000 zł.; jednak z powodu zmniejszania się dochodów, preliminuje się tylko tyle, na ile dochody wystarczają.

Komisya budżetowa uznając powyżej przytoczone powody, wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Dochody funduszu kultury krajowej	3.881 zł.
Wydatki „ „ „	3.880 „
Nadwyżka	1 zł.

Lit. L.

Fundusz stanowy sierociński.

Wydział krajowy preliminuje w dziale wydatków na 7 miejsc w zakładzie św. Antoniego we Lwowie 840 zł., cztery miejsca w szkole ogrodniczej przy botanicznym ogrodzie we Lwowie 252 zł., 4 miejsca w zakładzie św. Józefa w Krakowie 480 zł. i 1 miejsce w zakładzie św. Wincentego we Lwowie 115 zł., rozmaite 5 zł., razem wydatki 1.692 zł., jak na r. 1884. W dziale dochodów: odsetki od majątku zarodowego według stanu efektów 1.795 zł.

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Dochody funduszu stanowego sierocińskiego w kwocie	1.795 zł.
Wydatki „ „ „ „	1.692 „
Nadwyżka dochodów	103 zł.

która użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

Budżet na r. 1885.

Lit. I—N.

Fundusze samoistne.

Sprawozdawca p. Dr. Goldmann.

Dział ten obejmuje następnjące fundusze:

Lit. I. Fundusz domestykalny.
„ K. „ kultury krajowej.
„ L. „ stanowy sierociński.
„ M. „ Aleksandra hr. Stadnickiego.
„ N. „ pożyczki krajowej z r. 1873.

Komisya budżetowa zbadawszy szczegółowo przedłożone przez Wydział krajowy preliminarze tych funduszów, przedkłada Wysokiemu Sejmowi następujące sprawozdanie:

Lit. I.

Fundusz domestykalny.

W dziale wydatków preliminuje Wydział krajowy na mocy uchwały sejmowej z dnia 16. Stycznia 1866., na wydawnictwo aktów grodzkich, jako dotacyę dla funduszu Aleks. hr. Stadnickiego kwotę 1.200 zł., na rozmaite przypadkowe 5 zł., razem 1.205 zł., jak na r. 1884. W dziale dochodów preliminuje Wydział krajowy: odsetki od pozostałej reszty pożyczki w funduszu budowy zakładu dla obłąkanych według planu amortyzacyjnego 1.724 zł., zaś odsetki od papierów własnością funduszu będących i dokupić się mających 3.009 zł., razem 4.733 zł., o 520 więcej od wynikłości z r. 1882., a o 155 więcej, niż preliminowano na r. 1884., a to z powodu zwiększonego funduszu zarodowego; ze sprzedaży dzieła „Poczet szlachty galicyjskiej“ 5 zł., ogółem dochody według preliminarza Wydziału krajowego wynoszą 4.738 zł.

Komisya budżetowa wnosi zgodnie z Wydziałem krajowym:

Dochody funduszu domestykalnego	4.738 zł.
Wydatki „ „	1.205 „
Nadwyżka dochodów	3.533 zł.

która użytą zostanie na pomnożenie majątku zarodowego.

Lit. M.

Fundusz Al. hr. Stadnickiego.

Wydział krajowy preliminuje w dziale wydatków: płace za czynności około wydawnictwa aktów grodzkich na mocy uchwały sejmowej z dnia 11. Października 1871. 800 zł., rabat księgarski za sprzedaż aktów grodzkich 60 zł., koszta druku i oprawy 800 zł., rozmaite 5 zł., ogółem wydatki wynoszą 1.665 zł. W dziale dochodów preliminuje Wydział krajowy: dotacya z funduszu domestykalnego 1.200 zł., sprzedaż aktów grodzkich 200 zł., odsetki od kapitałów 211 zł., spodziewana pozostałość kasowa z końcem 1884. r. 5.500 zł., razem 7.111 zł.

Komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym wnosi:

Dochody funduszu Al. hr. Stadnickiego	7.111 zł.
Wydatki " " " "	1.665 "
Nadwyżka dochodów . .	5.446 zł.

przeznaczona na pokrycie dalszych kosztów wydawnictwa aktów grodzkich.

Lit. N.

Fundusz pożyczki krajowej z r. 1873.

Wydział krajowy preliminuje w dziale wydatków kwotę 59.728 zł. o 45.732 zł. mniéj od wynikłości r. 1882, zaś o 23.275 zł. więcej niż preliminowano na r. 1884.

W rubr. I. preliminuje Wydział kraj. „na umorzenie pożyczki przez losowanie" 19.300 zł. Komisya budżetowa jednak nie może przyjąć tej pozycyi w dziale wydatków funduszu pożyczki krajowej z r. 1873, a to z następujących powodów: Pożyczka krajowa z r. 1883 w kwocie 3,800.000 nom. wart. zaciągnięta na mocy uchwały Sejmowej, miała oprócz pokrycia wydatku 1,100.000 zł. na kolej transwersalną i 1,025.000 zł, na udotowanie banku krajowego, służyć także na wykupienie w obiegu będących obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873. Obligacyj tych wylosowano po koniec Września 1884. r. za 152.000, skonwertowano przy subskrypcyi i wykupiono za 685.300 zł., przebito i ze stanu efektów wydzielono nie puszczone w obieg obligacye za 154.800, razem więc wycofnięto już za 992.100 zł. Pozostaje jeszcze w obiegu za 607.900 zł. Na wycofanie z obiegu tych obligacyj z r. 1873, ma posłużyć reszta niezużytkowana jeszcze z pożyczki r. 1883, znajdująca się w kasie krajowej, a wycofanie to może Wydział krajowy uskutecznić przez wykupywanie, przez wywołanie z obiegu, do czego na mocy uchwały sejmowej niezaprzeczone ma prawo, lub też przez powolne losowanie. W każdym jednak razie, kwoty potrzebne na wykupienie, wywołanie z obiegu lub powolne losowanie brane być winne nie z funduszu pożyczki z r. 1873., a względnie z funduszu krajowego, lecz z funduszów pozostałych i na ten cel przeznaczonych z pożyczki r. 1883.

Dalej preliminuje Wydział krajowy: na wypłatę kuponów od pozostałych jeszcze w obiegu obligacyj 36.189 zł. Komisya budżetowa przyjmując tę pozycyę, zauważa jednak, że przy wykupnie w obiegu będących obligacyj należy należytość za bieżący kupon pokrywać nie z funduszu pożyczki z r. 1883, lecz z tej właśnie pozycyi przeznaczonej na oprocentowanie w obiegu jeszcze będących obligacyj.

Na opłatę podatku dochodowego preliminuje Wydział krajowy 3.619 zł., na należytości stemplowe 320 zł., na potrzeby kancelaryjne i drobne 100 zł., rozmaite 200 zł. Wszystkie te pozycye przyjmuje komisya budżetowa zgodnie z Wydziałem krajowym.

W dziale dochodów preliminuje Wydział krajowy: zwroty zaległości od powiatów tak w kapitale jak i w odsetkach i prowizyi zwłoki 10.000 zł., zaś na zwrot zaliczek danych bankom na wypłatę kuponów i zwrot za brakujące kupony 500 zł.

Komisya budżetowa przyjmując zgodnie te pozycye i opierając się na powyższym wywodzie, wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następujący preliminarz dla funduszu pożyczki krajowej z r. 1873.:

W y d a t k i:

Rubryka I.	poz. 1.	Umorzenie pożyczki przez losowanie	—	
„ II.	„ 2.	Wypłata kuponów od obligacyj w obiegu będących	36.189	zł.
„ III.	„ 3.	10% podatek dochodowy od kuponów	3.619	„
„ „	„ 4.	Należytość stemplowa	320	„
„ IV.	„ 5.	Potrzeby kancelaryjne i drobne	100	„
„ „	„ 6.	Rozmaite	200	„
		Suma wydatków	40.428	„

D o c h o d y:

Zwroty od powiatów w kapitale, odsetkach zwłoki i prowizyi	10,000	zł.
Zwrot zaliczek danych bankom na wypłatę kuponów i zwrot za brakujące kupony	500	„
Suma dochodów	10.500	zł.

W porównaniu z wydatkami okazuje się niedobór w kwocie 29.928 zł., który znajdzie pokrycie w pozostałościach tego funduszu.

Podług zestawienia Wydziału krajowego pozostałość ta wynosić będzie z końcem r. 1884. około 38.200 zł. Po pokryciu z tej kwoty wykazanego powyżej niedoboru 29.928 zł. pozostanie około 8.270 zł., tak że od r. 1886. począwszy, wszystkie prawie wydatki tego funduszu będą musiały być pokryte z funduszu krajowego.

Komisya budżetowa doradzając Wysokiemu Sejmowi w r. 1882. zaciągnięcie pożyczki celem skonwertowania obligacyj pożyczki z r. 1873. żywiła nadzieję, że się Wydziałowi krajowemu uda w jak najkrótszym czasie wycofać z obiegu wszystkie obligacye z r. 1873. i że w ten sposób uniknie się konieczności opłacania zbyt wysokich procentów od pożyczki zaciągniętej pod niekorzystnymi warunkami w czasie ogólnego finansowego przesilenia. Dotychczasowe powolne wycofywanie z obiegu obligacyj z r. 1873. nie odpowiada intencyom Komisyi i Wysokiego Sejmu, dla tego komisya budżetowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

R e z o l u c y a:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby na najbliższej sesyi sejmowej przedłożył Sejmowi wnioski zdążające do szybszego wycofania z obiegu obligacyj pożyczki krajowej z r. 1873 i do ostatecznego zakończenia rachunku funduszu tej pożyczki.

Za przewodniczącego:

Art. Potocki.

Sprawozdawca:

Goldman.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.